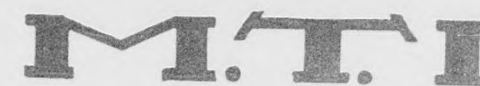

00008X

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

parlament

bkk 1. Váncsa Jenő beszámolója

ma um rj dg

1981. október 8.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter beszámolójának szövegét, amely az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el.

az anyag feloldásig szigorúan embargós!

x x x

a mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzetéről, valamint a földtulajdont, a földhasználatot és a földvédelmet szabályozó törvények végrehajtásáról szóló beszámolójának bevezetőjében Váncsa Jenő emlékeztetett arra, hogy a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter utoljára 1972 őszén - csaknem egy évtizede - számolt be az országgyűlésnek az agrárágazatokban olyan évtizedre tekinthetők vissza, amely egyaránt bővelkedik eredményekben és tanulságokban - mondotta. ez idő alatt folytatódott mezőgazdaságunkban, élelmiszeriparunkban az a lendületes fejlődés, amely két évtizeddel ezelőtt, a szocialista átszervezés után kezdődött. 1980-ban több mint másfélszer annyit termeltek ágazataink, mint 1970-ben. ezen belül meghatározó maradt az agrártermelés növekedése. az egy lakosra jutó gabonatermelés 1980-ban meghaladta az 1,300 kilogrammot, a hústermelés pedig a 140 kilogrammot, s nagy mértékben bővült a sokrétű, valós társadalmi igényt kielégítő ipari termékellátó és szolgáltató tevékenység is.

az élelmiszeripar fejlesztése - különösen az utóbbi öt évben - egyre jobban igazodott a nyersanyagtermeléshez, mindenekelőtt

/folyt.köv./

- 1 -

3P

bb.65. a szerkesztőségek figyelmébe!

ig hgy

1981. október 7.

mai bb.42. sz. hírünk /katona imre ../
2.bek. 2-3. sorában a funkció helyesen:

... jelen volt a kitüntetés átadásánál korom Mihály,
az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság
titkára. /mti/

- . -

bb. 66. Losonczi Pál részvétttávirata

t/pá/rj hgy

1981. október 7.

Losonczi Pál, az elnöki tanács elnöke táviratban fejezte ki részvétét anvar szadat, az egyiptomi arab köztársaság elnökének elhunytá alkalmából. /mti/
20.30 rj

- . -

bb. 67. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke szerdán 14 órától zárásig

rj um hgy

1981. október 7.

- 39. szerk. figy/visszavonás/
- 40. sajtótájékoztató a mém-ben
- 41. magyar szakszervezeti küldöttség Rómába
- 42. Katona Imre kitüntetése
- 43. kétszázféle magyar élelmiszer
- 44. megnyílt az építésügyi ujitási kiállítás és börze
- 45. napirenden a borsodi vegyikombinát
- 46. a lakáshelyzet javítása Komárom megyében
- 47. életfogytiglani ítélet
- 48. formatervezett világítási eszközök
- 49. megnyílt a műszaki és közgazdasági könyvnapok rendezvénye
- 50. lakásépítkezés az ndk-ban
- 51. térképudonságok
- 52. jutalom
- 53. indiai könyvajándék
- 54. kihelyezett ülést tartott a bányaiipari dolgozók szakszerveze
- 55. multimedia stúdió
- 56. Laoszi vöröskeresztes küldöttség

/folyt.köv./

21.00 rj

-42-

21.25
3P

bkk 1. /váncsa jendő....1.folyt./um

a hús-, a tej-, a baromfi- és a növényolajipar növelte dinamikusan a termelését. ágazataink adják a népgazdaság bruttó termelésének több mint negyedét, nettó termelésének pedig egyötödét. a lakosság fogyasztásának 45 százaléka élelmiszer és élelvezeti cikk, amit - mint ismeretes - zömmel hazai forrásból elégítünk ki. az alapvető élelmiszerekből sikerült évről évre javuló színvonalu ellátást teremteni. a fogyasztás szerkezete is az egészségesebb táplálkozás irányába fejlődött. 1980-ban a lakosság 23 százalékkal több húst, 48 százalékkal több tej- és tejterméket fogyasztott az 1970. évinél. a hazai élelmiszerfogyasztás színvonala nemcsak az előző évtizedek itthoni színvonalához hasonlítva minősíthető jónak, hanem nemzetközi mércével mérve is. a legfrissebb nemzetközi adatok tanúsága szerint európa 17 országának összevetésében a negyedik helyet foglaljuk el az egy főre jutó élelmiszer-kalória és összes fehérjefogyasztás alapján.

magyarország összes kivitelének 23-25 százaléka élelmiszer. 1980-ban két és félszer annyi mezőgazdasági és élelmiszeripari terméket exportáltunk, mint 1970-ben. a változás ugy jellemezhető, hogy az agrártermelés mind magasabb követelményekhez igazodva teljesítette kötelességét. előteremtette az egyre kiegyensúlyozottabb belföldi élelmiszerellátáshoz szükséges árualapot, ugyanakkor évről évre mind több terméket állított elő exportra, s ezzel hozzájárult az ország gazdasági egyensúlyának javításához. ha a fejlesztés eredményeit összevetjük a nemzetközi mezőnyvel, megállapíthatjuk: a termelés növekedése meghaladta a nemzetközi átlagot. a gazdálkodás korszerűsítése lépést tartott a fejlett mezőgazdasággal rendelkező országokéval. a termelésben tovább csökkent a nemzetközi élmézőny és a köztünk lévő távolság.

/folyt.köv./

- 2 -

37

bkk 1. /váncsa jendő...2.folyt./um

a mezőgazdaságtól elválaszthatatlan a termőföld védelme és hasznosítása. a munka jelentőségét mutatja, hogy a termőföld értéke a nemzeti vagyonnak mintegy 20 százalékát képviseli. agrárpolitikánk alapvető feladata a földtulajdoni és földhasználati viszonyok szocialista jellegének erősítése. ezért alkotta az országgyűlés az 1961. évi vi. és az 1967. évi iv. törvényt, amelyek a mezőgazdasági rendeltetésű földek védelmét, valamint a földtulajdon és földhasználat továbbfejlesztését szolgálják. ezért hozott az elnöki tanács több törvényerejű rendeletet, tovább erősítve a törvények egyes elemeit, igazítva azokat a megváltozott viszonyokhoz.

Jelenleg az ország összes területének csaknem 72 százaléka a mezőgazdaságilag művelt terület, 58 százaléka pedig szántóföld és intenzív kertkultúrákkal hasznosított. ezek az adatok azt jelentik, hogy hazánk területéhez képest magas, európai és világviszonylatban is magas a mezőgazdaságilag hasznosítható terület aránya. olyan természeti adottságunk ez, amelyet nagyra kell értékelni, nagyon meg kell becsülni, s amellyel elemi kötelességünk az ország javára jól sáfárkodni. a követelményekhez igazodva az elmúlt évtizedben jelentős anyagi erőt fordítottunk a föld termékenységének növelésére. tíz év alatt 1,2 millió hektárnyi területen történt meg a melioráció, amire kerekén 12 milliárd forintot fordítottunk. a műtrágya-felhasználás csaknem megkétszereződött. mindez lehetővé tette az átlagtermések növelését. a teljes képhez hozzátartozik, hogy a műtrágya-felhasználás növekedési üteme az utóbbi években megtorpant, ami - figyelembe véve terveinket - egyértelműen hátráltató jelenség.

a földtulajdon és -használat szocialista jellege tovább erősödött. a szövetkezeti földtulajdon aránya ma már meghaladja az 50 százalékot. rendeztük az állami, a szövetkezeti és személyi föld-

/folyt.köv./

- 3 -

37

bkk 1. /váncsa jenő...3.folyt./um

tulajdon kapcsolatát. ezek, valamint más intézkedések hozzájárultak ahhoz, hogy a termőföldnek nagyobb becsülete legyen. minden szektorban erősödött a tulajdon és földhasználati biztonság, ami jó hatással van a termelésre.

az agrárágazatokban elért gazdasági, társadalmi változások rendkívül szembeszökőek. mindennapos gyakorlatunk bizonyítja a párt és kormány agrárpolitikájának helyességét. ez a marxizmus-leninizmusra épülő, a nemzetközi tapasztalatokkal, a hazai gazdasági, társadalmi viszonyokkal, azok változásaival számoló politika sikereink fő forrása és további záloga. eredményeinkben meghatározónak tekintjük a munkás-paraszt szövetséget. elsősorban megvalósul ez abban, amit az ipari munkásság nyújtott és nyújt a parasztságnak gépben, technikában, ipari termékben és nem utolsósorban politikai, társadalmi, emberi segítségben.

agrárpolitikánk utmutatásait követve szilárdultak meg szervezetiileg, gazdaságilag a szocialista mezőgazdasági nagyüzemeink. ezek alkalmasak arra, hogy befogadják korunknak, a tudományos technikai forradalom korának az agrártevékenységhez nyújtott vívmányait. termelészövetkezeteink, állami gazdaságaink olyan termelési módszereknek, eljárásoknak adtak otthont, amelyek révén sikerült átformálniok nemcsak a határ, hanem a falu, a mezőgazdasági tevékenység egészének arculatát is.

szocialista nagyüzemeink - amelyek fejlesztése mindig is elsődleges feladat volt, és az is marad - szellemi, anyagi erőikkel képesek a háztáji, házkörűli kistermelés szervezésére, összefogására. a legtöbb helyütt a kistermelést valóban sikerült a nagygazdaság szerves részévé tenni, s ezzel követni az agrárpolitika utmutatását, amely nagyon lényegesnek tartja a kistermelésben lévő lehetőségek rendszeres hasznosítását. e téren - egy-egy megtorpanás után - különösen az utóbbi években tudunk szép eredményeket

/folyt.köv./

- 4 -

BP

bkk 1. /váncsa jenő...4.folyt./um

felmutatni. miként az közismert: a háztájjal, a kistermeléssel kapcsolatos politikánk hosszú távú politika. tehát a nagyüzemek elsődleges fejlesztése mellett - ez egyben feltétele a kistermelésben rejlő lehetőségek jobb hasznosításának is - folyamatosan törődünk azzal, hogy a háztáji, a mezőgazdasági kistermelésben érdekelt százazrek szívesen vállalják ezt a munkát.

az utóbbi két ötéves tervidőszakban kereken 300 milliárd forintot fordíthattunk az élelmiszergazdasági ágazatok fejlesztésére, gépvásárlásra 110 milliárd forintot költöttek a mezőgazdasági üzemek, a gépi vonóerő - miközben teljes minőségi váltás következett be - megkétszereződött. erre jellemző, hogy ma az 1970. évinél 20 százalékkal kevesebb traktor, 30 százalékkal nagyobb vonóerőt képvisel. a gabonakombájnok száma sem nőtt, de teljesítőképességük megduplázódott. a műtrágya-felhasználás - hatóanyagban számolva - 837 ezer tonnáról 1,4 millió tonnára növekedett, s volt már olyan esztendő - 1975 - amikor az 1,5 millió tonnát is meghaladta. a felhasznált növényvédőszeres és gyomirtó vegyszerek mennyisége háromszorosa az 1970. évinek. jelentősen bővült az épületállomány is: tíz év alatt kereken 1000 szakosított állattartó telep épült. ezekről kerül ki ma az állati termékek több mint harmada.

mindezek az eredmények nem lennének az ipar hozzájárulása nélkül. a gépek és eszközök 42 százalékát a hazai ipar állítja elő; 43 százalékát a szocialista piacokon, 15 százalékát tőkés piacon szerezzük be. a forgalmazott növényvédőszeresből kereken 52 százalékban részesedik a hazai ipar, a többi importáljuk. az importnak jelentős része hatóanyag formájában kerül hozzánk, amit gyáraink formáznak, csomagolnak az igényeinknek megfelelően. a nitrogén és foszfor műtrágya csaknem háromnegyede magyar gyárak terméke.

/folyt.köv./

- 5 -

BP

bkk 1. /váncsa jenő...5.folyt./um

a hazai ipari üzemek közül jó nevet szerzett magának mezőgazdaságunkban a rába magyar vagon- és gépgyár. a rába - szaktíva minden előítélettel - sikeresen készíti az új követelményeknek megfelelő, nagy teljesítményű traktorokat, s megszervezte a korszerű vetőgép és talajművelőgépek gyártását. a kecskeméti, a pékészsabai, a debreceni, a szekszárdi mezőgazdasági gépgyártó vállalatok rendszerint jó minőségű, nagy teljesítményű talajművelő gépeket, betakarító adaptereket, növényvédő gépeket, öntözőberendezéseket fejlesztettek ki és állítanak elő. a veszprémi vetőgép vállalat, a szegedi vas- és fémipari ktsz a háztáji gazdaságok motoros eszközeit készíti egyre sikeresebben. az energiagazdálkodás javítását szolgáló melléktermék-fégető berendezéseket és automatikákat gyárt a láng gépgyár, a labor műszeripari művek, az elektronikus mérőműszerek gyára és a videoton. a vegyi anyag gyártásban kiemelkedőnek tartjuk a borsodi vegyi kombinát, a nitrokémiai ipartelepek, valamint az észak-magyarországi vegyiművek tevékenységét. ez utóbbi gyár pattantyus nevű szocialista brigádja tervezte az ugynevezett alirox gyomirtószer üzemét. ma ennek az üzemnek a termelése évente félmillió hektár kukorica gyomirtásához elegendő. ezeknek a vállalatoknak vezetői és dolgozói elébe mennek a mezőgazdaság új igényeinek, valóban a versenyképes élelmiszertermelést segítik.

szocialista partnereink is jelentősen hozzájárulnak a mezőgazdaság gép- és eszközellátásához. a traktorok döntő többségét a szovjetunióból szerezzük be. az ndk ipara tehergépkocsikat, gabonakombajnokat és egyéb betakarító gépeket szállít egyre növekvő mennyiségben. az elmúlt tíz évben megkétszereződött a szocialista országokból származó növényvédőszer behozatala is. külön emlitem a szovjet-magyar agrokémiai egyezményt, amely jelentősen hozzájárult növényvédőszer-gyártásunk fejlesztéséhez, a hazai nitrogén felhasználás több mint egynegyedére teremtve fedezetet. ugyancsak szocialista partnereink fedezik a teljes

/folyt.köv./

- 6 -

3P

bkk 1. /váncsa jenő...6.folyt./um

kálium-szükségletet, valamint a foszfor műtrágya alapanyagának nagyobb részét.

több nemzetközileg elismert tőkés céggel kooperáció alakult ki gépek és vegyi anyagok gyártására. tíz év alatt 1,8 milliárd dollárt költöttünk a mezőgazdaság műszaki haladását előmozdító korszerű gépekre, alkatrészekre, kooperációs gyártásra, és a nélkülözhetetlen vegyi anyagokra. mindez nemcsak a korszerűbb mezőgazdasági technológiák megvalósítását és elterjedését szolgálta, hanem serkentőleg hatott a hazai iparra, s - a kooperációk révén - segítette annak exportját is.

a termelés biológiai alapjait is sikerült megteremteni, amire jelentősen hozzájárultak a magyar kutatók, genetikusok. az utóbbi tíz esztendőben 633 hazai és 442 külföldi új növényfajtát minősítettünk, 40 hazai és 28 külföldi új állatfajtát, hibridet vettünk köztenyésztésbe. teljes fajtaváltás következett be a búzánál, s a kukoricából pedig a teljes hibrid választékot kétszer cseréltük. a gabonatermelés növeléséért különösen a tudományos akadémia martonvásári kutató intézetének és a szegedi gabona kutató intézetének tudósai tettek sokat korszerű új fajtákkal. a kutatás és az élenjáró gyakorlat kapcsolata számos területen hozott újabb eredményeket. mindenekelőtt az iparszerű termelés kialakulása, a különböző integrációk vitték előre ezt a kapcsolatot. tovább bővült a nemzetközi tudományos együttműködés is. a köztermesztésben lévő növény- és állatfajták 42 százaléka például külföldi eredetű. különösen eredményes a szovjetunió krasznodári kutató intézete és a magyar intézmények közötti kapcsolat. de szólhatunk az ndk tudósaival összefüző együttműködésről, a közösen előállított új növényfajtákról is. széles körű az együttműködés sok más ország kutatóival, intézeteivel is. amerikai fajták felhasználásával alakítottuk ki például a nagyhozamu tehenészeteket.

/folyt.köv./

- 7 -

3P

bkk 1. /váncsa jenő...7. folyt./um

miközben a termelés jelentősen bővült, a mezőgazdaságban dolgozók száma tíz év alatt több mint 200 ezerrel csökkent. a munka termelékenysége ez idő alatt több mint kétszeresére nőtt. ezt a termelés anyagi-műszaki bázisának fejlesztése, az emberek nagyobb hozzáértése, szorgalma tette lehetővé.

a mezőgazdaságban dolgozók képzettsége jelentősen változott. a szocialista nagyüzemekben jelenleg 23 000 egyetemi és főiskolai képzettségű ember tevékenykedik. számuk a termelőszövetkezetekben csaknem megháromszorozódott. a középfokú végzettségűek száma kis híján kétszerese a tíz évvel ezelőttinek, s eléri a 40 ezret. 1980-ban több mint 200 ezer szakmunkás, 320 ezer betanított munkás dolgozott mezőgazdaságunkban. az adatok jól mutatják azt, hogy mennyire szakma lett a mezőgazdaság, amelyben a legalacsonyabb képzettségűek, az úgynevezett segédmunkások aránya 16,5 százalék, alig néhány százalékkal több, mint az egyéb népgazdasági ágazatokban.

sokat változtak az anyagi, érdekeltségi viszonyok is. a mezőgazdasági termelőszövetkezetek dolgozóinak jövedelme az évtized első felében erőteljesebben, a második felében mérsékeltebben növekedett. a iv. ötéves terv során a közös gazdaságokban az átlagkereset éves növekedési üteme meghaladta a 8 százalékot, s a tervidőszak végén keresetük elérte a munkásokét. a fejlődés azóta gyakorlatilag azonos ütemű. a mezőgazdasági nagyüzemek környezetformáló hatására átrajzolódott a falu arculata, lényegesen javultak az életkörülmények. társadalmilag elismertté, megbecsültté vált a mezőgazdasági munka. a mezőgazdasági üzemek dolgozói aktív részesei a társadalmi, a politikai életnek. a termelőszövetkezeti demokrácia erősödésével még inkább a szövetkezet gazdáinak tekintik magukat.

/folyt.köv./

bkk 1. /váncsa jenő...8. folyt./um

részt vesznek a szövetkezeti gazdaság irányításában, a gazdaság ellenőrzésében, megválasztják vezetőségüket, számonkérlik azok munkáját. nincs olyan falu, város, járás, vagy megye, ahol ne képviseltetnék magukat a politikai és társadalmi testületekben. jelentősen hozzájárultak és járulnak a falu felemelkedéséhez, a város és falu közötti különbségek csökkentéséhez.

úgy vélem, hogy ez a néhány tény világosan bizonyítja, hogy miért képes dolgozó parasztságunk azokra a teljesítményekre, amelyekre mindnyájan büszkéek vagyunk, és amelyeket határainkon túl is elismernek.

bármilyen látványosak, elismerésre méltóak is eredményeink, nem mondható el, hogy az elmúlt évtizedben minden magunk elé tűzött célt elértünk. mezőgazdaságunk, élelmiszeriparunk, az erdészet és a fafeldolgozás hiányosságai sok tekintetben összefüggésben vannak a szakmai műveltség hiányosságaival, a szervezethez gyengeségeivel, a felhasználásra kerülő termelőeszközök fogyatékoságaival, a nem kellő hatékonysággal.

hozzájárulásunk a nemzeti jövedelemhez elmaradt a kívánttól. a nettó termelés növekedési üteme alacsony. a termelés anyagi ráfordításai egyes ágazatokban jobban emelkedtek, mint a hozamok. a termelés növekedésével nem tartott lépést a gazdaságosság, a versenyképesség. még mindig él bennünk az egyoldalú mennyiségi szemlélet. ez abból az időből származik, amikor még egyetlen feladat állt előttünk, nevezetesen az, hogy legyen elegendő élelmiszer. ma - miután az élelmiszerellátás mennyiségével már nincsenek alapvető gondok, amikor az agrár-export értéke csaknem két- és félszerese az 1970-esnek - minőségileg más a helyzet.

/folyt.köv./

bkk 1. /váncsa jend...9.folyt./um

most azt mondjuk, hogy termeljük az eddiginél több ételmezt, de gazdaságosan, nemzetközi mércével mérve is versenyképesen. ha ugyanis a gazdaságossággal, a hatékonysággal, s más, ugy nevezett minőségi mutatókkal hasonlítjuk a hazai ételmezt-termelést a nemzetközi élmezőnyhöz, már nem olyan előkelő a helyezésünk.

a gabonatermelés kivételével, a növénytermelés többi ágazata a kívánatosnál lassabban fejlődött. különösen a szálaktakarmány termelés és a gyepgazdálkodás maradt el lehetőségeinktől. az állattenyésztő ágazatok ráfordításai még mindig magasak, a termelő üzemek és tájörzetek, a megyék közötti különbségek nem csökkentek, hanem növekedtek. a mezőgazdasági üzemeknek mintegy 40 százaléka magas színvonalon, hatékonyan termel. ez a kör adja az összes termelésnek több mint a felét. az üzemeknek 30 százaléka az átlagos színvonalat képviseli, arányukkal hozzávetőlegesen azonos mértékben - tehát 30 százaléka körül - részesednek a termőterületből, az eszközökből és a termelésből. a gazdaságok további 30 százaléka jóval az átlagos színvonal alatt tevékenykedik. termelési színvonaluk - a tagadhatatlan fejlődés ellenére - a természeti adottságaikhoz képest is alacsony. az üzemek közötti differenciálódás a fejlődés velejárója, de a kialakult helyzet azt mutatja, hogy a különbségek nagyobbak, mint amekkorát a természeti adottságok különbözősége indokol. az okok sokrétűek, összetettek, éppen ezért hoztunk átfogó intézkedéseket az átlag alatt termelők gazdálkodásának javítására, a differenciáltság mérséklésére.

a földvédelemnek és hasznosításnak is több gondjával küszködünk. az utóbbi tíz évben 103 ezer hektárral csökkent a termőföld területe - zömében a szántóterületek rovására. a heves esztendők első felében évente 40-50 000 hektár föld hevert parlagon. ezt az utóbbi néhány évben sikerült 10 ezer hektár alá szorítani. a beruházások nem egyszer a legjobb termőföldeket kapcsolták ki

/folyt.köv./

- 10 -

37

bkk 1. /váncsa jend...10.folyt./um

a mezőgazdasági termelésből, a földvédelmi törvény végrehajtásáért felelős hatóságok nem minden esetben következetesek: sokszor tettek és tesznek engedelményeket. lassan, vontatottan halad a racionálisabb gazdálkodást segítő földcsere.

ezek a hibák, gyengeségek, fogyatékoságok felhívják a figyelmet az alaposabb, átgondoltabb munka fontosságára az irányításban is, a termelő üzemekben is. a világgazdaság - amelylyel ezernyi szál köt össze bennünket - az alaposság, átgondoltság mellett nagyobb rugalmasságot, gyorsaságot is követel tőlünk a termeléssel kapcsolatos cselekvéseinkben. követeli ezt olyan helyzetben, amelyben a fizetőképes piacokon az ételmezt-termelők versenye - a nagyobb kínálat, vagy a szűkülő kereslet miatt - tovább éleződik, miközben az ételmezt-elállításához szükséges ipari anyagok, energiák, eszközök ára növekszik. a megváltozott viszonyokat jól érzékelteti az a tény, hogy 1 tonna kőolajért a világpiac 1970-ben 15 kilogramm vágómarhát adottunk, 1980-ban viszont 150 kilogrammot, kerekken tízszer annyit. egy évtizeddel ezelőtt 200 kilogramm szűz, most 1000 kilogrammot, vagyis a korábnál ötször többet kell értékesítenünk azért, hogy ugyanahhoz az 1 tonna kőolajhoz hozzájuthassunk. a tőkés piacokon lépten-nyomon szembe találjuk magunkat a korlátozó intézkedésekkel, a bizalmatlansággal, a protekcionizmussal. szocialista barátaink sem mentesek a gazdasági problémáktól.

ugyanakkor azt is elmondhatjuk, hogy milyen nehéz és bonyolult a nemzetközi helyzet, annál jobb az a belpolitikai légkör, amely körülvesz bennünket. ágazataink sok százezer dolgozója élvezi a társadalom elismerését és bizalmát. megvan tehát a lehetőségünk arra, hogy tovább haladjunk azon az úton, amelyen eddigi sikereinket elértük. feladataink megoldása során sem halogathatjuk tovább egyetlen területen sem a sokat hangoztatott minőségi váltást. további erőteljes változásra van szükségünk a gondolkodásban, a szemlélet-

/folyt.köv./

- 11 -

37

bkk 1. /váncsa jend...11.folyt./um

módban, a tudományos feladatok megfogalmazásában és a gyakorlati munkában. tudomásul kell vennünk, hogy a ma is felbukkanó egyoldalú mennyiségi szemlélettel nem tudunk tovább boldogulni.

elérkezett az ideje annak, hogy most már ne csak hangoztassuk, hogy az élelmiszertermelés stratégiai tényező, hanem ehhez igazodva cselekedjünk a kutató munkában, a termelésben és - az ipari eszközök, anyagok révén - a feltételek megteremtésében is. ezért nagy szükségünk van az élenjárók gyakorlatának mielőbbi általánosítására, s elengedhetetlen továbbra is a nemzetközi tapasztalatok átvétele és hasznosítása, e tekintetben is termékeny együttműködésre kell törekednünk a baráti szocialista országokkal, továbbá mindazokkal, akiknél az együttműködésre - kölcsönösségi alapon - megvan a szándék.

az előttünk álló években változatlanul gondoskodnunk kell a lakosság javuló élelmiszerellátásáról, s dinamikusabban tovább kell növelnünk a gazdaságos élelmiszer-kivitelét. a belső ellátásban a növekvő igényeknek az eddigieknél jobban meg kell felelni - ideértve az olcsó termékek kívánatos arányát is. tovább szándékozunk bővíteni a választékot és javítani a minőséget. ennek érdekében minden olyan terméket elő kell állítanunk, amely - ökológiai viszonyaink között megtermelhető. az ország zavartalan ellátása érdekében fenntartjuk a termelés sokszínűségét.

exportfeladataink is jelentősek: a következő öt esztendőben a kivitel - javuló versenyképesség mellett - mintegy harmadával kell növelnünk. fokozatosan érvényt kell szerezni annak az elvnek, amely kimondja: az export növelése és a gazdaságosság javítása egyidejűleg megoldandó feladat. ezért kívánjuk kormányintézkedéseinkkel, a szabályozók fokozatos módosításával közelebb hozni a nemzetközi piac hatásait a termelő vállalatokhoz.

az élelmiszertermelésnek a növénytermesztés az alapja, elengedhetetlen követelmény a termőföld hozamának növelése. azért szorgalmazzuk

/folyt.köv./

- 12 -

37

bkk. 1. /váncsa jend... 12. folyt./rj

nagy erővel a növénytermelés dinamikus fejlesztését, mert csak így lehet az állattenyésztés, valamint az élelmiszeripar feladatait megoldani. a növénytermesztésben belül az első helyen a gabonatermelés fejlesztése áll. vi. ötéves tervünk kimondja, hogy az ország gabonatermését 1985-re 15 millió tonna fölé kell emelni. a sikeres termelés feltételeiről teljeskörűen kell gondoskodni. gabonát a szántóterület több mint 60 százalékán termelünk. nagyon lényeges, hogy a következő években a gabonafélék vetésterülete - miközben a hozam nagyobb lesz - ne csökkenjen, hanem növekedjen. a termelésben elmaradt területeken is átfogó intézkedések kellene, hogy javuljon a termelés fegyelme, feltételrendszerre, a termelés növelése megköveteli mindannak az ujnak, korszerűnek a hasznosítását, amelyet a tudomány, a műszaki haladás az utóbbi években ajánlott a gyakorlatnak. ezért hagyta jóvá a kormány a nádudvari kite és a bábolnai ikr termelési rendszerek intenzív gabonafejlesztési programját. a program az idén már elindult a megvalósulás útján, és a következő években 100.000 hektáron a fellelhető legkorszerűbb technikát és technológiát alkalmazza a magas hozamot elért gazdaságokban. még az idej, nem könnyű esztendőben is sok üzem teljesítménye bizonyítja, hogy a gabonatermelés növelése megoldható feladat. az idén országosan 4 tonna búzát takarítottunk be hektáronként. a legeredményesebb három gazdaságban, a tiszaföldvári lenin tsz-ben 6,8, a telekgerendási vörös csillag-ban 6,6, a kabai vörös csillagban 6,6 tonna volt az átlagtermés.

az élelmiszer-előállítás másik alappillére a hústermelés. a gabonatermelés mellett ez az a terület, amelyen - lehetőségeink határáig - tudjuk teljesíteni terveinket. vágóállatból a termelési előirányzataink meghaladják a 2.2 millió tonnát, aminek 80 százalékát a sertés és baromfi jelenti. a jövőben is

/folyt.köv./

-13-

37

parlament

bkk. 1. / váncsa Jenő... 13. folyt./rj

e két abrakfogyasztó állattenyésztési ág termelése lesz a meghatározó. ugyanakkor bővíteni kívánjuk a vágómarha és juhhus termelését is.

a hústermelés módja nagyon változatos képet mutat, hiszen a termelés megoszlik a korszerű szakosított telepek, a hagyományos nagyüzemi férőhelyek, a háztáji, valamint kisegítő gazdaságok között. minden forrás hasznosítására szükségünk van. a gazdaságos hústermelés - és a hangsúly a gazdaságosságon van - történjen az korszerű, vagy hagyományos telepen, a nagyüzemben, vagy a háztájiban, minden állatfaj esetén hasznos az ország számára.

az állattenyésztés ugynevezett minőségi mutatóin sok a javítani való. különösen fontos a takarmánygazdálkodás új alapokra helyezése. az üzemek nagy többsége a tömegtakarmány termelésben nem igazodik kellően lehetőségeihez, s a szántóföldön termeli a szálaktakarmány nagy részét. ezen a helyzeten a hozamok növelésével, a gyepterületek jobb hasznosításával lehet változtatni, bár neheztől körülmény, hogy az esetek egy részében nem ott van az állat, ahol a gyepterület. a legnagyobb rét-legelőterületet birtokló gazdaságaink adottságai 50 százalékban sincsenek kihasználva, ezt megváltoztatóan megfelelő együttműködési formákat kell kialakítani. az állattenyésztés termelésének növelése ellenére nem kívánjuk s nem is tudjuk növelni a fehérjetakarmány importot. lehetőségként marad a hazai termelés növelése. ezzel egyidejűleg a takarmánytápanyaggyártásban változatlanul előtérben maradnak a fehérjetakarékos eljárások. javításra vár a hazai ipari fehérjék minősége, s mennél kiterjedtebb hasznosítást igényelnek a különböző takarmánykiegészítők, hozamfokozók is. az említett követelményeknek több élenjáró üzem már megfelel. a bábólnai baromfi- és sertéshus termelési integráció ezen ágazatok teljes vertikumát átfogja. a tordasgyurói egyetértés tsz

/folyt.köv./

-14-

BP

parlament

bkk. 1. / váncsa Jenő... 14. folyt./rj

Legelőre és melléktermékre alapozott husmarhatartása évek óta eredményes, követésre méltó. a hőgyési és törökszentmiklósi állami gazdaságok szárítás nélkül tartósított, nagy mennyiségű kukoricacső-darát hasznosítanak a sertéshizlaldában. módszerük alkalmas a gyors elterjesztésre.

az élelmiszeripar közvetlenül kapcsolódik a nyersanyagtermeléshez, mindent el kell követni a mezőgazdaság és a feldolgozóipar jobb együttműködéséért, mert csak ez esetben számíthatunk arra, hogy élelmiszeriparunk termékeinek minősége, gazdaságossága, nemzetközi versenyképessége javul. ennek a változásnak egyik lényeges feltétele, hogy jobb legyen az összhang az alapanyagtermelés és a feldolgozás között. tovább kell növelni a hú-, a baromfi-, a tej- és a növényolajiparban a termelést. a belső ellátás javítása mindenekelőtt a sütőipartól, az édesipartól, a sör- és a szeszipartól vár az eddigénél is jobb munkát. különösen a szállítóeszközök korszerűsítése, a technológiák cseréje, a tárolókapacitások bővítése, a csomagolás és belső anyagmozgatás fejlesztése fontos szinte minden feldolgozóipari vállalatnál.

az országban működő élelmiszerüzemek 4500 féle terméket állítanak elő. a választékot évente mindössze 100 új hazai termék bővíti. e téren a kezdeményezőkézséget és az újra törekvést szorgalmazzuk. ma az élelmiszerfeldolgozásból a mezőgazdasági nagyüzemek és áfész-ek mindössze 14 százalékkal részesednek, holott sok előnye van a nyersanyagtermeléshez közvetlenül kapcsolódó feldolgozásnak. ezért az ilyen megoldásokat a teljesebb, sikeresebb kibontakozás érdekében - minden lehetséges eszközzel támogatjuk.

/folyt.köv./

-15-

BP

bkk. 1. /váncsa Jenő... 15. folyt./rj

a belföldi ellátás javításában különösen nagy a jelentősége az élelmiszeripari gyártmányfejlesztésnek, az új termékek gyártásának. ilyen szempontból is jónak ítélnél a zalaegerszegi husipari vállalat, a budapesti és miskolci tejipari vállalat, a budatej közös vállalat munkája. elismerésre méltó - elsősorban a készételeket illetően - a hűtőipari vállalat gyártmányfejlesztése. a kecskeméti konzervgyár egy év alatt 27 féle bébiételet hozott piacra új üzeméből.

annak ellenére, hogy nem vagyunk megelegedve az élelmiszer-ellátás minden részletével, megállapíthatjuk, hogy az utóbbi években e téren is jelentős javulás tapasztalható. ennek egyik forrása az élelmiszertermelésben, a másik a kereskedelemben található. a forgalmazásban a legtöbb fennakadás - sok tekintetben az áru jellegéből adódóan is - talán a zöldség-gyümölcs kereskedelemben mutatkozott. ezért került nemrégiben újra napirendre ez a téma. törekvéseink lényege: javuljon az áru minősége, nőjön a választéka, s legyen egyenletesebben jó a zöldség-gyümölcsellátás is. ennek érdekében többek között rövidíteni szándékozunk az áru útját, szorgalmazzuk a termelők és forgalmazók, termelők és fogyasztók közvetlenebb kapcsolatát; azt, hogy igény és termelés kerüljön közelebb egymáshoz.

a termőföld védelmében és hasznosításában is bőven adódnak feladatok. e téren széleskörű társadalmi összefogásra is szükség van. a termőföld csökkenésének jelenlegi ütemét minden rendelkezésünkre álló eszközzel mérsékelni kell. mindenekelőtt a nagyüzemi gazdaságok vezetőitől várunk fegyelmzett magatartást. ahol ugyanis a gazdaság útjait, tanya-helyeit, árokpartjait gyomtenger borítja, ahol a szántóföldi táblák hibáktól feltosak, ott igényes agrotechnikáról még akkor sem beszélhetünk, ha - más adottságaik révén - jövedelmezően gazdálkodnak. a kulturált földhasználatról tehát elsősorban a földművelőinek kell gondoskodniuk. az állami szervezetek pedig következetesen fel

/folyt.köv./

bkk. 1. /váncsa Jenő... 16. folyt./rj

kell lépniök minden olyan magatartással és törekvéssel szemben, amely - akár hanyagságból, akár vélt vállalati érdekből - sérti a termőföld védelmének és kellő hasznosításának követelményeit.

körütekintően kell eljárni a művelési ág változásokkor is. az ország területének több mint kétharmadát a jó és közepes minőségű termőhelyek foglalják el. az egészen gyenge minőségű földek részaránya 20-25 százalékra tehető. nemzetközi gyakorlat bizonyítja, hogy a miénknél rosszabb adottságok mellett művelnek sok tízmillió hektár földet. a világ búzatermésének egynegyedét félsivatagi viszonyok között termelik. a legtöbb buzaexportáló ország a leggyengébb övezetekben termeli a gabonát. nekünk is minden rendelkezésünkre álló földterületet racionálisan kell hasznosítani.

a vi. ötéves terv az előző öt évinél mintegy 30 százalékkal nagyobb lehetőséget teremt a meliorációra, amely több, mint 1 millió hektár földet érint. a közeljövőben válik ismertté az alacsony színvonalon gazdálkodó, gyenge adottságú üzemek külön ösztönzésének módjai, az ösztönzés egyebek között a termőföld jobb hasznosítását célozza. újszerű feladataink vannak a talajművelés fejlesztésében is. olyan eljárásokat kell bevezetnünk, amelyek csökkentik a ráfordítás költségeit, energiát takarítanak meg, megőrzik a talajok tápanyag- és vízkészletét, továbbá új lehetőséget teremtenek a talajerőgazdálkodásban, a hozamok növelésében. tovább kell fejleszteni a növényvédelmet is. a vegyi megoldások mellett nagyobb figyelmet kell fordítani a mechanikai védekezésre, az úgynevezett vegyszertakarékos eljárásokra, a védekezési előrejelzésre. az üzemi termőterületek gazdaságosabb kialakítása érdekében élénkítésre vár a gazdaságok közötti földcsere. ehhez minden törvényes eszköz rendelkezésre áll.

/folyt.köv./

bkk. 1. /váncsa Jenő... 17. folyt./rj

elvárjuk minden vállalat és hatóság vezetőjétől, hogy az új létesítmények helyének kijelölésekor következetesen érvényesítsék a földtakarékos megoldásokat. mindezek együtt jelentik a földvédelem és hasznosítás komplex programját, amelynek teljesítése elengedhetetlen része a növénytermelés fejlesztésének.

a bővített újatermelést megalapozó fejlesztő munkában anyagi erőinket az új követelmények szolgálatába kell állítanunk. ilyen szempontból mezőgazdaságunkban nagy a jelentősége az energiagazdálkodás új alapokra helyezésének. intézkedési programunk elkészült, s a tennivalók három csoportba sorolhatók. ezek: általános energiatakarékosság minden területen; új energiatakarékos termelési eljárások kipróbálása és széleskörű elterjesztése minden ágazatban; valamint a kívülről érkező energiák egy részének helyettesítése melléktermékekkel, tehát új energiaforrások feltárása és hasznosítása. igen hasznosnak tartjuk azokat a próbálkozásokat, amelyeket több üzem már elkezdett a szalma, a kukoricaszár hőenergiaként történő hasznosítására. sokrétű erőfeszítést teszünk mindazon új eljárások, módszerek, valamint az ezekhez szükséges gépek, berendezések és anyagok felkutatására, széleskörű megismertetésére, amelyek jelentősebb energiatakarékosságot, hatékonyabb gazdálkodást eredményeznek. a műszaki feltételek megteremtésében nagy szerep vár a hazai iparra. azt reméljük, hogy az ipari üzemek jórésze mielőbb gyártani kezdi az energiatakarékosságot szolgáló gépeket, berendezéseket, vegyi anyagokat. szeretnénk ugyanis elérni, hogy az 1980-as évek közepére a termények jelentős hányadát hulladékenergiák felhasználásával szárítsuk. a gazdaságokban általánossá kívánjuk tenni a felhasználásra kerülő termények nedves tárolását.

/folyt.köv./

bkk. 1. /váncsa Jenő... 18. folyt./rj

mindebből bizonyára kitetszik, hogy a jó energiagazdálkodás legalább olyan komplex feladat, mint a föld védelme és hasznosítása. el kell érni, hogy az üzemek vezetői a vállalati gazdálkodás szerves részeként fogják fel ezt a munkát.

a technikai-műszaki feltételek kapcsán rendszeresen visszatérő téma az alkatrészellátás. a gépek karbantartása, az üzem közbeni hibaelhárítás, valamint a téli nagyjavítás tetemes része a termelő üzemek feladata. ezért helyes eljárnak saját, vagy társulások alapon - újabb javítóhelyek építését, a sikeres javításnak természetesen elemi feltétele a megfelelő alkatrészellátás, ami a gépeket szállító vállalatok feladata. azt is világosan kell azonban látnunk, hogy a mai helyzetben, csak alkatrészre várva, nem tudunk változtatni. ezért szorgalmazzuk: a mezőgazdasági nagyüzemek és termelési rendszerek szervezzék meg a pótalkatrészek gyártását. ilyen jellegű munkájuk jól beleillik az ugynevezett kiegészítő ágazatba, és gazdaságossá is tehető.

az erdőgazdálkodás, az elsődleges faipar és a fakereskedelem előtt is nagy feladatok állnak. az eddigi munkával a termelés növelését jónéhány évre előre megalapoztuk. tíz év alatt ugyanis az ország fával borított területe 164 ezer hektárral, a fakitermelés pedig 6 millió köbméterről, 7,6 millió köbméterre nőtt. az új erdők telepítésében, gondozásában, valamint a fakitermelésben 20-30 százalékkal nőtt a gépesítés. a munkaerőcsökkenés, valamint a termelés növelése miatt a gépesítés további gyors ütemű növelésével számolunk. a kitermelt fának 64 százalékát a faipar és a bútortipar dolgozza fel, 34 százalékát pedig tűzifaként a lakosság hasznosítja. a fát elsősorban ipari nyersanyagnak tekintjük. ennek figyelembe vételével fejlesztettük a fűrészipart, aminek további korszerűsítését is tervezzük. azzal számolunk, hogy a folyamatban lévő korszerűsítésekkel a forgácslap termelés 1985-re 333 ezer köbméterre nő.

/folyt.köv./

bkk. 1. /vácsa jenő... 19. folyt./nj

köztudott, hogy az élelmiszertermelés előtt álló feladatok teljesítése alapvetően a termelő üzemekben dől el. a népgazdasági törekvésekből - legyen szó a hatékonyságról, vagy a termelés növeléséről - annyi valósítható meg, amennyit abból az üzemek realizálnak. ezért is nagy szükségünk van az üzemi szervező erő gyarapítására, a vállalati dinamizmus növelésére. a termelés-szervezés új, eredményes formái és módszerei ugyanis legalább olyan hatást gyakorolnak a gazdálkodás színvonalára, mint a műszaki haladás. a vállalkozó- és kezdeményező-készség növeléséhez gyakran szükség van a biztatásra. a vállalkozás azonban nemcsak vállalati kategória, az irányítás különböző posztjain dolgozóknak is vállalkozniuk kell. nekünk is vállalnunk kell az „új”, kockázatát, ha azt akarjuk, hogy a gazdaságok a kezdeményezések színterei legyenek. tovább kívánjuk erősíteni a termelő üzemek önállóságát, felelősségét, csökkentve a hatósági előírásokat, a felesleges beavatkozásokat. ennek jegyében hozzákezdünk a központi irányítás korszerűsítéséhez és további lépéseket is teszünk.

az utóbbi hetekben döntések születtek, amelyek a kedvezőtlen természeti adottságok között dolgozó nagyüzemek fejlesztését szolgálják. széles teret kívánunk adni a jól gazdálkodó üzemek és a gyengék együttműködésének. ehhez megfelelő érdekeltséget dolgoztunk ki. a meglévő termelési lehetőségek jobb hasznosítására tovább bővítjük a nagyüzem és a háztáji gazdaság kapcsolatait. a közgazdasági szabályozás eszközeivel is ösztönözzük a megfelelő termelés-szerkezet kialakítását, különösen a gabonatermelés fokozását.

/folyt.köv./

37

bkk. 1. /vácsa jenő... 20. folyt./nj

a szakemberek csoportos kihelyezését szorgalmazzuk, ezért megkértszerezzük az e célra nyújtható állami támogatást. mindebben kérjük az érdekelt megyék vezetőinek aktív közreműködését.

az idei hosszú és kemény telet, a tavaszi és nyári aszályt, az 1981-es növénytermelés eléggé megérezte, a kalászos gabona termőterülete és hozama mintegy 15 százalékkal elmaradt a tervezettől. a szemeskukorica vetésterülete is kisebb az előirányozottnál, így az összes gabonatermés várhatóan alatta marad a tervezettnek. a növénytermelés többi ágazata várakozásainknak összességében megfelel. az állattenyésztők ezidáig teljesítették időarányos termelési előirányzataikat. egyik-másik területen - például a tej- és baromfi-hústermelésben - túl is teljesítik a tervet. az alapvető élelmiszerekből folyamatos és megfelelő az ellátás, s erre számíthatunk a következő hónapokban is. az előttünk álló télre minden fontos termékből megfelelő árualapokkal rendelkezünk. ágazataink időarányosan teljesítik, sőt néhány termékből túl is teljesítik export előirányzataikat. az őszi munkák kedvező természeti felételek között jó ütemben haladnak. a betakarításban ehhez - lévén az őszi időszak nagy munkacsúcs a mezőgazdaságban - szorgalmas munkájukkal a diákok és a katonák is számottevően hozzájárulnak. meg van a remény arra - s az erő is adott hozzá, - hogy a gazdaságok szervezett, fegyelmezett munkájukkal sikeresen megte-remtik a következő esztendő jó gabonatermésének felételeit, valamint az egyéb ágazatok - köztük az állattenyésztés - fejlesztésének alapjait.

az utóbbi napokban tájékoztattuk vállalatunk, gazdaságaink vezetőit az 1982-re szóló ár- és pénzügyi szabályozó rendszer módosításáról. tettük ezt azért, hogy minden üzem időben felkészülhessen, számba vehesse lehetőségeit és megfogalmazhassa új tennivalóit.

/folyt.köv./

37

parlament

bkk. 1. / váncsa jenő... 21. folyt./rj

az intézkedések egyaránt magukban foglalják az ösztönzés és a gazdálkodás szigorításának elemeit. az idevágó jogszabályok a közeli hetekben jelennek meg. ezekkel ösztönzünk a gabonatermelésre, az elmaradt üzemek fejlesztésére, a vágómarha előállítás növelésére, a meliorációs beruházásokra, a gabona-tárházak építésére - hogy csak a legfontosabbakat említsm. a hitelek felvételekor szigorubbá válnak a feltételek a vállalati jövedelem és a saját-erős fejlesztési forrás képzésében. történik ez azért, hogy összehangoljuk a nemzeti jövedelem és a vállalati jövedelem alakulását, jobban szabályozzuk a felhalmozást, a fogyasztást, és a korábbinál sikeresebben ösztönözzük a hatékonyabb gazdálkodásra, a gazdaságosan exportálható termékek előállítására. intézkedéseink kapcsán néhány területen a gazdálkodás feltételei nehezebbé válnak. nagy szükség van tehát a meglévő tartalékok feltárására, a racionális termelés-szervezésre, a háttáji és kisegítő gazdaságokat a szigorító intézkedések nem érintik.

elért eredményeink sora az agrártermelés mai színvonalát alkalmassá teszik mezőgazdaságunkat, élelmiszeriparunkat az újabb feladatok megoldására. üzemeink, intézményeink rendelkeznek az új iránti fogadókészséggel, azoknak az emberi és anyagi erőknél a zömével, amelyek a megnövekedett feladatok megvalósításához szükségesek. szocialista nagyüzemeink, szövetkezeti parasztságunk kivivta a társadalom széleskörű megpecsülését. élelmiszeriparunk - ezt a belső ellátás és az export is példázza - szintén ígéretesen fejlődik. az utóbbi évek tettei bizonyítják: a magyar mezőgazdaság és élelmiszeripar termelési egységeinek jelentős hányada már ma is képes arra, hogy a magasabb követelményeknek is

/folyt.köv./

-22-

BT

60.008/2

parlament

bkk. 1. / váncsa jenő... 22. folyt./rj

megfeleljen. azon kell dolgoznunk, hogy ez mind általánosabbá váljon. most a munka hatékonyságának növelése a legfőbb feladat, ami feltétele és egyben garanciája annak, hogy mezőgazdaságunk, élelmiszeriparunk, erdészetünk a jövőben is eredményesen szolgálja szocialista céljaink elérését - mondotta befejezésül váncsa jenő. /mti/

-.-

BT

-23-

parlament

bkk 2. megkezdődött az országgyűlés őszi ülészsaka

t ag-ár-km-ma-me um rj pr 1981. október 8.

csütörtökön délelőtt 11 órakor ismét megteltek a parlament ülésstermének széksorai: megkezdődött az őszi ülészsak. törvényhozó testületünk fórumán megjelent kádár jános, az mszmp központi bizottságának első titkára és lázár györgy, a minisztertanács elnöke. ott voltak a politikai bizottság más tagjai, központi bizottság titkárai. jelen voltak a kormány tagjai, s az emeleti páholyokban a budapesti diplomáciai testület képviselői.

apró antal, az országgyűlés elnöke nyitotta meg a tanácskozást, megemlékezve a legutóbbi nyári ülészsak óta elhunyt bondor józsef képviselő, nyugalmazott miniszter, a hazafias népfront országos tanácsa elnökségi tagja munkásságáról. mint mondotta: bondor józsef 1940-ben kapcsolódott be a munkásmozgalomba, s a felszabadulás után előbb pártmunkásként, majd vezető építőipari szakemberként nagy hozzáértéssel és felelősségtudattal munkálkodott a párt, az ország ügyéért. országgyűlési képviselőként több cikluson keresztül aktívan részt vett a parlamenti állandó bizottságok munkájában.

az elhunyt képviselő emlékét az országgyűlés jegyzőkönyvében örökítette meg, s az ülészsak részvevői egyperces néma felállással rótták le kegyeletüket.

ezt követően az országgyűlés tudomásul vette a népköztársaság elnöki tanácsának jelentését a nyári ülészsak óta végzett munkáról, s döntött a mostani tanácskozás napirendjéről:

1./ a mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter beszámolója a mezőgazdaság és élelmiszeripar helyzetéről, valamint a földtulajdont, a földhasználatot és a földvédelmet szabályozó törvények végrehajtásáról,

2./ az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökének beszámolója az emberi környezet védelméről szóló, 1976. évi ii. törvény végrehajtásának tapasztalatairól.

ezután - az elfogadott napirendnek megfelelően - váncsa jeno mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter tett eleget az alkotmányban rögzített kötelességének, s tartotta meg beszámolóját.

/folyt.köv./
11.05/um

- 24 -

parlament

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...1.folyt./um

/vácsa jeno beszédét mai bkk 1-es hírünkben közöltük.

az embargót az alábbi javítások figyelembe vételével feloldjuk:

az 1. bekezdés alulról számított 6. sorában az alábbi mondat kimarad:

„ezen belül meghatározó maradt az agrártermelés növekedése.,,

az 1. folytatás 3. sorában a szöveg helyesen:

...brutto termelésének több mint egynegyedét, netto termelésének...

a 2. folytatás 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen:

...a termőföld becsült értéke a nemzeti vagyonnak...

a 3. folytatás 1. sorában a szöveg helyesen:

...kapcsolatát. ezek, valamint más intézkedéseink hozzájárultak...

a 3. folytatás 1. bekezdésének 1. sorában a szöveg:

...társadalmi változások szembeszökőek. kimarad tehát a rendkívül szó.

ugyanezen folytatás utolsó bekezdésének 5. sorától a szöveg helyesen:

...összefogására. ezzel követjük az agrárpolitika utmutatását,

amely ... /egy félmondat tehát kimarad/

/folyt.köv./

- 25 -

13.13/um

bkk 1. /megkezdődött az országgyűlés...2.folyt./um

a 4. folytatás 1. bekezdésének 9. sorától a szöveg helyesen:

... - hatóanyagban számolva - a mintegy 800 ezer tonnáról 1.4 millió tonnára növekedett, a felhasznált növényvédőszer és ... /tehát egy fél mondat is kimarad/

ugyanezen folytatás utolsó bekezdésének 3. sorában a szöveg helyesen:

...43 százalékat a kgst-országokból, 15 százalékat....

az 5. folytatás 1. bekezdésének 2. sorában a név helyesen:

rába magyar vagon- és gépgyár

a 6. folytatás 2. bekezdésének alulról számított 5. sorában a szöveg helyesen:

...kapcsolat. dicséretes az ndk tudósaival összefűző együttműködés az új növényfajták közös előállítására.

ugyanezen bekezdés utolsó mondata /amerikai fajták.../ teljes egészében kimarad!

a 7. folytatás 3. bekezdésének első sorában a szöveg helyesen:

sokat javultak az anyagi, érdekeltségi....

a 8. folytatás utolsó bekezdésének utolsó mondata helyesen így hangzik:

ma minőségileg más a helyzet. /a gondolatjelek közötti szöveg kimarad!/
/folyt.köv./

13.15/um

bkk 1. /megkezdődött az országgyűlés...3.folyt./um

a 10. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 10. sorában a szöveg helyesen:

...a megváltozott viszonyokat jól érzékelteti a világpiaci árak alakulása. mig egy tonna kőolajért 1970-ben 15 kg vágómarhát kértek, addig 1980-ban 150 kg-ot. egy évtizeddel ezelőtt 200 kg búzát, most 1000 kg-ot kell értékesíteni azért, hogy hozzá lehessen jutni ugyancsak egy tonna kőolajhoz. a tőkés piacokon...

ugyanezen folytatás utolsó bekezdésének első három mondata teljes egészében kimarad! /ugyanakkor...sikereinket elértük./

a 11. folytatás 1. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen:

...nagy szükségünk van az új tudományos eredmények és az élenjárók gyakorlatának mielőbbi általánosítására. rendkívüli szükségünk van továbbra is a nemzetközi tapasztalatok átvételére és hasznosítására. ezért sokoldaluan tovább kívánjuk fejleszteni az együttműködést a kgst-országokkal, különösen a termelés feltételeit meghatározó eszközök és anyagok eddigieknél is magasabb színvonalu gyártásában és forgalmazásában. más országokkal is erősíteni kívánjuk az együttműködést. az a törekvésünk, hogy az élenjáró nemzetközi eredmények mielőbb hazai gyakorlattá váljanak.

az előttünk álló években...

/folyt.köv./

13.22/um

parlament

bkk 1. /megkezdődött az országgyűlés...4.folyt./um

a 15. folytatás 1. bekezdésének 5. sorában a szöveg:

...vállalat munkája. ezek az üzemek sokszáz új termékkel
jelentkeztek a piacon. elismerésre méltó...

a 16. folytatás első sorában a „magatartással,” szó
kimarad!

ugyanezen folytatás 1. bekezdésének 8-9. sorában a szöveg
helyesen:

...övezetekben termeli e gabonát. nekünk...

ugyanezen folytatás második bekezdésének 6. sorában a
szöveg helyesen:

...a termőföld jobb hasznosítását is segíti. ujszerű feladataink..

a 17. folytatás 1. bekezdésének alulról számított 3. so-
rában a szöveg helyesen:

...felhasználásával szárítsuk, tartósítsuk. a gazdaságokban...

a 18. folytatás 2. bekezdésének 5. sorában a szöveg
helyesen:

...hatmillió köbméterről mintegy 8 millió köbméterre nőtt.
az új erdők...

ugyanezen bekezdés utolsó mondata /azzal számolunk.../
teljes egészében elmarad!

a 19. folytatás első bekezdésének utolsó sorában a
szöveg helyesen:

...további lépéseket is tervezünk.

/folyt.köv./

- 28 -

13.25/um

parlament

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...5.folyt./um rj

a 20. folytatás 1. bekezdésének 4. sorában a szöveg
helyesen:

...a szemes kukorica vetésterülete is valamivel kisebb az
előirányzottnál...

a 21. folytatás 7. sorában a szöveg helyesen:

...említem. a hitelek felvételében, a vállalati jövedelem és
a sajtóterős fejlesztési forrás képzésében a feltételek szí-
gorubbá válnak. történik ez azért...

ugyanezen folytatás nem bekezdett szövegrészének alulról
számított 2. sorában a szöveg helyesen:

a háztáji és kisegítő gazdálkodás feltételei nem változnak
1982-ben.

ugyanezen folytatás 1. bekezdésének 2. sorában a szöveg
helyesen:

...mezőgazdaságunkat, élelmiszeriparunkat, erdő- és fagazda-
ságunkat az újabb feladatok megoldására...

ugyanezen folytatás alulról számított 5. sorában a
szöveg helyesen:

...ezt a belső ellátás is példázza. /kimarad tehát az
„és az export,” szövegrész. !/

/folyt.köv./

- 29 -

13.30/um

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés... 6. folyt./nj

cselötei lászló /pest megye 2. vk. /-akadémikus, az or-

szággyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke az ágazatot bemutató és értékelő miniszteri beszámolóról kialakított bizottsági véleményt összegezve elmondotta: - csakugy, mint az előterjesztést, a vitát a bizottság ülésén a helyzetfeltárás és az előremutató szándéka jellemezte, az, hogy reálisan mérjük le, hol tartunk, mit kell tennünk, hogy elhárítsuk a fejlődésünk útjában álló akadályokat. mindezt olyan társadalmi-gazdasági körülmények között kell elvégeznünk, amikor hazánkban a mezőgazdaság iránt fokozódott a figyelem, növekedett az ágazat megbecsülése, ám ugyanakkor a munkájával szemben támasztott igény is.

a bizottsági vita során felvetődött kérdések közül elsőként a mezőgazdasági termelés személyi, emberi feltételeinek alakulásáról szólt. míg a felszabaduláskor az ország lakosságának több mint a fele dolgozott a mezőgazdaságban, mára ez az arány 20 százalékra csökkent, ugyanakkor - csupán az elmúlt évtizedben - a termelés értéke, valamint a munka hatékonysága két és félszeresére növekedett. fontos feltétele volt ennek a termelési ismeretek bővülése, a dolgozók mind magasabb szakmai felkészültsége. ezt mutatja az ágazatban foglalkoztatott szakmunkások megnövekedett aránya is. lehetőségeink további kihasználása, a fejlett termelőeszközök hatékony alkalmazása miatt azonban kívánatos, hogy még szélesebb körűvé váljék a mezőgazdasági szakmunkásképzés. a továbbiakban arra hívta fel a figyelmet, hogy napjainkban gyorsuló generációváltás zajlik az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek vezető posztjain. a szövetkezeti mozgalommal együtt fejlődött vezető szakemberek közül sokan most érik el a nyugdíjkorhatárt, eközben mellettük egy olyan fiatal irányító réteg alakult ki, amelynek tagjai már egyetemi, főiskolai végzettségre támaszkodnak munkájukban. természetes és kedvező folyamat ez, s eredményeként ma már a tsz-elnökök csaknem kétharmada diplomás, ám a felsőfoku képzés feladatai továbbra is igen nagyok. erre utal az is, hogy a termelőszövetkezetekben dolgozó közép-vezetők több mint felének ma sincs diplomája, számos gazdaságból hiányoznak a felkészült agrár-értelmiségiek. ezért is üdvözölte a bizottság a kedvezőtlen adottságú tsz-ek szakemberegárdájának bővítését támogató legutóbbi intézkedéseket.

/folyt. köv./
13.40 rj

-30-

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés... 7. folyt./nj

cselötei lászló utalt a mezőgazdaság kiegészítő ágazataival kapcsolatos gyakran eltérő véleményekre, s ezzel összefüggésben kiemelte: az alaptévékenységen kívüli munka, illetve a háztáji, a kisegítő gazdaság lényeges összetevője agrárpolitikánk eredményességének. a kiegészítő ágazatok 80 százaléka közvetlenül vagy közvetve a mezőgazdaságot szolgálja, vagy annak termékeit teszi értékesebbé. a más népgazdasági ágazatoknak végzett ipari tevékenység is valóságos igényeket elégít azonban ki, és része a hazai háttérpárnak, amelynek fejlesztése éppen a jelenlegi időszakban vált oly fontossá. a háztáji, a kisegítő és az egyéni gazdaságok sokoldalú termelése az elmúlt évtizedben mintegy 75 százalékkal nőtt, ez az emelkedés azonban csak töredéke a nagyüzemekének. a fejlődés fő irányát tehát hazánkban a nagyüzemi gazdálkodás jelenti, amellyel azonban nem mondhatunk le a kisegítő tevékenységről sem, hiszen a fóliás zöldségtermesztésnek például 80 százaléka, a sertéshústermelésnek pedig a fele a háztáji gazdaságokból származik. ahol a nagyüzem és kisegítő gazdaságai összhangban fejlődnek, ott figyelembe vesszük, hogy a mai kistermelés jó részét már nem a régi, önálló jellegű tevékenység, hanem nagyon is piac-érzékeny árutermelés. eredményessége, léte ezért attól függ, hogy a termelőszövetkezetek, állami gazdaságok, fogyasztási szövetkezetek miként látják el a kisgazdaságokat a munkájukhoz szükséges fejlett technikával, eszközökkel, anyagokkal, hogyan támogatják termelésüket, s főként: hogyan teremtenek számukra szervezett, biztos piacot.

a mezőgazdasági bizottság vitájában is nagy hangsúlyt kapott a földhasználat és a földvédelem kérdése. külön figyelmet igényel a művelésből kivont területek ügye. tíz év alatt több mint százezer hektárral csökkent a megművelt földterület, s ez nagyobb, mint nógrád vagy komárom megye szántóterülete. vitathatatlan, hogy a közlekedés fejlesztése, az ipari bányászati létesítmények, új települések megteremtése indokoltan vesz igénybe földeket, ám figyelniünk kell ennek mértékére, s a felhasznált területek minőségére. a művelésből kivont földek másodlagos hasznosítással gyakran szolgálhatnak növénytermesztési vagy állattenyésztési célt is. így például a víztározók alkalmat adnak a haltenyésztésre, egyes helyeken a viziszármazások nevelésére; vagy a csatornák mellett a kedvező nedvességtartalom miatt nagyobb a fűhozam, s gyorsan növekvő fasorok telepíthetők. jelentős feladat tehát, hogy az ország földjének mintegy 11 százalékát kitevő, termelésből kivont területet ahol csak lehet, mindinkább hasznosítsuk a mezőgazdaság céljaira is - mondotta cselötei lászló, végül hangsúlyozta, hogy a bizottság hasznosnak és eredményesnek ítélte a beszámolót, azt elfogadja, és az országgyűlésnek elfogadásra javasolja.

/folyt. köv./

13.45 rj

-31-

bkk. 2. /megkezdődött az országgyűlés...6. folyt./rj

cselötei lászló /pest megye 2. vk. /-akadémikus, az or-

szággyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke az ágazatot bemutató és értékelő miniszteri beszámolóról kialakított bizottsági véleményt összegezve elmondotta: - csakugy, mint az előterjesztést, a vitát a bizottság ülésén a helyzetfeltárás és az előremutatás szándéka jellemezte, az, hogy reálisan mérjük le, hol tartunk, mit kell tennünk, hogy elhárítsuk a fejlődésünk útjában álló akadályokat. mindezt olyan társadalmi-gazdasági körülmények között kell elvégeznünk, amikor hazánkban a mezőgazdaság iránt fokozódott a figyelem, növekedett az ágazat megbecsülése, ám ugyanakkor a munkájával szemben támasztott igény is.

a bizottsági vita során felvetődött kérdések közül elsőként a mezőgazdasági termelés személyi, emberi feltételeinek alakulásáról szolt. míg a felszabaduláskor az ország lakosságának több mint a fele dolgozott a mezőgazdaságban, mára ez az arány 20 százalékra csökkent, ugyanakkor - csupán az elmúlt évtizedben - a termelés értéke, valamint a munka hatékonysága két és félszeresére növekedett. fontos feltétele volt ennek a termelési ismeretek bővülése, a dolgozók mind magasabb szakmai felkészültsége. ezt mutatja az ágazatban foglalkoztatott szakmunkások megnövekedett aránya is. lehetőségeink további kihasználása, a fejlett termeléseszközök hatékony alkalmazása miatt azonban kívánatos, hogy még szélesebb körűvé váljék a mezőgazdasági szakmunkásképzés. a továbbiakban arra hívta fel a figyelmet, hogy napjainkban gyorsuló generációváltás zajlik az állami gazdaságok, termelészövetkezetek vezető posztjain. a szövetkezeti mozgalommal együtt fejlődött vezető szakemberek közül sokan most érik el a nyugdíjkorhatárt, eközben mellettük egy olyan fiatal irányító réteg alakult ki, amelynek tagjai már egyetemi, főiskolai végzettségre támaszkodnak munkájukban. természetes és kedvező folyamat ez, s eredményeként ma már a tsz-elnökök csaknem kétharmada diplomás, ám a felsőfoku képzés feladatai továbbra is igen nagyok. erre utal az is, hogy a termelészövetkezetekben dolgozó közép-vezetők több mint felének ma sincs diplomája, számos gazdaságból hiányoznak a felkészült agrár-értelmiségiek. ezért is üdvözölte a bizottság a kedvezőtlen adottságú tsz-ek szakembergárdájának bővítését támogató legutóbbi intézkedéseket.

/folyt.köv./
13.40 rj

-30-

bkk. 2. /megkezdődött az országgyűlés... 7. folyt./rj

cselötei lászló utalt a mezőgazdaság kiegészítő ágazataival kapcsolatos gyakran eltérő véleményekre, s ezzel összefüggésben kiemelte: az alaptevékenységen kívüli munka, illetve a háztáji, a kiegészítő gazdaság lényeges összetevője agrárpolitikánk eredményességének. a kiegészítő ágazatok 80 százaléka közvetlenül vagy közvetve a mezőgazdaságot szolgálja, vagy annak termékeit teszi értékesebbé. a más népgazdasági ágazatoknak végzett ipari tevékenység is valóságos igényeket elégít azonban ki, és része a hazai háttér-iparnak, amelynek fejlesztése éppen a jelenlegi időszakban vált oly fontossá. a háztáji, a kiegészítő és az egyéni gazdaságok sokoldalú termelése az elmúlt évtizedben mintegy 75 százalékkal nőtt, ez az emelkedés azonban csak töredéke a nagyüzemekének. a fejlődés fő irányát tehát hazánkban a nagyüzemi gazdálkodás jelenti, amellet azonban nem mondhatunk le a kiegészítő tevékenységről sem, hiszen a fóliás zöldségtermesztésnek például 80 százaléka, a sertéshustermelésnek pedig a fele a háztáji gazdaságokból származik. ahol a nagyüzem és kiegészítő gazdaságai összhangban fejlődnek, ott figyelembe veszik, hogy a mai kistermelés jó részt már nem a régi, önellátó jellegű tevékenység, hanem nagyon is piac-érzékeny árutermelés. eredményessége, léte ezért attól függ, hogy a termelészövetkezetek, állami gazdaságok, fogyasztási szövetkezetek miként látják el a kisgazdaságokat a munkájukhoz szükséges fejlett technikával, eszközökkel, anyagokkal, hogyan támogatják termelésüket, s főként: hogyan teremtenek számukra szervezett, biztos piacot.

a mezőgazdasági bizottság vitájában is nagy hangsúlyt kapott a földhasználat és a földvédelem kérdése. külön figyelmet igényel a művelésből kivont területek ügye. tíz év alatt több mint százezer hektárral csökkent a megművelt földterület, s ez nagyobb, mint nógrád vagy komárom megye szántóterülete. vitathatatlan, hogy a közlekedés fejlesztése, az ipari bányászati létesítmények, új települések megteremtése indokoltan vesz igénybe földeket, ám figyelniük kell ennek mértékére, s a felhasznált területek minőségére. a művelésből kivont földek másodlagos hasznosítással gyakran szolgálhatnak növénytermesztési vagy állattenyésztési célt is. így például a víztározók alkalmat adnak a haltenyésztésre, egyes helyeken a viziszárnyasok nevelésére; vagy a csatornák mellett a kedvező nedvességtartalom miatt nagyobb a fűhozam, s gyorsan növekvő fasorok telepíthetők. jelentős feladat tehát, hogy az ország földjének mintegy 11 százalékát kitevő, termelésből kivont területet ahol csak lehet, mindinkább hasznosítsuk a mezőgazdaság céljaira is - mondotta cselötei lászló, végül hangsúlyozta, hogy a bizottság hasznosnak és eredményesnek ítélte a beszámolót, azt elfogadja, és az országgyűlésnek elfogadásra javasolja.

/folyt.köv./

13.45 rj

-31-

bkk. 2. /megkezdődött az országgyűlés... 8. folyt./rj

csókási zoltánné /csongrád m. 2. vk/ a szegedi szalámi-

gyár és huskominát husipari szakmunkás elmondotta: jó a mezőgazdaság és a husipar kapcsolata. ez utóbbi ugyanis a megtermelt alapanyagot, élőállatot különösebb zökkenők nélkül képes felvásárolni és feldolgozni, a jelentős fejlesztések eredményeként is. sajnos még nem alakult ki hasonlóan jó együttműködés a zöldség- és gyümölcsstermesztők, illetve a feldolgozók között. ennek a tárgyi feltételek hiányán kívül - még kevés a hűtő, a tároló, s késik a szegedi konzervgyár rekonstrukciója is - szubjektív okai is vannak. megfelelő szervezéssel ugyanis például más megyékben lehetne értékesíteni olyan termékeket, melyek - a fenti okok miatt - csongrádban esetleg veszendőbe mennek.

- gyakran beszélünk arról, rugalmasan alkalmazkodjunk a változó körülményekhez - folytatta ezután a képviselő. - ugyanakkor az élelmiszeripari termékek előállítását, minőségét sokszor régi szabványok határozzák meg. természetesen, hogy a termékek jó minőségét hosszú távon kell garantálni, de ez nem jelentheti azt, hogy a szabványokat, előírásokat indokolt esetben ne módosítsuk, akár szigorubbá, akár könnyebbé téve azokat.

az elmúlt években sokat fejlődött a husipar - emlékeztetett a képviselő -, országosan bővült a termelőkapacitás, megvalósult több beruházás és egyebek között nagyarányú rekonstrukciót hajtott végre vállalatunk, a szegedi szalámigyár és huskominát is. örvendetes, hogy ez a munka a tervezett határidőn és összegen belül valósult meg. az így kialakult új, magasabb követelményeknek megfeszített munkával ugyan, de eleget tudtunk tenni, a beruházásra fordított mintegy egymilliárd forint jól hasznosult és termékeink elismerést vívtak ki bel- és külföldi vásárlóink között egyaránt.

/folyt.köv./

13.50 rj

-32-

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...9. folyt./um

molnár frigyes /bács-kiskun m. 3.vk./ nyugdíjas, a

hazafias népfrent országos titkárságának tagja hangsúlyozta: a hazafias népfrent-mozgalom a tényleges társadalmi-gazdasági súlyának megfelelően foglalkozik a mezőgazdasági és élelmiszeripari termelés aktuális és távlati kérdéseivel, segíti a párt xii. kongresszusa és a központi bizottság 1978. március 15-i határozatának megvalósítását. a mozgalomban működő kertbarátok és kistermelők társadalmi szövetsége, valamint a kertbarát-körök sokrétűen járulnak hozzá a kertészkedés és a kisállattenyésztés megkedveltetéséhez, a szakmai ismeretek gyarapításához.

a továbbiakban a párt és a kormány szervezetpolitikáját méltatva rámutatott: e politika fő elvét az országgyűlés először 1971-ben fogalmazta meg törvényben. e törvény alapján korszerűsítették a mezőgazdasági szervezetek tevékenységét, és szabályozták egyes szervezetek ágazatok: áfészek, az ipari, a takarékos- és lakásszövetkezetek munkáját. a törvényhozói munka évtizedes távlatban is időtállóan bizonyult; a törvény elvei mind jobban érvényesülve segítik elő az agrárpolitika megvalósítását. mindezek mellett azonban azt is meg kell állapítani, hogy a törvény végrehajtásában még sok a gond, ezért a képviselő javasolta az országgyűlésnek annak megfontolását, hogy alkalmas időben a testület tűzze napirendre a szervezetek jogszabályok végrehajtásának értékelését is.

molnár frigyes ezt követően a kedvezőtlen adottságu közösségek gondjairól beszélt. hangsúlyozta, hogy e szervezetek gazdálkodása és a tagság életkörülményeinek alakulása, javítása, összefügg a községek fejlődésével is, a hnf ezért is foglalkozik a szervezetek helyzetének megjavításával kapcsolatos teendőkkal is. a hnf országos titkársága szükségesnek tartja, hogy a népfrent illetékes testületei a megyei tanácsok és a tsz-ek megyei szövetségeivel alakítsák ki a megye kedvezőtlen adottságu szervezetek segítésére vonatkozó elképzeléseiket. ezeket tárgyalják meg az egyes tájörzetekben a lakossággal; miként azt is, hogy a körzet gazdaságfejlesztése mellett mit tehetnek a települési viszonyok, és a lakosság életkörülményeinek általános fejlesztése érdekében.

/folyt.köv./

- 33 -

13.55/um

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...10.folyt./um rk

választókerülete eredményeiről szólva elmondta: a megyei vezetésnek az ország rész természet, közgazdasági és üzemi adottságait tükröző, a három fő tájörzetnek megfelelő mezőgazdasági és élelmiszeripari fejlesztési terve van. a megyei képviselő csoportulésen jó érzéssel vették tudomásul, hogy a szövetkezetek és a területi szervek céltudatos munkája nyomán az elmúlt években jelentős volt az előrehaladás. kevesebb a gyenge szövetkezet is bács-kiskun megyében, mint több más, azonos adottságú országrészben. számos szövetkezet és szakszövetkezet bebizonyította, hogy kedvezőtlen adottságok között is lehet jól gazdálkodni, jó eredményeket elérni. munkájukért elismerést érdemel a többi között a lakiteleki szikra, az izsáki sárfehér, és a szabadszállási arany homok tsz, a szakszövetkezetek közül a soltvadkerti szőlőskert és a kiskörösi kossuth. a képviselő végül javasolta, hogy a kormányzat tekintse át az egész kertészeti vertikum helyzetét.

Ladányi József /borsod m. 26. vk./, a borsod megyei

tanács elnöke elmondta: a választókerületében levő nagyüzemi gazdaságok jelentős mértékben hozzájárultak ahhoz, hogy - amint a beszámolóban megállapították - hazánk mezőgazdasági termelés szempontjából a leggyorsabban fejlődő országok mezőnyében helyezkedik el. az utóbbi tíz évben csaknem megkétszereződött a mezőgazdasági nagyüzemek termelése, egyenletesen fejlődött az állattenyésztés. kialakult a korszerű juhtenyésztés, amely a gyepterületeket hasznosítja. a háztáji és kisegítő gazdaságok is számottevően elősegítik az élelmiszerellátást. az áfészek és más helyi szervek gondoskodnak a termékek felvásárlásáról. az összehangolt munka eredményeként a háztáji- és kisegítő gazdaságok évi árutermelésének értéke eléri a 150 millió forintot.

gondjaikról szólva elmondta: a megye több részében az agrárgazdálkodás feltételei az átlagosnál lényegesen kedvezőtlenebbek, az ár- és belvizek évente mintegy félmilliárd értékű kárt okozott.

/folyt.köv/
14.00 rj

-34-

bkk 2. / megkezdődött az országgyűlés... 11. folyt./rj

némelyik területen még mindig alacsonyak a hozam mutatók, s a szakmai vezetés színvonala sem megfelelő. az objektív és szubjektív nehézségek miatt csökkent a vágómarhatermelés, a cukorrépa és a zöldség vetésterülete, alacsony színvonalú a gyep- és erdőgazdálkodás. az üzemek erőteljesen differenciálódtak. a megyében elért nyereség kétharmada az üzemek 10 százalékában képződött, a kollektívák 40 százaléka veszteséggel gazdálkodott. jelenleg a közös gazdaságok fele - önerőből - egyszerű újratermelésre is alig képes.

a képviselő hangsúlyozta: üzemek termelésének további növekedése megköveteli a támogatási rendszer fejlesztését. ez a megye szövetkezeteinek kétharmadában elősegítheti a gabona- és hustermelés jelentős növekedését. ezt figyelembe véve a gabonafélék vetésterületének 6 százalékos, a vágóállat termelés több mint 40 százalékos növekedésével számolnak. szükségesnek vélte a termőföld fokozottabb védelmét is. a parlagterületek hasznosítása révén jelentős mértékben gyarapodhatna a terület. az ár- és belvizektől veszélyeztetett mintegy 70.000 hektár jó minőségű föld termőképességének helyreállításához több mint két és félmilliárd forint értékű meliorációs munkát kellene elvégezni. e beruházás számításai szerint 7-8 év alatt megtérülne, hiszen ezen a területen mintegy 170.000 tonnával több gabonát termelhetnének. a bodrogköz térségének komplex meliorációs rendezési tervét már elfogadták, ugyanígy rendezhetnék a takta- közt és a dél-borsodi területeket.

kadlecsek Miklós /fejér m. 11.vk./ mezőgazdasági mérnök,

a kálózi vörös lobogó tsz szakirányítója rámutatott, hogy a hazai mezőgazdasági termelés magas színvonala, s a további fejlődés megköveteli az ágazat állóeszköz állományának részbeni rekonstrukcióját, esetleges pótlását, illetve új termelői kapacitások létesítését. figyelmet érdemel, hogy a mezőgazdasági beruházások üteme lassabb, mint más ágazatoké, s több, a nagyteljesítményű gépek beszerzésével alkalmazásával kapcsolatos kérdés is rendezetlen. a korszerű termelési rendszerek főként tőkés országokból származó gépekre alapozták technológiájukat. az elért eredmények bebizonyították, hogy kifizetődő volt behozataluk, ám mára a géppark nagy része előregedett, s népgazdaságunk jelenlegi helyzetében az újabb tőkés importnak erős korlátai vannak. célszerűnek látszik, hogy szocialista országokból származó és hazai gépekkel helyettesítsük az elhasznált berendezéseket.

/folyt.köv./
14.10 rj

-35-

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 12. folyt./rj um

ez ugyanolyan elengedhetetlen feltétele a magas színvonalu termesztési technológiáknak, mint a folyamatos munkavégzést szolgáló tartalék-kapacitás létrehozása. ennek igen drága módja volna, többlet-gépek beszerzése a legolcsóbb, tehát a járható út a megfelelő alkatrész-készletezés. ehhez az ellátás hatékony és gyors megoldása szükséges, - s megállapítását aképviseelő egy „felemás,, fejér megyei példával érzékeltette. a megyében kialakult növénytermesztési rendszerek sorra kiépítik közös raktáraikat az alkatrész ellátás javítása érdekében, s ez helyes is, ám az annál kevésbé, hogy egyes cikkeket csak a rendszerbe tartozó gazdaságoknak adnak ki. így az ellátás összességében nem fog javulni, viszont egyes területeken a tulkészletezések miatt több lesz a hiánycikk.

a továbbiakban arra hívta fel a figyelmet, hogy a növénytermesztés eredményeinek növeléséhez a többi között arra is szükség van, hogy a műtrágya-felhasználás tovább emelkedjék. ösztönözni kell erre a gazdaságokat, a kemikáliák - eddig is jó színvonalu- kínálatának fenntartásával, még jobb minőségű termékek előállításával. a talajerő megfelelő ütemű pótlását jól szolgálhatja az agrokémiai centrumok mind szélesebb körű elterjesztése és a folyékony műtrágyázási technológiák bevezetése is. a megyében tavaly üzembe lépett agrokémiai központ például öt szövetkezet műtrágya-tárolási és felhasználási gondjait oldotta meg.

eltekintve néhány hiányzó importkészítménytől, jó választékokat kínál vegyszerekből a növényvédelem is. a jövő feladata az, hogy az eddiginél is hatásosabb termékeket fejlesszünk ki, s hozzuk forgalomba, hiszen így külföldi készítmények lennének helyettesíthetők.

/folyt.köv. /

14.15 rj

-36-

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...13.folyt./um

klaukó mátyás /békés m. 10. vk./ nyugdíjas, a békés me-

gyei tanács volt elnöke kiemelte a téma tárgyalásának időszerűségét, hiszen mezőgazdaságunk termelésének külső és belső feltételei az elmúlt tiz esztendőben alaposan megváltoztak. a külső tényezők - így a cserearányok romlása, az energiaválság - még nehezebb helyzet elé állította volna társadalmunkat, ha korábban kialakított agrárpolitikánk nem lett volna jól átgondolt, a sajátos hazai viszonyokra épülő. ezt a politikát szenvedélyes viták közepette alakították ki és jó látni, tapasztalni: a viták nyomán nagyszerű mezőgazdasági eredményeket ért el az ország. jelentős változás történt a falvakban és az ott élők gondolkodásában is. az enyém fogalmát napjainkban mind jobban felváltja a miénk fogalma - mondotta klaukó mátyás, majd arról szólt, hogy békés megye - természeti adottságainak is köszönhetően - kiemelkedő mezőgazdasági eredményekkel büszkélkedhet. ezzel kapcsolatban szólt a raktározási, tárolási gondjaikról, szorgalmazva a mielőbbi megoldást. míg ugyanis az elmúlt tiz évben lényegesen nőtt a betakarított takarmány mennyisége, ezzel nem arányosan növekedett a befogadásukhoz szükséges tároló terület.

tudjuk, hogy megyénk mezőgazdaságában még mindig vannak jelentős tartalékok - folytatta klaukó mátyás -, például indokolatlanul nagy eltérések vannak az egyes mezőgazdasági üzemek között. ezek oka nem mindig a termőföld minősége közötti különbség, gyakran a helyi, üzemi vezetés, irányítás sem megfelelő. a szakember-ellátottságról kifejtette: a megyében elegendő szakemberünk lenne, de jó részük nem a termelésben, vagyis nem ott helyezkedik el, ahol rájuk a legnagyobb szükség volna.

/folyt.köv./

- 37 -

14.15/um

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...14. folyt./um

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a bkk 2. sz. hirre:

az 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

...a politikai bizottság más tagjai, a központi bizottság...

a 6. folyt. 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

...szándéka jellemezte, az, hogy reálisan...

a 7. folyt. 1. bek. 14. sorában a szöveg helyesen:

...gazdálkodás jelenti, emellett azonban nem...

a 8. folyt. 1. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

...a szegedi szalámigyár és huskominát husipari szakmunkása elmondotta: jó...

a 9. folyt. 1. bek. 7. sorában az évszám: 1978

a 10. folyt. 1. bek. alulról a 3. sorában a név: kiskőrös

a 11. folyt. 2. bek. alulról a 4. sorában a szöveg:

...kifizetődő volt behozataluk, ám mára e géppark nagy része...

a 12. folyt. 4-5. sorában a szöveg helyesen:

...a legolcsóbb, tehát a járható ut a megfelelő...

/folyt.köv./

x x x

15.25/um

- 38 -

150

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...15. folyt./um

szabó istván /hajdu-bihar m. 14. vk./ az mszmp közpon-

ti bizottságának tagja, a termelőszövetkezetek országos tanácsának elnöke bevezetőben kiemelte: a beszámoló méltán minősíti eredményesnek mezőgazdaságunk utolsó évtizedét, nyilvánítja megalapozottan sikeresnek termelőszövetkezeteink, állami gazdaságaink, élelmiszeriparunk és irányító szerveink tevékenységét. a népünk javuló élelmezését, a kivitel növelését, a mezőgazdasági nagyüzemek fejlődését igazoló adatok egybeesnek a dolgozó emberek mindennapos tapasztalataival.

az eredményeket elemezve a tot elnöke a továbbiakban hangsúlyozta:, hogy a beszámolási időszakot átfogó évtizedben az életviszonyokat oly mindennaposan és közelről érintő agrártermelésben tartós biztonsági övezet alakult ki. a termelés és a fogyasztás elért színvonala politikai rendszerünk stabilitásának egyik tényezőjévé vált. az is nagy jelentőségű, hogy ugyanezen évtized végképp megérlelte parasztságunk azonosulását az agrártermelés szocialista rendjével, formáival és módszereivel. az utóbbi tíz év folyamán állami gazdaságaink, termelőszövetkezeteink vállalati kollektívakként nagykoruvá váltak és integrálódtak a népgazdaság egészébe. megteremtődtek az egyenjogúság és az alapjainban egységes követelményrendszer alkalmazásának feltételei az agrártermelés egész területén.

a nagyivü fejlődés elsődleges forrásáról, az elveiben szilárd agrár- és szövetkezetpolitikáról szólva szabó istván leszögezte: pártunk az utóbbi negyedszázadban fellépett és küzdött a mezőgazdaság és az élelmiszertermelés fontosságát tagadó dogmatikus nézetekkel szemben épp úgy, mint a mezőgazdaságot túlértékelő, iparelles, kispolgári szüklátókörűséggel. jelentőségének megfelelően komoly anyagi, szellemi és politikai erőket állított az agrártermelés fejlesztésének szolgálatába. érhető, hogy az e politika nyomán fejlődő viszonyok között újabb és mélyebb tartalmat kapott a munkás-paraszt szövetség.

/folyt.köv./

- 39 -

16.14/um

1618

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés16.foly./um

egyértelműen megállapítható: az eddig elért eredményeket társadalmi teljesítménynek tekinthetjük, amely a munkásosztály, az értelmiség és minden dolgozó réteg munkáját megtestesíti. Talán nincsen olyan dolgozó réteg vagy csoport, amely ne kívánná a mezőgazdaság és az élelmiszeripar sikereit. E tényezők jelentik mindenekelőtt agrárfejlődésünk hosszú távra ható, kedvező politikai alapjait.

a termelési szerkezet átalakítását, az exportirányultságot kijelölő párt- és kormányhatározat további fejlődési perspektívát nyit, s alkalmat ad a mezőgazdasági, élelmiszer-termelési adottságaink kiaknázására - állapította meg a továbbiakban a felszólaló. Napjaink, s a következő időszak fő kérdése az, hogy milyen cselekvési program felel meg bevált elveinknek, hazai és a külgazdasági gyakorlat változó követelményeinek. E program kidolgozásának kérdései állnak a mezőgazdasági szövetkezetek iv. kongresszusát megelőző megyei küldöttgyűlések vitáinak keretében is.

egyértelmű hogy a mezőgazdaság meghatározói továbbra is a nagyüzemek, s az általuk integrált háztáji, kisegítő gazdaságok pedig fontos kiegészítői a nagyüzemek teljesítményeinek. a jelenlegi vállalati méretek általában jó feltételeket nyújtanak a korszerű technológiák alkalmazásához, az előremutató hazai, külföldi tudományos és üzemszervezési eredmények bevezetéséhez. Üzem- és munkaszervezési, munkadíjazási, érdekelt-ségi rendszerünk azonban egy sor területen túlhaladottá vált s - általános üdvöztető recept híján - egyedileg vagy üzemszervezési csoportonként, tájegységenként kell a gazdasági követelmények ismeretében lépést váltani, megoldást találni. a közepes adottságú és eredményességű, de bizonytalan jövedelmű termelőszövetkezetek, állami gazdaságok felzárkóztatása is sok, eddig kihasználatlan tartalékot rejt még. ugyanakkor az élenjáró üzemek sem nyugodhatnak abba bele, hogy - a hozamok emelése ellenére - az indokoltnál gyengébb az eszközök hatékonysága, s ezért nem kielégítő a külpiaci versenyképesség. tartalékaink mozgósításakor mély beidegződésektől kell megszabadulni, hiszen a kínálati piac, az árviszonyok, a fejlesztési feltételek, a felhasznált ipari eredetű termékek tömegének növekedése nem tűr ösztönösséget. anyagi, műszaki és biológiai erőforrásaink rendszerszemléletű, az eddigieknél is jövedelmezőbb hasznosítását, a közgazdasági szemléletű termelési és döntési törekvéseket kell felkarolni és kifejleszteni.

/folyt.köv./

- 40 -

16.20/um

16.25

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés....17.folyt./um

a tot elnöke beszédében határozottan leszögezte: a gazdálkodás természetes velejárójaként fogjuk fel a differenciálódást. ez jelentős hajtóerő, de nehézségeket is okoz. az utóbbiak felszámolása szintén egyike napjaink fontos kérdéseinek. persze figyelembe kell venni, hogy amikor a gyenge szövetkezetek kategóriájáról szólnak, akkor már nem valamiféle emberi elesettségre kell gondolnunk. a közből, a háztájból és más forrásokból származó személyes, de főként családi jövedelmek nem maradnak el sokkal a jó termelési körzetek népességének bevételeitől. ezeknél az üzemeknél a vállalati gazdálkodás s azon belül nem ritkán az egyszerű újratermelés feltételeinek a hiányáról vagy viszonylagos szükségéről van szó. éppen ezért a segítségnek a támogatásnak is elsősorban a vállalati gazdálkodáson keresztül kell hatnia.

az ismételt szigorított mezőgazdasági szabályozók ismeretében elgondolkodtató, hogy a gyenge szövetkezetek csoportjánál a műtrágya és növényvédőszerfelhasználás mértéke szakmailag indokolatlanul csökkent. az is aggodalomra ad okot, hogy az esedékes földvédelmi intézkedések jórészt évről évre elhalasztják. viszonylag magas színvonalu tartási körülmények között már pazarlásnak számít a fehérjék és takarmánykiegészítők ugymond megtakarítása, s erre is van intő példa. az elhasználatott eszközök pótlásáról az üzemek egy részében gyakran kénytelenek hosszabb-rövidebb időre lemondani. ezért sok eszköz hiányzik, illetve számos termelésben tartott elavult gép és eszköz gátolja más adottságok jó kihasználását is. egy sor gyakorlati nagyüzemi alkalmazásra érett tudományos eredmény bevezetése is késik. a gabonatermesztés fejlődése ugyancsak elmaradt a várakozástól, az utóbbi években, ezekben az üzemekben. a politika és az irányítás minden szintjén indokolt annak támogatása, hogy az eredményesen gazdálkodó nagyüzemek - a gyengébbeket felkarolón - az erőforrások együttes, közös érdekeltségű kihasználását és összehangol működését kezdeményezzék. emellett az ipari, a szolgáltató, a háttérpári tevékenységre is lehet alapozni.

/folyt.köv./

- 41 -

16.27/um

0

bkk -. /megkezdődött az országgyűlés...18.folyt./um

szabó istván elismeréssel szólt az agrárértelmiség tevékenységéről, a tudományos eredmények alkalmazásáról, a társulások, az együttműködés sok-sok hasznáról, majd az ipari háttérre váró teendőkről beszélt. ez követően az irányítás szervezetéről és módszereiről szólva leszögezte: pártunk központi bizottságának az a véleménye, hogy a mezőgazdaság irányító szervezete - a meglevő, ám elhárítható gondok ellenére is - szerves alkotó része az eddigi teljesítménynek. ugyanez mondható el az érdekképviseleti szervekről is. kedvező folyamatok bontakoznak ki a mezőgazdasági üzemekkel kapcsolatban álló felvásárló-, feldolgozó- és iparvállalatok érdekeltségi, szervezeti továbbfejlesztésében. az élelmiszeripar túlzott központosítottágának enyhítése, a monopolhelyzetek egy részének felszámolása, néhány területen a mezőgazdasággal azonos szabályozókra történő áttérés segítheti a termelők és a feldolgozók közötti kapcsolatok erősítését, az ágazati munka szervezetségének javítását. meg kell mondani őszintén, hogy mindebben még csak a kezdeténél tartunk, tehát várjuk a folytatást.

a mezőgazdasági szövetkezetek decemberi iv. kongresszusának előkészületeit ismertette a tot elnöke aláhuzta: világos előttünk, hogy az adott helyzetben magasabb követelményeknek kell megfelelnünk. a hitelezési feltételek szigorodásával, a támogatások csökkenésével, az állam irányító kötelezettségek növekedésével számolunk. erre kell berendezkednünk és így kell felkészülnünk a gazdaságunkat ért kedvezőtlen hatások enyhítésére. bizonyos határig ez természetes, s az üzemek nagyobb részében elviselhető is, mi több, a vállalati gazdálkodás minőségi elemeinek javítására készlet. a szabályozó rendszer sok területen eredményesen tölti be jövedelem-szabályozó és ösztönző szerepét. szeretném azonban felhívni a figyelmet arra, hogy a jövőt illetően kritikusan mérlegeljünk, nehogy túlbecsüljük mezőgazdaságunk, különösképp pedig élelmiszeriparunk teherbíró képességét. a tsz-kongresszust megelőző alkotó vitaszellem bizonyítja: a mezőgazdasági szövetkezetek azonosulnak az agrártermelés előtt álló időszerű és távlati követelményekkel. mi több, a korábbiaknál szigorubb gazdasági szabályozók közepette sem hátrálnak meg a mennyiségi, a minőségi feladatok teljesítése előtt.

/folyt.köv./

- 42 -

16.32/um

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...19.folyt./um rj

a háztáji és a kisegítő gazdaságokban is van termelési kedv, van érdekeltség. az állami gazdaságokban dolgozók, a termelőszövetkezeti parasztság szorgalma, a párt politikája iránti bizalma és elkötelezettsége, e politika által nyújtott biztonság a záloga annak, hogy ez a jövőben is így lesz.

szabó istván befejezésül az mszmp központi bizottsága nevében a beszámolót elfogadásra ajánlotta az országgyűlésnek.

czene árpád / nógrád m. 3. vk./ agronómus, a ceredi

ceredvölgyi termelőszövetkezet ágazatvezetője elmondta, hogy választóközete valamennyi termelőszövetkezete kedvezőtlen adottságu, nehéz körülmények között dolgozik. pátriájában a mezőgazdasági területek több mint fele hegyoldalon van, a szántóföldek aranykorona értéke hektáronként nem éri el a tízet. ennek ellenére az utóbbi három évben nem volt veszteséges tsz a választóközeten. dinamikus emelkedtek a növénytermesztési és állattenyésztési hozamok, jelentősen bővült a kiegészítő tevékenység. alapvető tanulságként megállapítható tehát, hogy kedvezőtlen adottságok között is lehet eredményesen gazdálkodni. a nagybárcányi termelőszövetkezetet például korábban kétszer is szamálni kellett, most pedig a megyei élvonalba tartozik.

szólt arról is a képviselő, hogy választókerületében gazdálkodó szövetkezetek elfogadható szinten tudták stabilizálni eredményeiket, de még mindig nem használják ki jobban, gyorsabban az adottságaikból származó lehetőségeket. saját termelőszövetkezetében figyelve erre igyekeztek a termelési szerkezetet kialakítani. mivel a szövetkezetnek viszonylag kicsi szántóterülete és sok a hegyi legelője, s megtalálható az erdő és a kőbány is, ezért a szarvasmarha és juhtenyésztés nagyarányu fejlesztése, a fafeldolgozás fokozása és a kőbányászat növelése mellett döntöttek. ennek nyomán az ötödik ötéves tervben több mint 30 százalékkal nőtt a kalászos gabona átlagtermése, dinamikus emelkedett az állattenyésztésből és a kiegészítő tevékenységből származó árbevétel is.

/folyt.köv./

- 43 -

16.43/rj

o

bkk. 2. /megkezdődött az országgyűlés...20.folyt./rj

mégsem sikerült a gazdálkodás eredményességében kellően előrelépni, mivel az üzemi nyereség nem emelkedett, hanem egyes területeken, elsősorban a gabona-ágazatban és az állattenyésztésben csökkent. vizsgálódásaik azt mutatták, hogy ennek egyik jelentős oka az üzemi érdekeltség hiánya. a gabona és a vágómarha termelés érdekeltségének növelése, a kiegészítő tevékenység fejlesztésének további anyagi segítése, a szakembertámogatás kiterjesztése viszont nagy visszhangra talált, s a korábbi bizonytalanság után egyértelművé vált a fejlesztés iránya. már az ősz folyamán például 20 százalékkal több kalászos gabonát vetnek, mint az elmúlt években. nagyobb figyelmet tudtak fordítani az energiagazdálkodásra- és megtakarításra is. olyan berendezést szereztek be, amely a tej hűtésével felszabaduló hőenergiát hasznosítja. ennek a berendezésnek az elterjesztésével arányosan évente 20.000 tonna tüzelőanyagot lehetne megtakarítani.

szilágyiné, brogli erika /borsod-abauj-zemplén m. 24.vk/

az ároktői dél-borsodi termelőszövetkezet konfekcióüzemének művezetője elmondta: választókerületében 13 mezőgazdasági üzem közül tíz kedvezőtlen adottságú. ezek - mint például a tiszai árterületén, csaknem hétezer hektáron gazdálkodó négy szövetkezet - saját fejlesztési alapjukból végeztek meliorációs munkákat, s a terület párt- állami és szövetkezeti szervei a rendelkezésükre álló eszközökkel segítik a termőföld védelmét, jobb hasznosítását. mindezek ellenére nem sikerült lényegesen javítani e területek termőképességét. a mostoha természeti viszonyok ellensúlyozására igyekeztek minél jobban megszervezni a termelést, jól felkészült, gyakorlott szakembereket helyeztek a gazdaságokba. ezek a fiatalok azonban szívesebben dolgoznak azokban az üzemekben ahol több sikerélményben van részük.

a mezőgazdasági ipari üzemek szerepéről szólva a képviselő példaként említette: munkahelyén, a dél-borsodi termelőszövetkezet konfekcióüzemében dolgozók rendszeresen segítenek a termés betakarításában. az üzemben képződő nyereség zömét pedig a mezőgazdasági tárgyi feltételeinek javítására fordítják. a mezőgazdasági és ipari üzem jól megfér egymás mellett - mondotta.

/folyt.köv./
16.50 rj

-44-

bkk. 2. /megkezdődött az országgyűlés... 21. folyt./rj

kasó józsef /baranya m. 13. vk./, a szigetvári állami gaz-

daság igazgatója elsősorban baranya mezőgazdaságának, élelmiszeriparának helyzetével, gondjaival foglalkozott. elmondta: az ország összes szántóterületének csupán 4,6 százaléka van a megyében, ám terményei ennél jóval magasabb hányadot képviselnek az össztermelésben. a hozamok további emelésének egyik legfontosabb feltétele a termőföld javítása. az ennek érdekében eddig tett intézkedések eredményesnek bizonyultak, a megye gazdaságai megfelelő anyagi és műszaki háttérrel rendelkeznek ahhoz, hogy a szükséges későbbi meliorációs munkálatokat elvégezzék, s ehhez rendelkezésre áll a helyi kivitelezési kapacitás is. mindez indokolta a meliorációs tervek megvalósításához a nagyobb támogatást.

a szigetvári agrokémiai központ egyik irányítójaként folyamatosan figyelemmel kísérhette a kemikáliák felhasználásával kapcsolatos kérdéseket -mondotta ezután. 1976-tól jelentősen növekedett a vegyszerek ára, s ez megemelte a mezőgazdasági termékek előállítási költségeit is. fokozottan indokolt ezért, hogy mind hatékonyabban, célszerűbben használják fel ezeket az anyagokat. ezt hi-vatott megoldani az agrokémiai tárház-központok további fejlesztése. közvetlenül érdekeltek tehát ebben a mezőgazdasági nagyüzemek, ám a beruházási terhek viseléséből részt kellene vállalniuk az ipari üzemeknek és a kereskedelmi szervezeteknek is - állapította meg. azt kérte a tárca vezetésétől, hogy e kérdést felülvizsgálva segítsen jobb feltételeket teremteni az új központok létesítéséhez, a kemikáliák gyártásához és forgalmazásához közös- és kölcsönös - érdekeltségi rendszer kialakításával.

kasó józsef sokatmondó példával illusztrálta a mezőgazdasági gépek alkatrészhiányát, amikor számot adott a megye gazdaságaiban szerzett értesüléseiről: külföldi és hazai gépalkatrészekből, köpenyekből e pillanatban 281 félét hiába keresnek a szak-

/folyt.köv./
16.55 rj

-45-

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 22. folyt./rj

schmidt ernő /vas m. 10. vk./ a nyugat-magyarországi fagazda-

sági kombinát vezérigazgatója jelentős eredményként könyvelte el, hogy Európában árunk termelik ki - egységnyi erdőterületről - a legtöbb fát. Erdőinkben további tartalékok is vannak, ezért a tervek szerint 1985-ben mintegy 800.000 köbméterrel több fát adnak majd a népgazdaságnak, mint 1980-ban. A nehéz erdei munkát sok új gép segíti, de a korszerű berendezések működtetéséhez nincs elég megfelelő képzettségű szakember, a munkaerőhiány állandósult.

A földtörvény végrehajtásának vas megyei tapasztalatairól szólva megállapította, hogy egyre több termelőterületet használnak rendeltetésszerűen. A megyében módszeresen foglalkoznak a gyep-szántó váltógazdálkodással. Ennek tapasztalatai azt mutatják, hogy - és ezt számos termelési adattal igazolta a képviselő - a szántóművelés csak akkor gazdaságos, ha azt legalább négy-öt éven át lehet folytatni. Sajnos ezt a jelenlegi földtörvény egyik előírása nehezíti. Eszerint ugyanis a művelési ágazatváltást három éven belül kell bejelenteni és a földnyilvántartáson átvezetni. Megfontolandó lenne, hogy a három évet öt évre emeljék.

Most, amikor az ötnapos munkahét általánossá válik és várhatóan tovább nő az érdeklődés a kertészkedés iránt, gondolkodni lehetne a tartós földhasználatra vonatkozó szabályok módosításán is. Sokan túl nagy feladatnak tartják, hogy legkevesebb 800 négyzetmétert kell megművelniük, ennyi ugyanis jelenleg a tartósan használatba adható földterület „alsó határa”. Az ennél kisebb területekre csak ideiglenes használati szerződés köthető, ez esetben az állampolgárok nem szívesen telepítenek gyümölcsöst, kerítik be a telket, építenek azon házat.

Egy felmérés szerint csupán vas megyében mintegy 1.300 lakatlan ház van a falvakban és természetesen a házak körüli földek is megműveletlenek. Ugyanakkor az új otthonok építésére a tanácsok nem egyszer mezőgazdaságilag megművelt földeket parcelláznak. A felparcellázott ingatlanok eladási ára a tanácsok fejlesztési alapját növeli. Egy lakatlan ház, műveletlen ingatlan adás-vétele azonban a tanácsok érdekeltségi körén kívül esik. Meg kellene találni annak a módját, hogy megfelelő szabályozással a gazdátlanul álló épületek, földek mielőbb ismét hasznosuljanak.

/folyt.köv./
17.00 rj

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...23. folyt./um

turcsek ferenc /pest m. 8 vk./ az albertirsai dimitrov

termelőszövetkezet agronómusa a fővárost övező megye eredményeit ismertette a hatékonyság, a gazdálkodás intenzív vonásainak jelentőségét emelte ki. Elsősorban e tényezők nyomán a legutóbbi tervidőszakban a hustermelést több mint 30, a tojás-termelést mintegy 40 százalékkal növelték, gabonából pedig az előző öt évinél 9 százalékkal kisebb vetésterületről 12 százalékkal több terményt takarítottak be.

Továbbra is a kelleténél nagyobb területet köt le azonban a szalastakarmánytermesztés, s a legelők kihasználására sem illik rá a kielégítő jelző. Pest megyében a korszerűen, tehát jól hasznosított gyepterület alig haladja meg az összes gyepterület egyharmadát. A jobbitás parancsában teljes az egyetértés, ám a gyakorlatban mégis lassacskán lépnek előre. Az ok? Több vezető mezőgazdász is azzal érvel, hogy a szántóföldi növénytermesztésre fordított összegek a gyepgazdálkodásnál jobban térülnek meg. Még olyan esetről is hallanin hogy a gyepekre adott műtrágyát csak papíron „szórják ki”, valójában e kemikáliák a szántókra kerülnek.

Ezt követően a megyében gyümölcsültetvényeket telepítő társulásokról szólt elismerően a képviselő. E gazdaságokat azonban több évtizedes tapasztalat tanította meg arra, hogy a termés elhelyezése sohasem biztonságos. Ezért hát újfent összekapaszkodnak, s - a teljes vertikumra törekedve - mind többen formálják például mirelit-üzem építésének terveit. Kár, hogy szándékukat az országos szervek nem mindig kísérik kellő megértéssel, s a gazdaságok - úgy tűnik - néha még a megyei vezetéssel együtt sem elég erősek az akadályok leküzdéséhez. A pest megyeiek úgy érzik, hogy az ilyen, az ellátást és az exportot egyaránt szolgáló kezdeményezéseket jobban fel kellene karolni, segítően rövidítve a megvalósítás útját. Már csak azért is, mert a mezőgazdasági termelés, a piaci elhelyezés és a feldolgozás nincs összhangban, s a szakemberek szerint a piaci szervezetlenség az egyik oka annak, hogy a zöldségtermesztést illetően csökken a gazdaságok vállalkozó kedve.

/folyt.köv./

17.15/um

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...24. folyt./um

a háztáji tevékenységre még nagyon hosszú ideig szükség lesz - hangsúlyozta a továbbiakban a képviselő. a jövőben azonban javítani kell az integrációs munkát, márcsak azért is, mert sokhelyütt a háztáji és kiegészítő gazdaságok termelés-szervezése a nagyüzemeknek ráfizetéses. érdemes lenne azon is töprengeni; miként lehetne átgondoltabban és differenciáltan támogatni a termelést azon rendező elv alapján, hogy egy-egy termék a nagyüzemben, avagy a háztájiban állítható elő gazdaságosabban. a két üzemi forma integrációjában ez lehetne a jövőben a fejlesztés irányelve. pest megyében az ilyen megközelítésre már akadt példa. a dimitrov tsz a boggyósgyümölcsötermelést a háztájival szoros együttműködésben kívánja megoldani, mégpedig úgy, hogy a gépre illő munkákat a nagyüzem, a kézit pedig a háztáji munkaereje biztosítja.

szabó imre /heves m. 9.vk./, a detki magyar-bolgár barát-

ság tsz elnöke bevezetőjében utalt három évvel ezelőtti parlamenti felszólalására, amikor a szőlőtermesztés és -telepítés heves megyei gondjaival foglalkozott. most meglelégedéssel számolt be arról, hogy a nehézségek ellenére az elmúlt fél évtizedben a tervezett 1800 helyett 2300 hektáron telepítettek szőlőt, a legkorszerűbb technológiai követelményeknek megfelelően. ezzel egyidejűleg megteremtették az üzemek közötti gazdasági együttműködés lehetőségeit a termelésben és a feldolgozásban egyaránt. a tiszamenti térségben gazdálkodó üzemek eredménye is számottevően javult az elmúlt években, s idén ezen a vidéken már egyetlen veszélyes szövetkezet sincs. a nagyobb helyi erőfeszítések és a központi támogatás ösztönözte előrelépés elsősorban a tervszerű meliorációs tevékenységnek és a helyi adottságoknak jobban megfelelő termelési szerkezet kialakításának köszönhető.

heves megye mezőgazdaságának elmúlt egy évtizedét áttekintve a felszólaló elmondotta: ez idő alatt 11 000 hektárnyi területet vontak ki heves megyében a mezőgazdasági termelésből, hiszen országos jelentőségű beruházások - a bélapátfalvai cementgyár, az m3-as autópálya - valamint víztározók épültek itt meg.

/folyt.köv./

- 48 -

17.20/um

0

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...25. folyt./um

a földterület csökkenését azonban jelentős részben sikerült ellensúlyozni a termőföldek mind teljesebb körű megművelésével, a parlagterületek hasznosításával. társadalmi igény és gazdasági törekvés szerencsésen találkozott itt, hiszen az ipari munkások sokasága - a megyében jelenleg már 13 000 család - teremt értéket a nagyüzemi művelésre alkalmatlan földeken. e kiskertek tulajdonosainak jó kapcsolatuk van a szövetkezetekkel, termelésük így szervezett keretek között folyik. munkájuk támogatása továbbra is indokolt.

a földrendezésekről szólva elmondotta, hogy a szövetkezetek egyesülése során heves megyében is sokhelyütt sikerült összevonni egybefüggő táblákba a mezőgazdasági rendeltetésű földeket. vannak azonban még olyan területek, ahol az önkéntes földcserék végrehajtását kívánatos lenne gyorsítani, hiszen a földrendezésben is jelentős gazdasági tartalékok rejlenek. a területi koncentrációval egyidejűleg fejlődött a gazdasági kapcsolatok rendszere, számos társulás jött létre, hozzájárulva így módon is az eredmények további növeléséhez.

pásztóhy andrás /somogy m. 4.vk./, a mernyei új barázda

tsz főágazatvezetője elmondta, hogy a megyében a termelőszövetkezeteknek csaknem fele az alacsony jövedelmű kategóriába sorolható. a megye politikai, állami és érdekképviselői szervei eddig 23 termelőszövetkezetnél vizsgálták a gyengén gazdálkodás okait. az elemzés alapján kiderült: a jó vagy jobb eredményt elérő gazdaságoknál a növénytermesztés, az alacsony jövedelműeknél az állattenyésztés felé tolódik el a termelési szerkezet. az átlagosnál magasabb jövedelmezőségű gazdaságokban a növénytermesztés nyereség-színvonala eléri a 35, az állattenyésztésé pedig a 10-15 százalékot. az alacsony jövedelmű üzemeknél ezek az arányok lényegesen alacsonyabbak. növénytermesztésben 10-15 százalék, állattenyésztésben átlagosan 0.5 százalék körül ingadozik, de számos gazdaságban gyakori a 10 százalékos feletti veszteség is. hasonló a helyzet a tejtermelés alakulásánál is. az alacsony jövedelmezőségű termelőszövetkezetek döntő többsége foglalkozik tejtermeléssel, de a tejhozam színvonala messze elmarad a jól gazdálkodókéétól.

/folyt.köv./

- 49 -

17.40/um

0

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés... 26. folyt./um

e fogyatékoságok legfőbb oka, hogy nem alakult ki kellőképpen a tájörzet adottságait kihasználó termelési szerkezet, jórészt a kellő ösztönzés hiányában. a fokozottabb törődés a melléküzemágakkal segiténé a gyengébb jövedelmű tsz-ek felzárkózását. másik jelentős tartalék a föld termőképességének tervszerű javítása. az e célt szolgáló meliorációs tevékenység egyike a leggyorsabban megtérülő beruházásoknak.

a gyengén gazdálkodó szövetkezetek vizsgálatánál az is kiderült, hogy ezekben a gazdaságokban az átlagosnál kevesebb a felsőfoku végzettségű szakember. országos szinten például 290 hektár jut egy szakemberre; somogyban 342 hektár. a vizsgált szövetkezetekben pedig 450-1200 hektárra jut egy felsőfoku végzettségű szakember. az okok között a nem megfelelő anyagi ösztönzés is szerepel.

a képviselő kifejtette: célszerűnek látszik olyan ösztönzési rendszer kialakítása is, amely fokozottabban figyelembe veszi egy-egy táj termelési lehetőségeinek kihasználását. a megyéknek adandó támogatási keretek megállapításánál pedig jobban figyelembe kell venni az adott ország-részben lévő mezőgazdasági üzemek helyzetét. javasolta, hogy a megyék vezetői kapjanak nagyobb döntési szabadságot a támogatási keretek odaitélésénél.

/folyt.köv./

- 50 -

17.50/um

bkk. 2. /megkezdődött az országgyűlés... 27. folyt./rj

wellner istván, /győr-sopron m. 10.,vk./ az mszmp csorna

városi-járásai bizottságának első titkára, a nagyüzemi gazdaságok eredményei közül megemlítette, hogy a gabonatermés átlaga 18 százalékkal növekedett az előző tervidőszakhoz képest, a népgazdaság igényei szerint alakult a cukorrépa termőterülete és hozama, a napraforgó termőterülete hétszer, fajlagos termés-hozama 33 százalékkal volt nagyobb, mint korábban. az állattenyésztésben főleg a szarvasmarha és sertéságazatot fejlesztették. a tehénállományt hét, a kocaállományt 27 százalékkal gyarapították, nem kis erőfeszítések árán. a tenyésztési és takarmányozási körülményeket is javították, ezek azonban még nem ki-elégítőek, emiatt viszonylag kevés a szaporulat, sok az elhul-lás. a megye gazdaságai megtermelik az állatállomány ellátásá-hoz szükséges abrakanyagot, sőt, gyarapították a központi készleteket és az export árualapot is. ennek ellenére szükséges a mezőgazdasági és az ipari melléktermékek hasznosítása, annál is inkább, mivel a gabona vetésterületének növelése érdekében indokolt a szántóföldi tömegtakarmányok területének csökkentése. a képviselő felhívta a figyelmet a gyepterület intenzív hasznosítására is.

kosár istván /tolna megye 3. vk./ a bátaszéki buzakalász

tsz kombájnok gépszerelője felhívta a figyelmet arra, hogy az új közutak tervezői és építői gyakran esztétikai szempontokra hivatkozva olyan helyekre is facsoportokat telepítenek, ahol pe-dig lehetőség volna intenzív mezőgazdasági termelésre. az energia-hordozó távvezetékek gyakran a szükségesnél több termőföldet fog-lalnak el, és telepítésük olyan, hogy akadályozza a mezőgazdasá-gi gépek folyamatos munkáját.

a képviselő ezután szólt a híres és népgazdaságilag is je-lentős szekszárdi borvidék fejlesztéséről. a hatodik ötéves tervidőszakban itt 920 hektáron lesz új telepítés, így lényege-sen csökken az előregedett szőlők aránya, nőnek a termelési átlagok is, a borvidék visszakapja eredeti rangját.
/folyt.köv./

18.10 rj

-51-

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 28. folyt./rj

borics lászló /szolnok m. 13. vk./, a jászjákóhalmi béke tsz

gépszerelője arról szólt, hogy szolnok megyében 360 ezer hektárnyi területet veszélyeztet a belviz, s ebből a szakemberek véleménye szerint 100 ezer hektárnyi sürgős beavatkozást igényel. nálunk a belviz átlagosan évi 150 millió forint terméskiesést okoz, a mentesítési munkálatok tehát alapvető fontosságúak a termelés biztonsága, az ehhez kapcsolódó területrendezés, talajjavítás pedig az eredmények növelése szempontjából. a víz gyakran kárt okoz, ugyanakkor nélkülözhetetlen feltétele a növénytermesztésnek. a tiszai. tározó területének megteremtése nyomán sok gazdaság tért át az öntözéses művelésre, ez utóbbi időben azonban - úgy tűnik - a magas vízdíjak miatt éppen ezek az üzemek kerültek hátrányosabb helyzetbe. valóban többet, és biztonságosabban termelnek, de a megemelkedett költségek munkájuk jövedelmezőségét rontják - hangoztatta a képviselő, azt kérve, hogy jobban hangolják össze a népgazdasági és az üzemi érdekeket az öntözéssel kapcsolatos árak, költségek kialakításakor.

borics lászló - a saját munkahelyén tapasztaltakból is izelítőt adva - ezután a mezőgazdaság gépesítésének egyes kérdéseivel foglalkozott. elmondotta: a traktorállomány csaknem fele, a kombájnoknak pedig egynegyede teljesen amortizálódott, s ez jól mutatja a géppark elhasználódását. várhatóan nem lesz könnyebb a helyzet a következő években sem, a fejlesztési lehetőségek többnyire csak a jelenlegi gépesítettségi színvonal megtartására adnak módot. ezért is fontos, hogy a hiányzó alkatrészek ne kényszerítsék a gazdaságokat pazarló intézkedésekre, hiszen előfordul, hogy egy néhány ezer forintos alkatrész hiánya miatt százezer forintos fődarabot kell megvásárolni, s ilyenkor az a döntés sem jelent igazi megoldást - pedig előfordul -, hogy az üzem nem javítja meg a gépet, hanem inkább leselejtezi, mert így még mindig gazdaságosabb.

/folyt.köv./

18.30 rj

-52-

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés..29. folyt./rj

weibl elemér /veszprém m. 8. vk./ a balatonfelvidéki erdő- és fafeldolgozó társaság erdőmérnöke, veszprém megye mezőgazdaságának eredményeit sorolva elmondta, hogy az utóbbi három évben nem volt veszteséges szövetkezet, s úgy tűnik, ez évben sem lesz. a tagság egyre fiatalodik, az ipari környezetben is rangja van a mezőgazdasági munkának, becsülete van a földnek és művelőjének, nincsenek alapvető munkaerőgondok, a mezőgazdasági üzemekben a munkahelyi, politikai légkör jó. a hatodik ötéves tervidőszak céljai nak megvalósításához megvannak a szükséges szellemi és anyagi eszközök.

kiemelkedő jelentőségűnek tartják a megyében, hogy a termelőüzemek egyszerre tudnak megfelelni a népgazdasági, a helyi és a csoportérdekeknek. a területi centralizáció, a szellemi és anyagi erők összpontosítása megteremtette a korszerű nagyüzemi gazdálkodás feltételeit. ennek nyomán az üzemekre mindinkább jellemző az önállóság, a felelősség- és kockázatvállalás, valamint a tudományos eredményeket hasznosító vezetés. a gazdaságok a közgazdasági és piaci feltételek változásaira mind gyorsabban, rugalmasabban reagálnak. feltétlen ügyelni kell azonban arra, hogy a támogatások oda jussanak, ahol azokra feltétlenül szükség van. veszprém megyében például a szőlőtermés átlaga az országosnak csaknem a kétszerese; a gazdaságoknak megvannak az elképzeléseik az ágazat fejlesztésére. szükség lenne azonban a korszerű, exportigényeket is kielégítő feldolgozóiparra is. felhívta a képviselő arra is a figyelmet, hogy több ezer hektár, szőlőtermesztésre egyébként kiváló adottságú zártkerti terület parlagon hever, mert a balatonpart rendezési tervének megvalósulása - az egyértelmű minisztertanácsi határozatok ellenére, a körülményes végrehajtás miatt huzódik. sürgető a hulladékanyagok gyorsabb ütemű hasznosítása is. az üzemek részéről megvan a szándék, azonban az e célra ismert műszaki és technológiai eljárások bevezetését számos tényező gátolja.

/folyt.köv./
18.55 rj

-53-

bkk 2. /megkezdődött az országgyűlés...30. folyt./um

szántó sándor /szabolcs-szatmár m. 12.vk./ a nagyecse-

di rákóczi tsz üzemvezetője elmondta: a megye termelőszövetkezeiben a korábbi évekénél jóval több, mintegy 1400 egyetemi és főiskolai végzettségű szakember dolgozik. tulnyomó többségük a közéletben is tevékenykedik, gond van viszont a kedvezőt

len természeti adottságu szövetkezetekben, ahol a szakemberek is „hátrányos helyzetűek,,. mivel csak kevesen részesülhetnek állami támogatásban, nem mindenhol maradnak meg huzamosabb ideig. a képviselő javasolta: a mezőgazdasági és élelmezésügyi minisztérium állapítsa meg a megyéknek folyósítható támogatás összegét és azokat a megyei tanácsok végrehajtó bizottságai szükség szerint osszák el. az a cél, hogy minél több szakember telepedjen le.

a kiegészítő üzemek gazdasági, társadalmi haszna bizonyított. a rákóczi tsz a medicorral és a budapesti finomkötőtárugyárral együtt szervezett helyi üzemeket, ahol az év végéig már csaknem 400 személyt foglalkoztathatnak. az itt képződő nyereség révén a gazdaság alaptervékenységét is fejleszthetik. a megye termelőszövetkezeiben egyébként a termelési érték 20, a nettó bevétel 33 százaléka a kiegészítő tevékenység eredménye; a termelőszövetkezetekben munkát vállalók 13 százaléka, 7000 ember dolgozik ezekben az üzemekben. a kiegészítő üzemek gyorsabb ütemű fejlesztését tervezik, ezért ajánlotta: az ipari üzemek kooperáljanak a megye termelőszövetkezeivel. ugyancsak felvetette: szükséges lenne felmérni a télialma telepítését és a burgonya vetésterületét, mert - véleménye szerint - olyan földeken is termelik ezeket, ahol értékeesebb kulturákat, búzát, kukoricát, cukorrépát kimagasló eredménnyel lehetne termelni.

/folyt.köv./

- 54 -

19.20/um

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 31. folyt./rj

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítások a bkk. 2.-es hírre:

a 11. folyt. 2. bek. 1-2. sorában a funkció helyesen:

kadlecsek miklós /fejér m. 11.vk./ a kálózi vörös lobogó tsz szakirányítója /tehát a közbülső szöveg kimarad/

a 13. folyt. 1. bek. 1-2. sorában a funkció helyesen:

klaukó mátyás /békés m. 10. vk./a békés megyei tanács nyugalmazott elnöke...

a 15. folyt. 3. bek. alulról 3. sorában a szöveg helyesen:

„fejlesztések szolgálatába. érthető, hogy az ...

a 18. folyt. 1. bek. utolsó előtti sorában a szöveg helyesen:

„még csak a kezdetnél tartunk, tehát..

ua. folyt. 2. bek. 5. sorában a szöveg helyesen:

„...csökkenésével, az állam iránti kötelezettségek...

ua. folyt.ua. bek. 11. sorában a szöveg helyesen:

„...sok területen eredményesen tölti be...

a 19. folyt. 2. bek. 1-2. sorában a funkció helyesen:

czene árpád / nógrád m. 3. vk./ a ceredi ceredvölgye termelőszövetkezet ágazatvezetője /tehát a közbülső szöveg kimarad/

a 20. folyt. 14. sorában a szöveg helyesen:

„berendezésnek az elterjesztésével országosan évente 20.000 tonna...

ua. folyt. 2. bek. alulról a 2. sorában a szöveg helyesen:

„zömét pedig a mezőgazdaság tárgyi feltételeinek..

/folyt.köv./

19.45 rj

-55-

parlament

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 32. folyt./rj

a 21. folyt. 1. bek. 5. sorában a szöveg helyesen:

..képviselnek az össztermelésben, a hozamok...

ua. folyt. ua. bek. 11. sorában a szöveg helyesen:

..kapacitás is, mindez indokolja a meliorációs...

ua. folyt. 2. bek. 2. sorában a szöveg helyesen:

..kisérhette a kemikáliák felhasználásával...

a 28. folyt. 1. bek. alulról a 7. sorában a szöveg helyesen:

..az öntözéses művelésre, az utóbbi...

a 30. folyt. 1. bek. 2. sorában a funkció helyesen:

..a nagyecsed-i rákóczi tsz üzemágvezetője elmondta: a ..

ua. folyt. 2. bek. utolsó sorában a szöveg helyesen:

..kimagasló eredményekkel lehetne termelni...

x x x

/folyt.köv./

19.47 rj

-56-

parlament

bkk. -o. / megkezdődött az országgyűlés... 33. folyt./rj

mivel a napirendhez több hozzászóló nem jelentkezett vácsa

Jenő miniszter

válaszolt a vitában elhangzottakra.

a vitában elhangzott főbb témakörök közül elsőként a kedvezőtlen adottságú üzemek sok észrevételrel kiváló helyzetéről szólt vácsa Jenő, a feszültségeket érzékelve a mém-sok-sok szakember bevonásával majd egy évi munkával - az előrelépést szolgáló komplex intézkedéssort dolgozott ki, úgy tűnik, hogy a terv végrehajtásával az ülésnap első napján elhangzott valamennyi idevágó javaslat megvalósítható, a siker biztosítéka a központi irányítás, a megyei szervezőmunka és az üzemi belső erőfeszítések jótékony találkozásában keresendő, ezzel az összhanggal való-ságos gazdasági tartalékok tárhatók fel, hiszen több mint egymillió hektárnyi termőföld jobb hasznosításáról van szó. a minisztérium vezetőinek megítélése szerint az ezen a területen jelenleg termelt gabonamennyiség egy vagy két ötéves tervidőszak alatt megkétszerezhető.

az előrelépést szolgálón a mezőgazdasági tárca vezetői minden tőlük telhetőt megtesznek a belső, az üzemi és a külső feltételek összhangja érdekében, az utóbbiról szólva - s ezt a vita is tükrözte - nagy a jelentősége a személyi kérdéseknek, a szakember-ellátásnak, ezért - minden gazdasági nehézség ellenére - a mém biztosítja, hogy ezekbe az üzemekbe megfelelő-en felkészült, s a gondok megoldására képes mezőgazdászok kerül-jenek, ezeknek a „kihelyezett”, szakembereknek a munkája az alapfizetésen felül havi 1000-4000 forint többlettel dotálható, ha pedig például öt év alatt „rendbe teszik”, az adott üzem „szénáját”, akkor jelentős személyi jutalomban részesülhetnek, emellett mind az üzemi, mind az egyéni lakásépítési kezdeményezé-seket is támogatja a tárca, most már arra a szervező erőre van szükség, amely összehozza ezeket a csoportokat a leginkább rá-szoruló üzemekkel.

az eredményesebb gazdálkodást szolgáló egyéb új feltételek sem elhanyagolandók, hiszen nagyon jelentős a gabonatermesztés ösz-tönzése, s figyelemre méltó - a külön felárakkal, termelő árkiegé-szítésekkel - a szarvasmarha-hústermelés serkentése, hatalmas több-letet jelenthet az is, hogy a fejlettebb, tőkeerős üzemeknek meg-teremtették a feltételeket ahhoz, hogy „beáramolhassanak”, a gyengébbekhez, együttes erővel feljebb jutva a haladás lépcsőjén.

/folyt.köv./
20.00 rj

-57-

t

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 34. folyt./rj

ugyanakkor azok a szövetkezetek, amelyeknek nem futja gép-, eszközvásárlásra, a jövőben bérleti rendszer révén juthatnak hozzá a korszerű technikához. mindez indokolja és feltételezi a komplex intézkedéseket - hangoztatta a miniszter - a meggyőződésem: a végrehajtás meghozza a gyümölcsöt.

ezután a vita palettáján ugyancsak sok színnel szereplő kerteseti ágazat problémáit vette sorba Váncsa Jenő. a termelés színvonalában, eredményeiben, fegyelmében e területen lehetők fel a legnagyobb különbségek, s a hozamokat, a jövedelmeket illetően három-négyszeres különbségek is akadnak. a még a közeljövőben az állami tervbizottság elé terjeszti a nagyüzemi zöldségtermesztés-feldolgozás, konzerválás egész vertikumának ügyét. nem várható azonban, hogy ennek a heterogén ágazatnak összes problémáját valamiféle kiemelt támogatással egyik napról a másikra megoldhatjuk. a termelés szerkezetének átalakításától a konzervipar rekonstrukciójáig hosszantartó, következetes erőfeszítésekre van ahhoz szükség, hogy az ágazat jövedelmezőbb, versenyképesebb legyen. nem könnyű terület a zöldség-gyümölcs forgalmazásé sem, ez a vitából is kiderült. látni kell: szó sincs holmi kiemelkedő termésről, fejfájást okozó feleslegekről, almából és burgonyából. az elmúlt évekhez hasonlóan sokkal inkább a tárolóhelyek szűkössége, s egyes feltételek hiánya okoz gondot, azt sem lehet elvárni, hogy az exportunkat fogadók néhány hét alatt vegyék át az egész évi ellátásukat szolgáló árut. ráadásul az ideai esztendő még fejlődést is hozott, hiszen tavaly ilyenkor még csak 173 ezer tonna alma ment exportra, az idén viszont már ugyanezen időszakig 250 ezer tonna. a hűtőházakba is a legutóbbi esztendeinél 73 ezer tonnával többet helyeztek el az ideai almatermésből. egyébként sokan felvetik: a termelési és a fogyasztói ár között óriásiak a különbségek. igaz. ezen változtatni kell. ám addig sincs senki elől elzárva az út - hogy miként a háztáji gazda - a termelő is eljusson közvetlenül a piacra. a szintén ellentmondásokat hordozó szőlő- és borszemelő területek ügyében a helyzetet a legjobb szakemberek bevonásával föl-mérjük, 1982. első negyedében a minisztérium vezetése az elemzést megtárgyalja, s a szükséges intézkedések javaslatait az érdekeltek szervek elé tárják.

/folyt.köv./

20.10 rj

-58-

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 35. folyt./rj

a tárolás témájánál időzve Váncsa Jenő bejelentette: hamarosan jogszabály jelenik meg, amely - az ideai esztendőben először - az ugynevezett állami célcsoportos beruházási kereteket kiterjeszti a mezőgazdasági üzemekre is. ez azt jelenti, hogy az állami támogatás és az üzem saját ereje összegződik, s az eddigieknél nagyobb kapacitások hozhatók létre, éppen a termelőegységekben. a miniszter válaszában kitért a melioráció, a földvédelem, földjavítás ügyére, leszögezve: az utóbbi öt esztendőnél is nagyobb az állami támogatás. a kerekén hatmilliárd forintot differenciáltan bocsátják rendelkezésre, mindenekelőtt az ár-, illetve belviz sújtotta üzemek segítségére sietve. emellett olyan pályázati rendszert irnak ki, amelynek révén a központi summa saját erővel gyarapodik, s így a tervezett egymillió hektárnál akár néhány százezer hektárral nagyobb terület termőképességét is meg lehet javítani.

az alkatrész-ellátást illetően a hazai vállalatokkal, üzemekkel egyre inkább dülőre lehet jutni - állapította meg a továbbiakban a tárca vezetője. - az idén például egyedül a térsz üzemek és gépipari vállalatok 600 millió forint értékű alkatrészt gyártanak és az értéket 1982-ben meg lehet duplázni. e megoldásokat ösztönzi a mezőgazdasági és élelmiszerügyi minisztérium, miként a földvédelmi jogszabályokkal kapcsolatos észrevételeket is hasznosítani kívánja a kormány ötéves jogalkotási tervében szereplő földvédelmi kódex kimunkálásánál. több, a vitában elhangzott észrevétel azonban sürgetőbb, s amely kérdésben azonnal intézkedni lehet, ott a mielőbbi változtatás érdekében megteszik a szükséges javaslatokat.

a miniszteri választ határozathozatal követte: az országgyűlés a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter beszámolóját, valamint a felszólalásokra adott választ jóváhagyólag tudomásul vette.

ezzel a parlament őszi ülésének első napja - amelyen felváltva elnökölt apró Antal és Cserevenka Ferencné - befejeződött. a képviselők pénteken 10 órától - az elfogadott napirendnek megfelelően - az emberi környezet védelméről szóló törvény megvitatásával folytatják munkájukat.

/folyt.köv./

20.15 rj

x x x

-59-

parlament

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 36. folyt./rj

az országgyűlés csütörtöki ülésének eseményei dióhéjban

az országgyűlés őszi ülészsaka csütörtökön délelőtt nyílt meg, elsőként apró Antal, az országgyűlés elnöke megemlékezett bondor József képviselő elhunytáról.

ezt követően a képviselők jóváhagyták az elnöki tanács jelentését az előző ülészsak óta alkotott törvényerejű rendeletekről.

majd elfogadták az ülészsak tárgysorozatára vonatkozó javaslatot:

1./ a mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter beszámolója a mezőgazdasági és élelmiszeripar helyzetéről, valamint a földtulajdonról, a földhasználatot és a földvédelmet szabályozó törvények végrehajtásáról.

2./ az országos környezet- és természetvédelmi hivatal elnökének beszámolója az emberi környezet védelméről szóló 1976. évi II. törvény végrehajtásának tapasztalatairól.

a mezőgazdaság és az élelmiszeripar helyzetéről, a földtulajdonról, a földhasználatot és a földvédelmet szabályozó törvények végrehajtásáról szóló beszámolót Váncsa Jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter terjesztette elő.

ezután a téma bizottsági előadója, Cselőtei László /pest m.

2. vk./ akadémikus, az országgyűlés mezőgazdasági bizottságának elnöke ismertette a bizottság állásfoglalását.

ezt követően megkezdődött a vita, amelyben sorrendben a következő képviselők szólaltak fel:

/folyt.köv./

20.25 rj

-60-

parlament

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés... 37. folyt./rj

Csókási Zoltán /osongrad m. 2. vk./, a szegedi szalámigyár és huskominát husipari szakmunkása;

Molnár Frigyes /bács m. 3. vk./ nyugdíjas, a hazafias népfront országos titkárságának tagja;

Ladányi József /borsod m. 26. vk./ a borsod megyei tanács elnöke;

Kadlecsek Miklós 5 ér m. 11. vk./ a kálózi vörös lobogó tsz szakirányítója;

Klaukó Mátyás /békés m. 10. vk./ a békés megyei tanács nyugalmazott elnöke;

Szabó István /hajdu-bihar m. 14. vk./ az mszmp kb tagja, a termelészövetkezetek országos tanácsának elnöke;

Czene Árpád /nógrád m. 3. vk./ a ceredi ceredvölgye tsz ágazat-vezetője;

Szilágyiné Brogli Erika /borsod m. 24. vk./, az ároktői dél-borsodi tsz konfekció üzemének művezetője;

Kasó József /baranya m. 13. vk./ a szigetvári állami gazdaság igazgatója;

Schmidt Ernő /vas m. 10. vk./, a nyugat-magyarországi fagazdasági kombinát vezérigazgatója;

Turcsek Ferenc /pest m. 8. vk./, az albertirsai Dimitrov tsz agronómusa;

Szabó Imre /heves m. 9. vk./ a detki magyar-bolgár barátság tsz elnöke;

Pásztory András /somogy m. 4. vk./ a mernyei új barázda tsz főágazatvezetője;

/folyt.köv./

20.25 rj

-61-

parlament

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés.. 38. folyt./rj

wellner istván /győr-sopron m. 10. vk./ az mszmp csorna városi-
----- járási bizottságának első titkára;

kosár istván /tolna m. 3. vk./, a bátaszéki buzakalász tsz
----- kombájnós gépszereelője;

borics lászló /szolnok m. 13. vk./, a jászjákóhalmi béke tsz
----- gépszereelője;

weibl elemér /veszprém m. 8. vk./, a balatonfelvidéki erdő- és
----- fafeldolgozó társaság erdőmérnöke és

szántó sándor, /szabolcs m. 12. vk./ a nagyecsed-i rákóczi tsz
----- üzemágvezetője.

ezt követően váncsa jenő zárszava hangzott el.

határozathozatal következett: az országgyűlés a mezőgazdasági
és élelmiszerügyi miniszter beszámolóját, továbbá a felszólalások-
ra adott válaszát jóváhagyólag tudomásul vette.

ezzel ért véget az országgyűlés őszi ülészakájának első napja,
amelyen apró Antal és Cserevka Ferencné felváltva elnökölt.

x x x

az országgyűlés őszi ülészakájának első napjáról tudósítottak:
Andai György, Császár Tibor, Kárpáti Miklós, Mélykúti Attila,
és Molnár Erzsébet.

x x x

/folyt.köv./

20.30 rj

-62-

o

parlament

bkk. 2. / megkezdődött az országgyűlés.. 39. folyt. /rj

a 34. folyt. 4. sorában a szöveg helyeen:

...intézkedéseket - hangoztatta a miniszter- s meggyőződésem:

a...

ua. 2. bek. 17. sorában a szöveg:

...tárolóhelyek szűkössége, s egyéb feltételek...

/mti/

-. -

- v é g e -

20.50 rj

-63-

bb. 67. / a belföldi... 1.folyt./rj

t7. a zeneműkiadó sajtótájékoztatója

58. almasedés, szüret

59. kádár- santos

60. megkezdődött a ii. szerelés^éstechnika szimpoziium

61. nagy jános

62. időjárásjelentés

63. mexikóba utazott a kisz

64. művészeti tanácskozás

65. a szerk. figy. /bb. 42-re/

66. lesenczi pál részvétávirata

67. hírjegyzék

/öti/

- v-é-g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: fehér péter, koronczay emil, halasi gyöngy

21.05 rj

-43-

21³⁰
37

MTI

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

60.008/A

Belföldi hírek

c s ü t ö r t ö k

bb. 1. Lakáscsere szaklap

i -don/um bc hgy

1981. október 8.

október 9-től, péntektől kapható a lakáscsere ujság: a hírlapárusoknál lehet megvenni, tíz forintért. a 32 oldalas, több mint 300 hirdetést tartalmazó ujság harmincezer példányban jelenik meg.

a fővárosi tanács és a lapkiadó vállalat kezdeményezésére született kiadvány a lakást cserélőket kívánja összehozni egymással. a lap készítői arra törekednek, hogy az érdekeltek könnyen eligazodjanak; az ujság végigolvasása helyett ki-ki egy helyen, csokorba gyűjtve találhatja meg az általa keresett hirdetéseket. így a szétköltözők és az összeköltözők, a kisebb és nagyobb lakást keresők más-más oldalakon találják meg a csere lakások címeit. az ujság szerkesztői a könnyebb tájékozódásért különválasztották a bér- és a személyi tulajdonú lakásokat, utóbbinál még azt is megjelölve, hogy öröklakásról, szövetkezeti lakásról vagy családi házról van-e szó. a vidékről budapestre költözni szándékozók hirdetéseit is helyet kaptak a szaklapban, s ugyanígy olvasható benne a „vidékről-vidékre„ lakást cserélők címjegyzéke is.

hirdetéseket több helyen vesznek fel; így budapesten a vii. thököly ut 3-ban, a vii. dohány utca 54-ben és a magyar hirdető v. felszabadulás téri központjában. vidéken a lapkiadó vállalat és a magyar hirdető irodáit lehet megkeresni. lakáscsere hirdetést postán is fel lehet adni ez esetben a vii. thököly ut 3. szám alá kell címezni a felbélyegzett borítékot tartalmazó levelet.

/folyt.köv./

- 1 -

BP

bb 1. /Lakáscsere szaklap - folyt./um

egyszeri hirdetésért - amely átlagosan 26 szóból áll - 260 forintot kell fizetni. aki még egy alkalommal közöltetni kívánja a hirdetését, ötven százalékos kedvezményt kap.

a lakáscsere című szaklapban azokat a lakáscsereket is meghirdetik, amelyekkel az érdekeltek a fővárosi ingatlanközvetítő vállalat lakásgazdálkodási osztályát /budapest, vi. Lázár utca 2./ keresték meg, s igénybe kívánják venni ezt a szolgáltatást. nekik ezért nem kell fizetniük, csupán jelezniük szükséges, hogy a lakáscsereket közölhetik a lapban.

az újság havonta kétszer jelenik meg. a 30 ezres példányszámát a kereslettől függően emelik. /mti/

-.-

bb 2. évadnyitás a budai színházbarát körben

i kj um bc hgy

1981. október 8.

évadnyításra készül a budai színházbarát kör: a fővárosi művelődési ház körtermébe változatos program invitálja az érdeklődőket október 26-tól minden második hétfőn este. a szezon első előadásán azok a régi szép idők címmel paudits béla zenés show-műsora szerepel. az előadás után kötetlen beszélgetésen találkozhatnak a vendégek a művésszel.

az őszi hétfők további programjában, arcképcsarnok címmel, neves művészeket bemutató műsor- és beszélgetéssorozatot szerveznek. a színházi műhely-sorozat a színházi munka titkait tárja fel az olvasópróbától a premierig - rendezők, írók, dramaturgok, színészek közreműködésével. élő mult címmel színháztörténeti előadásokat tartanak. színháztörténészek segítik az érdeklődőket eligazodni a téma egy-egy átfogó korszakában. a színház és technika című foglalkozások a kulisszák mögé, a színház technikai „csodáinak”, birodalmába kalauzolnak el.

a negyedik éve működő budai színházbarát kört csaknem kétszáz állandó tag látogatja. az évad rendezvényeire újabb rendszeres érdeklődőket várnak: október 26-ig délutánonként jelentkezhetnek a fővárosi művelődési házban. /mti/

-.-

- 2 -

3P

bb 3. a shankar nemzetközi gyermekrajzverseny pályázata

i me um bc hgy

1981. október 8.

a shankar nemzetközi gyermekrajzverseny ez évi pályázatára is várják a magyar gyermekek rajzait. a művészeti versenyen, amelyet shankar pillai indiai közéleti személyiség alapított, az 1966. január elseje után született gyermekek vehetnek részt hat festménnyel, rajzzal. a pályázók ábrázolhatnak bármilyen általuk megfigyelt eseményt, sportjelenetet, vagy hobbyt, és ki-fejezhetik elképzeléseiket, miként lehetne szebbé tenni környezetüket. az alkotások bármilyen anyag felhasználásával készülhetnek, csak fekete ceruzával nem, s méretük nem lehet kisebb 30x40 centiméternél. a képek hátoldalán nyomtatott nagy betűkkel, angolul fel kell tüntetni a pályázó nevét, nemét, születésének idejét, nemzetiségét, teljes címét, irányítószámát, valamint a szülő, a gondozó vagy a tanár nyilatkozatát, hogy a pályaművet a versenyző önállóan, segítség nélkül, 1981-ben készítette.

a pályaművek az országos pedagógiai intézet esztétikai nevelési csoportjához küldhetők be legkésőbb ez év december 1-ig. kollektív munkát nem fogadnak el. /mti/

-.-

bb 4. arany mercur díj magyar vállalatoknak

t sz um hhgy

1981. október 8.

olasz cégek által 1961-ben alapított arany mercur díjat minden évben azoknak a vállalatoknak ítélik oda, amelyek mindinkább kiveszik részüket a nemzetközi kereskedelem fejlesztésében, jó minőségű termékek exportjával elismerést váltanak ki partnereik körében. az idei arany mercur díjat a napokban adták át szófiában. a magyar kereskedelmi kamarától kapott tájékoztatás szerint a díjat négy magyar vállalat, a chinoin, a péti nitrogén művek, a technoimpex és a transelektro képviselője is átvehette. /mti/

-.-

bb 5. szélkerék és nap-fűtés

i jf um pp hgy

1981. október 8.

a mezőgazdasági nagyüzemek újszerű módon igyekeznek csökkenteni energia-kiadásokat. a mém megbízásából gyöngyösön az agro-mechanika ipari szövetkezetnél új szélkerék készült el. már korábban is bemutatottak hasonló típusokat, a gyöngyösi szerkezet azonban közülük is kitűnik várhatóan alacsony árával.

/folyt.köv./

- 3 -

3P

bb. 5. /szélkerék ... folyt./um

másodpercenként fél-egy liter vizet szivattyuzhatnak majd fel a szélkerék által termelt energiával és így a lakótelepülésektől távolabb lévő legelőknél - de egyéb mezőgazdasági létesítményekben, istállóknál is - felhasználhatják majd az öltetes, hálózati áramot nem igénylő szivattyú berendezést. a szövetkezet a sorozatgyártásra is felkészült.

a kaposvári mezőgazdasági főiskola megbízásából az építésze-
ti és villamosági tervező vállalat a napenergia hasznosítására
alakít ki különleges fűtőszervezetet. a hernyószentmiklósi ser-
téstelep fűtőszervezetét és malacnevelőjét látják majd el meleg
vizzel a létesítmény tetőszerkezetébe épített 500 négyzetméteres
kollektor ernyőtől elvezetett 40-60 fokos vizzel. a barcsi ipari
szövetkezetek közös vállalkozása készíti el a kollektorokat, ame-
lyeket később sorozatban gyártanak. /mti/

bb 6. több korszerű padlóburkoló

i bi um pp hgy

1981. október 8.

a hungária műanyagfeldolgozó vállalat a közeljövőben jelen-
tősen növeli a rövid idő alatt közkedveltté vált, hungelastíc
elnevezésű, habbetétes padlók gyártását.

a vállalat az elmúlt napokban 320 millió forintos hitel-
szerződést írt alá a magyar nemzeti bankkal. a hitelt olyan mű-
anyagfeldolgozó gépek vásárlására fordítják, amelyekkel jelen-
tősen - évente négy-öt millió négyzetméterrel - emelhetik a pvc-
alapanyag, habosított eljárással készülő termékek arányát. ma
évente több mint 30 ezer forma hazai pvc-port dolgoznak fel, az
új gépekkel, amelyek 1983-ban állnak munkába, megkétszerezik a
termelést.

a többféle cikk előállítására egyaránt alkalmazható beren-
dezésekkel elsősorban a bmv-nagydíjas hungelastíc-padlók gyár-
tási kapacitását növelik, hogy kielégíthessék az egyre fokozó-
dó piaci igényeket. a korszerű habbetétes pvc-padlók otthonosabbá
teszik a lakást, a munkahelyet, melegérzetet keltenek, elnyel-
lik a lépések kopogó hangját, gátolják a helyiség hővesztését
s javítják a hangszigetelést.

/folyt.köv./

- 4 -

3P

bb 6. /több korszerű... folyt./um

a padló domborhatású felülete, a gazdag forma- és színválaszték,
harmonikus belső környezet kialakítását teszi lehetővé. népsze-
rűségét növeli, hogy fölfektetését bárki elvégezheti, s tisztá-
sítása is egyszerű.

a hungelastíc kivül lehetővé válik - az elsősorban fürdő-
szoba-burkolásra alkalmas - habbetétes pvc-tapéták mennyiségének
növelése is. az új berendezéseken a pvc-fóliával különféle anya-
gokat, így például üvegfátyolt vagy poliészter hálót is társít-
tani lehet, amelyek további kedvező tulajdonságokkal ruházzák
fel az előállított termékeket. /mti/

-.-

bb 7. 150 éves jubileumára készül a szolnoki verseghy gimnázium

laz um az hgy

1981. október 8.

fennállásának 150. évfordulóját ünnepli hamarosan szolnok
patinás oktatási intézménye, a verseghy ferenc gimnázium. az
1831-ben alapított iskola október 17-én és 18-án tartandó jubi-
leumi diszünnepségen megemlékeznek a gimnázium történetéről, meg-
rendezik az öreg diákok találkozóját, megkoszorúzzák névadójuk
szobrát és síremlékét. az iskola egykori legkiválóbb tanulóinak
művészi és tudományos munkáiból a megyei művelődési és ifjúsági
központban kiállítás nyílik. /mti/

-.-

bb 8. termékszerkezetváltás a nyergesujfalui viscosagyárban

ber um az hgy

1981. október 8.

a napokban befejezték a termelést a nyergesujfalui magyar
viscosagyár danamid vágott szál üzemében. az első hazai szinte-
tikus szálgyárban 23 év után termékszerkezetváltásra keritene-
nek. gyártmányaiból eddig főként lakástextiliákat készítettek,
exportra is. ma már azonban az ilyen típusu műszál itthon és a
világpiacon kevésbé keresett, az igények egyharmadára csökken-
tek. a berendezések is elavultak. egyre nagyobb költséget emész-
tett föl karbantartásuk. gazdaságtalanná vált a gyártás azért
is, mert az alapanyag és a késztermék ára között már hosszú
ideje alig volt különbség.

/folyt.köv./

- 5 -

3P

bb 8. /termékszerkezetváltás ...folyt./um

most - a vállalat nagyarányú termékkorszerűsítésének részeként - új gyártmányokra rendezkednek be ebben az üzemben. alapanyaguk a borsodi vegyikombinát kaprolaktámja. legnagyobb mennyiségben különböző, eddig importált granulátumokat készítenek majd a műanyagtermékeket gyártó üzemek részére. az egyik gépsorral jövő év áprilisában, a másikkal júliusban kezdik meg a termelést. /mti/

-.-

bb 9. tunyogmatolcs: huzzák a hidat a szamos fölé

kal um az hgy

1981. október 8.

fontos állomásához érkezett a tunyogmatolcs térségében a szamos fölött épülő új közuti hid kivitelezése. a ganz-mávag szakemberei megkezdték a mederhidtest behuzását a víz fölé. a munkálatokhoz két elektromos csőrlőt alkalmaznak, amelyek óránként 25 méteres sebességgel huzzák be eredeti helyére a 155 méter hosszúságu, 250 tonnás hidelemet.

a szamos új hidját a ganz-mávag mátranováki hidgyárában elemenként készítették el és szállították a helyszínre, ahol a hidszerkezeten összeszerelték, s most ugynevezett jármok közbeiktásával, görgőkön vonják a meder fölé. amikor a közbülső hid-ív már illeszkedik a két parton álló tartók szintjéhez, a munkaterületet a nyíregyházi közuti építő vállalat brigádjai veszik át, az acélszerkezetre ráhelyezik a vasbeton pályalmezeket és hozzákezdenek az eként megépülő uttest aszfaltozásához.

a tunyogmatolcsi szamos-hidat a tervek szerint a jövő esztendő közepén adják át a forgalomnak. /mti/

-.-

bb 10. ketrecekben a halak - nagyobb súlygyarapodás

end um ká hgy

1981. október 8.

új, intenzív tenyésztési módszert, ugynevezett ketreces hal-tartást vezet be a szolnoki felszabadulás halászati tsz. az eljárás lényege, hogy keretekre erősített 4x4 méter átmérőjű és 4 méter mélységig merülő hálóba telepítik a halakat. egy-egy ketrecben annyi ivadékot helyeznek el, amelynek megfelelő élet-tér jut.

/folyt.köv./

- 6 -

3?

bb 10. /ketrecekben a halak -...folyt./um

az ilyen körülmények között tartott halak nem vándorolnak, ezáltal a táplálékot is jobban értékesítik, fejlődésük és súlygyarapodásuk intenzívebb.

a ketreces haltenyésztésre a hazai viszonyok között csak néhány halfajta, így a ponty és a harcsa alkalmas. ezek a halfajták viszonylag kevesebb oxigént igényelnek, így a nyári kánikulai melegben is jól tűrik a tömeges tartási módot. /mti/

-.-

bb 11. helyreállítotják a székesfehérvári királykutat

dáv um az hgy

1981. október 8.

helyreállították székesfehérvár egyik nevezetes műemlékét, a hajdani budai városkapu közelében lévő királykutat, amelynek vizénél - a krónikák szerint - a koronázásra érkező királyok frissítették fel magukat, mielőtt bevonultak a városba. a nevezetes forrás fölé az ezerhatszáz évek végén manzárdtetős épületet emeltek. a királykut egészen 1911-ig - a városi vízvezeték kiépítéséig - a dunántúli nagyváros egyik legfontosabb, különösen jó ízű vizet adó közútja volt.

az országos műemléki felügyelőség - kívül-belül tatarozta, helyreállította az érdekes építészeti, történeti emléket. /mti/

-.-

- 7 -

3?

bb. 12. vizikapu a tiszai hajóknak - kotorják a szegedi téli kikötőt

tób/az/gw hgy

1981. október 8.

a folyamszabályozó és kivicskotró vállalat nagy teljesítményű kotróhajója dolgozik a tiszán a szegedi téli kikötőnél. a bejárati szakaszt mélyítik, tágitják, vizikaput nyitnak a fürdő- és csónakházaknak a „szőke tiszán”, vízi étteremnek, a tanyahajóknak. előbb ezeket vontatják be a védett öbölbe majd később, a folyó jegesedésekor itt helyezik el az uszályokat, a kompokat, vizibuszokat is. a kotrásra azért van szükség, mert a folyónak ezen a részén, a téli kikötő bejáratánál minden évben nagy mennyiségű hordalék rakódik le; a mederből most több mint 15.000 köbméter iszapot távolítanak el. az iszapos homokot nem érdemes kitermelni, mert sem töltéserősítéshez, sem más célra nem használható, ezért a kiemelt hordalékot a kotróhajóhoz kapcsolt hosszú csővezetéken a tiszán közepébe juttatják, ahol a sodrás a legerősebb.

/mti/

- . -

bb. 13. „belső piac”, a bolyi kombinátban - számítógéppel figyelik a termelési költségek alakulását

ig/ó/az/gw hgy

1981. október 8.

a bolyi kombinátban „belső piacot”, teremtettek, aminek az a lényege, hogy mind a tizennégy-termelő, feldolgozó és szolgáltató - üzemeket úgy tekintik, mintha önálló vállalatok lennének és az egymásnak átadott termékeket úgy számolják el, mintha valóságosan is gazdát cserélnének. pontosan megállapítják majd, hogy az egyes üzemek a tervhez képest mennyivel javították vagy rontották egy-egy termék önköltségét, azaz milyen mértékben járultak hozzá a termék kombinátbéli útján annak gazdaságos vagy gazdaságtalan voltához, s ennek megfelelően részesednek majd a jövedelemből. így a gazdálkodó egységeket termékeik költségének csökkentésére ösztönzik. elejét veszik annak, hogy a termék átadásával tovább „gyűrűztessék”, az esetleges magas költségeket a kombinát más üzemeiben.

/folyt.köv./
09.31/gw

- 8 -

L. g. k. 5

bb. 13. /„belső piac”, a... folyt./gw

korábban a termelési érték mindenáron való növelése volt a céljuk és a hozamok emelkedése gyakran elfedte a drága termelést. most a termelés gazdaságossága került előtérbe, vagyis az üzemek a nyereség növelésében váltak érdekeltté. a kombinát közgazdászai ennek megfelelően olyan információs rendszert dolgoztak ki, amely lehetővé teszi a hozam és a ráfordítás folyamatos vizsgálatát a termék egész útja során. ezáltal a termelés és feldolgozás minden fázisában pontos képet alkothatnak a költségek alakulásáról.

természetesen roppant adathalmazról van szó, hagyományos könyveléssel nem is lehetne feldolgozni, ezért számítógépet vettek igénybe. a kombinát szakszolgálati állomásán dolgozó komputerrel havonta egymillió adatot dolgoznak fel. valamennyi üzem és ágazat havonta megkapja azokat a számítógépes táblázatokat, amelyekről leolvasható a hozam és a költség, a termelési érték és az üzemi nyereség alakulása. ezek ismeretében késedelem nélkül intézkedhetnek, ha szükséges.

/mti/

- . -

bb. 14. új műszer a kombájnok elektronikus vizsgálatához

end/ká/gw hgy

1981. október 8.

érzékeny ellenőrző műszert szerkesztett horváth józsef a debreceni agrártudományi egyetem mezőügyi, mezőgazdasági gépészetű főiskolai karának adjunktusa, az ndk gyártmányú kombájnok elektromos részegységeinek precíz vizsgálatára, ellenőrzésére. az eddigi gyakorlat szerint a kombájnelektronikus részegységének meghibásodása esetén az egész egységet kicserélték, s ha pótpanel nem állt rendelkezésre, akkor az értékes betakarítógép hosszabb időre kiesett a termelésből. az új mérőműszer pontosan diagnosztizálja, hogy az elektronikus rész melyik elektródája, vagy ellenállása hibásodott meg. jelzései után néha csak filléres alkatrész cseréjével a gépet rövid idő alatt ismét üzemképesé lehet tenni. a találmány hasznosítására a mezőügyi magyar-mongol barátsági tsz vállalkozott: gyártó egységet hozott létre és még ebben az évben 20-25 készüléket állít elő. az eszközt a szolnoki tszker forgalmazza. egy készülék ára körülbelül harmincezer forint lesz.

/mti/

- . -

09.44/gw

- 9 -

L. g. k. 50

bb. 15. Lámpaernyők nádból

dav/az/gw hgy

1981. október 8.

hat országba exportálja nádtermékeit a fejér megyében gazdálkodó, s több, mint ezerkétszáz hektárnyi nádással rendelkező sárszentmihályi állami gazdaság. a hagyományos termékeken - a tetőfedő nádon, nádszöveten és lemezen, valamint a kertészetekben használt takarókon - kívül a lakásdiszítő, illetve berendezési tárgyak készítését is megkezdték. elsőként tetszetős lámpákat készítenek: ernyőjét nádból fonják, szárát pedig fából - kiszáradt gyümölcsfák törzséből - faragják ki. amennyiben az új termékek megnyerik a vásárlók tetszését, az igényeknek megfelelő mennyiségben készítenek álló - illetve hangulatlámpákat. alapanyaguk bőven lesz a munkához, hiszen tavaly is több, mint két és félmillió kéve nádat takarítottak be a velencei-tóról, a balaton nyugati részéről, valamint a duna egyes szakaszairól.

/mti/

- . -

bb. 16. megkezdődtek a szocialista országok családjogászainak tanácskozása

t/gy/pá/gw hgy

1981. október 8.

a házasság megszilárdítását szolgáló jogi eszközök hatékonyságáról háromnapos nemzetközi tanácskozás kezdődött csütörtökön a szocialista országok családjogászainak részvételével pilisszentkereszten, az igazságügyi oktatási központban. a hazai családjogászok mellett szovjet, bolgár, lengyel, ndk-beli és román vendégek vesznek részt a magyar jogász szövetség által rendezett nemzetközi konferencián, amelyen jókai lóránd, a szövetség főtitkára köszöntötte a megjelenteket. beszédében többi között szólt arról, hogy hazánkban az elmúlt másfél évtizedben megkészenődött az elváltak száma, s az elgondolkodtató statisztikai adatok szerint ma minden tizedik család csonka, egyszülős család. e szomorú körülmény gyermekek tízezreit érinti. a családjogi bizottság ezért is sorolta legfőbb feladatai közé, hogy a tapasztalatok alapján választ keressen arra: milyen szerepe, sajátos eszközei és módszerei lehetnek a jognak e kedvezőtlen válási arány megváltoztatására. a főtitkár megállapította, hogy az európai szocialista országok családjogának alapelvei mindenütt azonosak, azonban bizonyos részletekben a jogi megoldások különböznek.

/folyt.köv./

10.19/gw

- 10 -

bb. 16. /megkezdődtek a szocialista országok...folyt./gw

a tanácskozás csütörtöki munkanapján katonáné dr. soltész mártá, a szövetség családjogi bizottságának elnöke tartott vita-indító előadást, amelyet élénk, alkotó eszmecsere követett a házasságok felbontásának okairól, következményeiről, továbbá a házasság megszilárdítását elősegítő jogi és társadalmi eszközökről.

/mti/

- . -

abb. 17. elutaztak a szovjet agrárszakemberek

pp/mv/gw hgy

1981. október 8.

elutazott a szovjet tudományos és műszaki egyesületek össz-szövetségi szervezetének küldöttsége, amely marlen mak seenko professzor, a szovjetunió mezőgazdasági, műszaki-tudományos egyesülete elnökének vezetésével tartózkodott hazánkban. az mtesz meghívására érkezett szovjet szakemberek egy héten át tanulmányozták a magyar mezőgazdaság szervezetét, munkáját, látogatták bábolnán, kiskunhalason, megtekintettek háztáji gazdaságokat, találkoztak vezető agrárszakemberekkel. az mtesz magyar agrártudományi egyesületének vezetőivel folytatott megbeszélések során megállapodtak a szovjet és a magyar mezőgazdasági egyesületek kapcsolatainak további fejlesztéséről.

/mti/

- . -

bb. 18. koszoruzási ünnepségek vándor sándor születésnapján

i/gi/gi/gw hgy

1981. október 8.

vándor sándor születésének 80. évfordulója alkalmából a magyar zeneművészek szövetsége és a kórusok országos tanácsa koszoruzási ünnepséget rendez szombaton 14 órakor a budapest vi. dózsa györgy ut 68. számú házon lévő emléktáblánál, majd 15 órakor a mező imre uti temetőben lévő sírjánál.

/mti/

- . -

11.01/gw

- 11 -

L+11.01

bb. 19. ndk-beli vendégszereplésre utazott a győri balett

mzs/ká/gw hgy

1981. október 8.

egyhetes ndk-beli vendégszereplésre utazott csütörtökön a győri balett. a 18 tagú együttes egy előadást tart gera-ban, egyet erfurtban és két alkalommal táncol berlinben. ndk-beli körutjukon a nap szerettei című műsorukat mutatják be. a fiatal társulat ezzel az előadással debütált a hazai színpadon, s már az országhatárokon túl is sikert aratott vele.

az egész estét betöltő programban három egyfelvonásos koreográfiát adnak elő: a címadó kompozíció orff: carmina burana-jára készült, a szamurájt japán népzeneből összeállított montázs-dallamok kísérik, az áloméjt pedig richard wagner zenéjére táncolják.

/mti/

- . -

bb. 20. kiállítás balácsa-pusztai új leleteiből

szé/ká/gw hgy

1981. október 8.

a veszprémi bakony muzeumban csütörtökön megnyitották a balácsa-pusztai római villagazdaság idejének leleteiből rendezett kiállítást.

a veszprémhez közeli nagy római kori telep feltárásának idejének újdonságát, egy pince leletanyagát tárják az érdeklődők elé. a telepen, ahol korábban mozaikokra és nagyméretű falfestményre bukkantak, most a villa gazdálkodási és használati tárgyai kerültek elő. a főépület összeomlott falai alatt tucatnyi amforát, gabonadörzsölő tálat, fazekakat, poharakat, karcolt és festett korsókat találtak. előkerült a pince vörös homokkőből faragott szellőző nyílása, ajtajának vasverete, retesze és fogantyúja is.

a már 16 hektáron feltérképezett nagy régészeti lelőhelyet az ezredfordulóig tárják fel fokozatosan.

/mti/

- . -

bb. 21. megkezdődtek a soproni szüreti napok

cser/ká/gw hgy

1981. október 8.

csütörtökön megkezdődtek a soproni szüreti napok négy napon át tartó eseményei.

az idei program abban különbözik az előző évektől, hogy ezúttal nem rendeznek szüreti karnevált, inkább a változatosságra törekednek. az esemény sorozat kaktusz kiállítással kezdődött. az erdészeti és faipari egyetem nemzetközi hírű kaktusz gyűjteményének legszebb példányait, köztük számos virágzó kaktuszt mutatnak be három napon át. a liszt ferenc művelődési központban, ugyancsak a nyitó napon a szürettel kapcsolatos irodalmi műsort rendeztek a középkori belváros egyik műemléképületének pincéjében.

/folyt.köv./
11.37/gw

- 12 -

bb. 21. /megkezdődtek a ...qfolyt./gw

pénteken, szombaton és vasárnap népi együttesek, zenekarok szórakoztatják a szüreti napok résztvevőit. must és borkóstoló, továbbá szüreti bál is lesz. a szüret királynője címmel szépségversenyt hirdettek.

a soproni szüreti napok eseményeire a hazaiakon kívül ausztriából és a német szövetségi köztársaságból is várnak turistacsoportokat.

/mti/

- . -

bb. 22. a kislakásépítők szolgálatában - ügyfélszolgálati iroda székesfehérváron

dáv/ká/gw hgy

1981. október 8.

ügyfélszolgálati irodát nyitott csütörtökön székesfehérváron a fehér megyei szövetkezeti beruházó vállalat a kislakás és hétvégi ház építők gondjainak enyhítésére. az új szolgáltatás keretében az iroda vállalja, hogy az építkezőknek tippustertvet ajánl, vállalja annak helyszínre adaptálását, lebonyolítja az építési engedéllyel kapcsolatos teendőket, úrlapokat ad az otp hitelkérelemhez, egy szóval rengeteg intézménnyel megbeszéli a munkáját. külön szolgáltatásként segítséget ad az építőanyagok beszerzéséhez is. a szolgáltatásokért alacsony térítési díjat számítanak fel.

/mti/

- . -

bb. 23. szabadidős műhelyek a pécsi nevelési központban

igó/ká/gw hgy

1981. október 8.

a pécsi nevelési központ megnyitotta szabadidős műhelyeit, amelyekben harmincféle hasznos tevékenységet üzemeltetnek a gyerekek és a felnőttek. az országban egyedülálló szabadidős programrendszer alakított ki az intézmény, amely magában foglalja az emberi tevékenység valamennyi fő területét.

a lvov-kertvárosi új városnegyedben 1978 tavaszán kezdődött meg az új típusú közművelődési intézmény kiépítése és 1983 őszére készül el teljesen. jelenleg már három általános iskola, három óvoda és bölcsőde működik a központ keretében. a továbbiakban gimnázium és kollégium, könyvtár, klubok, színház- és moziterem, tornacsarnok és óvoda épül. a nevelési központ lényegesen kevesebbe kerül, mintha az egyes intézményeket külön-külön hoznák létre és működtetnék.

/folyt.köv./

11.45/gw

- 13 -

11.55

bb. 23. /szabadiós műhelyek afolyt./gw

a nevelési központ közművelődési rendszerének első nagy „szolgáltatási” programját jelenti a szabadidős műhelyek megnyitása. a délelőtti órákban iskolai szaktantermeikként működő helyiségek délután és este műhelyként fogadják a különböző koru, foglalkozásu, érdeklődésű és képességű embereket. a következő napokban, hetekben sorra „élni”, kezd mind a tíz műhely: a technikai, irodalmi, zenei, idegenforgalmi, vizuális, népművészeti, mozgásművészeti, játék-sport, természetbarát és termelő műhely.

/mti/

- . -

bb. 24. solti gizella gobelin-tárlata gyulán

sam/ká/gw hgy

1981. október 8.

solti gizella munkácsy -díjas iparművész félszáz alkotását bemutató tárlat nyílt csütörtökön gyulán az erkel ferenc művelődési központban. az egy hónapon át nyitva tartó gobelin-kiállítás anyagának fele „szőrözött falikép”, - egyebek között bem józsef és görgey arthur arcképeivel díszített kis gobelin- és néhány nagyobb méretű szőnyeg. több különleges műfajú alkotás, például -ul plasztikus és kűrtexil is látható solti gizella gyulai tárlatán.

/mti/

- . -

bb. 25. budapesti színjátszó napok

i/ri/gk/gw hgy

1981. október 8.

az amatőr színjátszók fővárosi fesztiválját, a budapesti színjátszó napokat az idén október 9. és 19. között öt helyszínen rendezik meg. a budapesti művészeti hetek keretében megtartandó rendezvénysorozatban ezúttal 17 fővárosi és 2 vidéki amatőr csoport - az öregcsertői hagyományörző és a milotai cigányegyüttes - lép színpadra.

a derkovits ifjúsági házban, ahol a megnyitót tartják, a felnőtt csoportok; a pincseszínházban a gyermek-és diákszínjátszók; a hvdsz jókai művelődési központban a mozgásszínházak; a budapesti művelődési központban a versmondók mutatkoznak be. a 9-i megnyitót két előadás - a teatrum chemotox és a iv. tanulmány irodalmi csoport darabjai - követik.

/folyt.köv./

11.49/gw

- 14 -

11.12.89

bb. 25. budapesti színjátszófolyt./gw

az eseménysorozat részeként ugyancsak a derkovits ifjúsági házban az idén először scenikai előadásokat is tartanak a résztvevőknek a scenika történetéről és a színházi gépészetéről; a tervezésről és a kivitelezésről a bemutatóig; a díszlet és jelmez szerepéről a hivatásos és az amatőr színjátszásban, valamint a képzőművészeti színházról. október 18-án az ikarus művelődési központban a h.u.r.k.a. színpad tart szakmai beszámolót és fotókiállítás munkájáról, elképzeléséről. a zárónap 19-én a budapesti művelődési központban /xi., szakasits árpád ut 55./ lesz, ahol a budapesti önképzőkör a „mindenség szerelme”, címmel juhász ferenc verseivel bucsuzik a résztvevőktől, majd ezt követően a dijkiosztásra kerül sor.

/mti/

- . -

bb. 26. felújítás előtt a „dal nélkül”, - cseh tamás műsora a várszínházban

i/gi/jk/gw hgy

1981. október 8.

ismét látható és hallható lesz cseh tamás „dal nélkül”, című műsora, amely a közelmúltban csaknem száz előadást ért meg a 25. színházban. a népszínház vezetése, úgy döntött, hogy felújítja a 25 dalból álló összeállítását. az októberre és novemberre meghirdetett négy előadásra már elővételben elfogytak a belépők, s újabb időpontok kitűzése vált szükségessé. a nagy érdeklődésre való tekintettel a színház még két estén tüzi repertoárjára a műsort. a programban nem lesz változás cseh tamás ugyanazokat a dalokat játssza majd, ugyanabban a sorrendben, mint ezelőtt. színpadi segítőinek személye is változatlan: mártha istvánnal és novák jánossal együtt lép pódiumra.

a későbbiekben folytatódik a cseh tamás korábbi műsorait bemutató sorozat. újra hallható lesz az egykor szintén táblás házak előtt előadott levél nővéremnek, antonie és desireé, valamint a fehér babák takaródója.

/mti/

- . -

12.00/gw

- 15 -

11.12.89

bb.27. időjárásjelentés

a/hgy

1981. október 8.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtökön
12 órakor:

hűvös éjszaka

észak-északnyugat-európában, valamint a szovjetunió európai területének középső részén továbbra is a ciklonok változékony szeles, több felé csapadékos időjárást okoznak. az elmúlt 24 óra folyamán nyugat-és közép-európa nagy részén magas nyomású légköri képződmény alakult ki. hatására ezeken a területeken változóan felhős, főként a reggeli órákban néhány helyen ködös, de ettől eltekintve száraz az idő. péntek estig a kárpát-medence időjárását még a magas nyomású légköri képződmény határozza meg.

hazánkban szerdán a dunántul északnyugati felén, valamint az északi, északkeleti megyékben csak 2-5, máshol 6-10 órán át sütött a nap - a nyugati és az északkeleti országrészben szórványosan eső, zápor, egy-két helyen zivatar is keletkezett. a lehullott csapadék mennyisége azonban sehol sem haladta meg a 4 mm-t. a hőmérséklet napközben a beáramló hűvösebb levegő hatására az északnyugati és az északkeleti megyékben 19-22, máshol 22-26 fokig emelkedett. az északnyugati, északi szél több helyen megerősödött, helyenként viharos széllelkések is voltak. csütörtök hajnalra az északi országrészben 6-10, máshol 10-16 fokig hűlt le a levegő. ma délelőtt a délnyugati megyékben tulnyomóan, máshol gyengén felhős volt az ég. eső sehol sem fordult elő. az északi, északkeleti szél helyenként megélénkült. a hőmérséklet 11 órakor az ország területén 16-20, fok között váltakozott.

budapest belterületén szerdán a hőmérséklet napi középértéke 18,4 fok volt, a száz éves átlagnál 5,5 fokkal magasabb. ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 19 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 1025 mbar, alig változik.

/folyt.köv./
12.30/a

- 16 -

bb.27./ időjárásjelentés.....folyt./-a

várható időjárás péntek estig:

időnként kissé megnövekvő felhőzet, eső nélkül. mérsékelt, helyenként megélénkülő, eleinte északi, északkeleti, majd változó irányú szél.

várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet : 5-10 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken : 20-fok körül.

távolabbi kilátások szombattól- keddig:

eleinte kevés felhő, száraz idő, később megnövekszik a felhőzet, eső, záporosó várható és a hőmérséklet csökken.

legalacsonyabb hőmérséklet 6-11 fok között, legmagasabb nappali hőmérséklet eleinte 19-24, később 14-19 fok között.

jelentős mennyiségű/ legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 40 százalékán várható.

a duna vízállása budapestnél 292 cm, vízhőfok: 15,0.
/mti/

-.-

bb.28. budapesti pártküldöttség utazott varsóba

gk/ig hgy

1981. október 8.

maróthy lászlónak, az mszmp politikai bizottsága tagjának, a budapesti pártbizottság első titkárának vezetésével a varsói pártbizottság meghívására csütörtökön budapesti pártküldöttség utazott a lengyel fővárosba. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren somogyi sándor, az mszmp központi bizottságának tagja, a budapesti pártbizottság titkára bucsuztatta. jelen volt tadeusz pietrzak, lengyelország budapesti nagykövete. a delegációt a varsói repülőtéren stanislaw kociolek, a varsói pártbizottság első titkára fogadta./mti/

- . -

13.10/ig

- 17 -

Li 13.10

szerkesztőségek figyelmébe!

negyedévi ~~évforduló~~ naptárunkban október 8-ra jeleztük, hogy 25 évvel ezelőtt jelent meg a hétfői hírlap első száma.

heti és a mai napra szóló tükrünkbe viszont technikai hiba folytán az került, hogy 25 éve jelent meg a hétfői hírek. ez téves. a helyes adatot az évforduló naptár közölte./mti/

5b

- . -

bb. 29. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke 1981. október 8.-án

gw pr

1981. október 8.

1. lakáscsere szaklap
2. évadnyitás a budai színházbarát körben
3. a shankar nemzetközi gyermekrajzverseny pályázata
4. arany mercur díj magyar vállalatoknak
5. szélkerék és nap-fűtés
6. több korszerűbb padlóburkoló
7. 150 éves jubileumára készül a szolnoki verseggy gimnázium
8. termékszerkezetváltás a nyergesujfalui viscosagyárban
9. tunyogmatolcs: huzzák a hidat a szamos föle
10. ketrechen a halak
11. helyreállították a székesfehérvári királykutat
12. vizikapu a tiszai hajóknak
13. belső piac a bólyi kombinátban
14. új műszer a kombájnok elektronikus vizsgálatához
15. lámpaernyők nádból
16. megkezdődtek a szocialista országok családjogászainak tanácskozásai
17. elutaztak a szovjet agrárszakemberek
18. koszorúzási ünnepség vándor sándor születésnapján
19. ndk-beli vendégszereplésre utazott a győri balett
20. kiállítás balácsa-puszta új leleteiből
21. megkezdődtek a soproni szürei napok
22. a kislakásépítők szolgálatában
23. szabadidős műhelyek a pécsi nevelési központban
24. solti gizella gobelin-tárlata gyulán
25. budapesti színhátszó napok
26. felújítás előtt a „dal nélkül,,
27. időjárás
28. pártküldöttség utazott varsóba
29. hírjegyzék

/mti/

- . -

14.01/gw

- 18 -

Li 14. 10

bb.30. az angolai párt- és állami küldöttség csütörtöki programja

ig hgy

1981. október 8.

josé eduardo dos santos, az mpla-munkapárt elnöke, az angolai népi köztársaság elnöke - a hivatalos baráti látogatáson hazánkban tartózkodó angolai párt- és állami küldöttség élén - csütörtökön fejer megye vendége volt. utjára elkísérte losonczy pál, az mszmp politikai bizottságának tagja, a népi köztársaság elnöki tanácsának elnöke, nagy gábor, az mszmp kb külügyi osztályának helyettes vezetője, garai róbert külügyminiszterhelyettes és kolesza sándor, hazánk angolai nagykövete.

a program székesfehérvárott, a vörösmarty tsz-ben kezdődött, ahol a magyar és angolai zászlóval diszitett főbejáratnál soós gábor mezőgazdasági és élelmezésügyi államtitkár, takács imre, az mszmp fejer megyei bizottságának első titkára, závodi imre megyei tanácselnök és a házigazdák fogadták őket. pirosnyakkendős uttorók virágcsokorral kedveskedtek a magas rangú vendégnek, aki kíséretével együtt tájékozódott a hatszoros kiváló termelészövetkezet munkájáról. tőke ferenc, a tsz elnöke elmondta, hogy a 480 tagot számláló tsz 3.300 hektáron gazdálkodik, s az idén búzából hektáronként 5,1 tonna, napraforgóból 2,4 tonna átlagtermést takarítottak be, s megkezdődött a kukorica törése is.

a gazdaság - amelynek éves termelési értéke meghaladja a 160 millió forintot - jelentős állatállománnyal is büszkélkedhet.

josé eduardo dos santos érdeklődésére, hogy a tsz-ek milyen állami támogatásban részesülnek, a válaszadó elmondta: míg a megalakuláskor a közös gazdaságok megszilárdítása jelentős állami támogatást igényelt, ma már önállóságuk folytán jórészt maguk teremtik meg a fejlődés anyagi feltételeit. ezután a vendégek megtekintették a tsz baromfikeltetőjét, ahonnan évente 2 millió napos csibe kerül ki, egy részük az afrikai országok piacaira. jó munkát, töretlen fejlődést! - írta be angola elnöke látogatásának emlékére a március 8. szocialista brigád naplójába. ezután a 800 férőhelyes szarvasmarha telepet tekintette meg. a házigazdák kalauzolásával megismerelte a zöldségválogató gépsort és a terményszárító berendezést is, bucsuzóul elismeréssel nyilatkozott a látottakról.

/folyt.köv./

14.05/ig

- 19 -

Li 14. 15

bb. 31. sikerrrel zárult a készletbörze - kelendők voltak a használt gépek is

t/sz/sa/pp/gw hgy

1981. október 8.

a vártnál sikerebben zárult csütörtökön a közlekedési vállalatok őszi marketing börzéje. a budapesti metró klubban megrendezett készletvásáron ezuttal 60 vállalat, köztük a legnagyobbak - máv, a volán, a hungarocamion és a posta - mintegy félmilliárd forintnyi, számára felesleges készlettel kívánt megszabadulni, az elmúlt három napban legalább ezren kerestek fel a börzét, azmében iparvállalatok és szövetkezetek anyagbeszerzői, de sok magánszemély, kisiparos is vásárolt az eladásra kínált sokszázféle alapanyagból és alkatrészből.

különösen sikeres volt a szervezők azon kezdeményezése, hogy ezuttal elsősorban a résztvevők használt termelőberendezéseket, gépeket és szerszámokat is kiárusítottak. a legkelendőbbek a betonkeverők és más építőipari gépek, valamint a forgácsoló berendezések voltak. többségük ezen a börzén gazdát cserélt.

a választék minden eddigi készletcsere akciót felülmultra, így nem volt nehéz a válogatás. néhány üzlet csak két-három hét múlva realizálódik véglegesen, ezért pontos adatok még nem állnak rendelkezésre a börze eredményéről, de annyi már bizonyos, hogy az őszi akció rekord eredménnyel zár. sok millió forint értékű termék talált új gazdára.

/mti/

- . -

bb.32. körültekintő vezetéssel a takarékoságért - országos gépkocsivezetői verseny békéscsabán

sam/az/ig hgy

1981. október 8.

az ország 23 volán vállalatának 55 gépkocsivezetője vesz részt a békéscsabán csütörtökön kezdődött kétnapos vezetéstechnikai versenyen, amelyen az üzemanyag-megtakarítás mértéke szerint értékelik a versenyzőket. a vállalati versenyek nyertesei az országos döntőn billenős, valamint rögzített rakfelületű zil és skoda tehergépkocsikkal rutinpályán s országuton mérik össze tudásukat. a legkevesebb benzint és gázolajat használók között értékes díjakat osztanak ki.

a volán tröszt által ötödször megrendezett országos vezetéstechnikai verseny célja, hogy bizonyítsa: a tapasztalt, óvatosan, körültekintő gépkocsivezető számottevő mennyiségű hajtóanyagot takaríthat meg. az eddigi hasonló vetélkedőkön a legügyesebb gépkocsivezetők 30 százalékos megtakarítást értek el./mti/

- . -

- 20 -

14.15/ig

14.40

14.40

bb.33. termelékenyebb , energiatakarékos eljárások - országos hőkezelési szeminárium kezdődött székesfehérvárott

zsi/az/ig hgy

1981. október 8.

csütörtökön a székesfehérvári technika házában tartották a gépipari tudományos egyesület országos hőkezelési szemináriumát. a kétnapos, tudományos tanácskozáson a korszerű technológiák: a védőgázos, illetőleg a vákumban történő hőkezelés, továbbá a termokémiai eljárások és a felületedzés térhódításával számoltak be a szakemberek. bejelentették, hogy külföldi szabadalom alkalmazásával a kohászati gyárépítő vállalat megkezdte a szálszerkezetű, kerámia hőszigetelésű kemencék hazai gyártását, amely a samottbélésű kemencéhez képest 60 százalékos fűtőenergiamegtakarítást eredményez. az új típusú hőkezelő kemence további előnye, hogy előregyártott elemekből szerelhető össze, s hogy üzemeltetése automatizált.

a székesfehérvári tanácskozáson hangsúlyozták, hogy az új módszerek alkalmazásával jelentősen csökken a hőkezelés környezetszennyező hatása, a tökéletesebb kemenceszigetelés pedig mérsékli a szakmában dolgozókat fenyegető gáz- és hőártalmat is./mti/

- . -

bb.34. idegenforgalom és közművelődés - konferencia sárváron

kre/az/ig hgy

1981. október 8.

negyven dunántúli városi-járásai művelődési központ igazgatója részvételével kezdődött csütörtökön sárváron háromnapos konferencia az idegenforgalom, a közművelődés és a szórakoztatás kapcsolatairól, lehetőségeiről, a turisztikai szezon ezirányú tapasztalatairól.

fejér, győr-sopron, komárom, pest, vas- és veszprém megye művelődési központjainak igazgatói csütörtökön megtekintették a sárvári nádasy vár műsoros muzeumi programját, amelyre a nyáron hetente invitála a közönséget a vár művelődési központja és a savaria tourist. a korabeli hangszereken előadott barokk hangversenyt és 16-17. századi jelmezes táncbemutatót a muzeumi séták keretében rendezték meg. a tanácskozás résztvevői értékelték a látottakat, majd az idegenforgalmi és kulturális szervek együttműködési feladatairól, lehetőségeiről nyitottak vitát. az eszmecsere pénteken folytatódik, szombaton pedig a velemben lévő népművészeti műhely és alkotóház munkáját tekintik meg a közművelődési szakemberek./mti/

- . -

- 21 -

14.30/ig

14.40

14.40

bb.35. bővülő magyar-csehszlovák építésügyi együttműködés

sb/gk/pp/ig hgy

1981. október 8.

szabó jános építésügyi és városfejlesztési minisztériumi államtitkár hazaérkezett prágából, ahol tárgyalást folytatott karel nutil szövetségi beruházási és műszaki fejlesztési miniszterhelyetessel. a megbeszélések alapján megállapodtak a következő években megvalósítandó kétoldalú építésügyi együttműködés legfontosabb feladataiban. így közös munkát végeznek egyebek között a beruházási információs rendszer és a lakásépítés korszerűsítésének, valamint a szerkezet-tipizálás fejlesztésének témaköreiben./mti/

- . -

bb.37. postai világnap

i/vbi/sa/pp/ig hgy

1981. október 8.

pénteken, október 9-én ünnepli a világ több millió postása a 12. postai világnapot.

107 évvel ezelőtt, 1874-ben ezen a napon alapították meg a nemzetközi postaszolgálat koordinálása, továbbfejlesztése érdekében az általános postaegyesületet, melynek 22 alapító országa között ott volt Magyarország is. a szervezet, melynek nevét később egyetemes postaegyesületre /upu/ változtatták, 1948-ban lett az ENSZ szakosított intézménye, s ma már 163 tagja van. az egyesület öt évenkénti világkongresszusain és valamennyi szakmai értekezletén két alapelv érvényesítésére törekszik: egyrészt hogy a nemzetközi postaszolgálat mindenféle politikai diszkrimináció nélkül végezze feladatát, másrészt, hogy a postaforgalmat egységes elvek és többé-kevésbé egységes díjak alkalmazásával bonyolítsák le.

hazánk szoros kapcsolatokat épített ki az évek folyamán az egyesülettel. a magyar posta szakemberei ott voltak valamennyi kongresszuson, s javaslataikkal a nemzetközi postai szabályok tökéletesítését, új postai szolgáltatások bevezetését segítették elő. a magyar posta nemzetközi tapasztalatokra támaszkodva vezeti be hazánkban az új szolgáltatásokat, s vizsgálja felül a régiakat. külföldi minták alapján kezdték meg például a fővárosban az egységes csomagoló dobozok árusítását is. a szolgáltatások kulturáltságának fokozására szervezték a postai udvariassági tanfolyamot, melyhez szintén nagyszámu külföldi példát használtak fel.

/folyt.köv./
14.50/ig

- 22 -

150

180

bb.37. /postai ... folyt./ig

az idei világnap jelszava: „a posta nem ismer határokat”, a szervezet alapokmányának egyik fő elvét fejezi ki, miszerint valamennyi tagország egységes postaterületet alkot. ez teszi lehetővé, hogy a postai küldemények akadálytalanul eljussanak a címzettekhez szerte az egész világon./mti/

- . -

bb.36. munkaszüneti napok miatti munkaidő-módosulás a jövő évben

i/bi/sa/pp/ig hgy

1981. október 8.

rendeletben szabályozták a jövő évi munkaszüneti napokkal összefüggő munkarendet. ennek értelmében a munkarend a következőképpen alakul: 1982. január 2-án, szombaton szabad szombat lesz, január 3-án, vasárnap teljes - csütörtöki munkarend szerinti - munkanap lesz, a heti pihenőnap 1981. december 31-re, csütörtökre esik. december 11-én szombaton szintén teljes munkanap lesz: a pénteki munkarend szerint kell dolgozni. december 24-én pénteken lesz a szabadnap, december 31-én pénteken pedig a heti pihenőnap. 1983. január 2-án vasárnap teljes munkanap lesz: a pénteki munkarendszerint kell dolgozni.

a rendelet hatálya kiterjed minden munkáltatóra, ideértve a dolgozókat tagsági viszony keretében foglalkoztató szervezeteket is, ugyanakkor nem érinti a megszakítás nélkül üzemelő, illetve munkaszüneti napokon is működő vállalatokat.

annak érdekében, hogy az ünnepek alatti ellátás zavartalan legyen, a lakossági ellátást és szolgáltatást végző dolgozók munkarendjét a fentiekől eltérően határozzák meg. /mti/

- . -

bb.38. kitüntetés

gk/ig hgy

1981. október 8.

az elnöki tanács nagyné veres erzsébetnek, a belügyminisztérium nyugdíjas főhadnagyának kommunista életútjáért, kiemelkedő munkásságáért, 70. születésnapja alkalmából a szocialista Magyarországért kitüntetést adományozta. a kitüntetést borbély gábor, a budapesti pártbizottság titkára csütörtökön adta át.

/mti/
15.00/ig

- 23 -

150

180

bb.39. táj és kertépítészeti konferencia kecskeméten

Lász/az/ig hgy

1981. október 8.

„Táj és kertépítészet az alföldi városokban,„ címmel kétnapos konferencia kezdődött csütörtökön kecskeméten, a tudomány és a technika házában. a tanácskozáson park- és város-építők, településökológiai kutatók mondják el véleményüket az urbanizációs ártalmak kivédésének lehetőségeiről. a 80-as évek végére hazánk lakosságának is nagyrésze városokban él, ami sürgős környezettervezési feladatokat kíván már most. a lakások építését nem mindenütt követte - előzte meg - a terek, parkok megteremtése, ezért jellegtelen sok lakótelep. örvendetes viszont, hogy a városokban is kibontakozik a kiskert mozgalom. kecskeméten például mintegy 600 hektáron parcelláztak közvetlen a város alatt hobby-kerteket, amelyek a települést védő zöldövzetbe illeszkednek. a szakembereket a házigazdák arról tájékoztatták, hogy a megyeszékhely köré telepített erdőgyűrű fái már már 1400 hektáron lombosodnak. a szakembereknek bemutatták a széktői szabadidő központot, a csalános új parkerdőt és az épülő záporozótavat./mti/

- . -

bb.40. tudományos tanácskozás a kertészeti egyetemen

t/kg/gk/sl/ig hgy

1981. október 8.

a mezőgazdaság elmúlt 20 éves fejlődéséről és a következő évek főbb tennivalóiról kezdődött csütörtökön kétnapos tanácskozás a tudományos szocializmus információs és továbbképzési intézet szervezésében, a kertészeti egyetemen.

dimény imre a kertészeti egyetem rektora bevezető előadásában rámutatott: a magyar mezőgazdaság a fejlett nagyüzemi technológiák, a természeti rendszerek elterjesztésével, a nagyüzem és a háztáji közötti integráció megvalósításával az egy főre jutó termelést tekintve a világ élvonalába került, s a külkereskedelemben is meghatározó szerepe van az élelmiszeripari és mezőgazdasági termékeknek.

az előadók többsége a további előrehaladás gyakorlati kérdéseit elemezte. a szakemberek egyebek között kifejtették: a termeléshez szükséges eszközök - energia, vegyi anyag, gép, alkatrész stb. - megdrágulása nyomán a világpiaci versenyképességet a még meglévő belső tartalékok feltárásával s a tudományos eredmények mielőbbi gyakorlati megvalósításával lehet megőrizni. ezzel kapcsolatban vendég-helyettes utalt rá, hogy a mezőgazdasági üzemeket célszerű lenne fokozottabban érdekeltté tenni a külpiaci üzletkötésekben.

pénteken a tudományos tanácskozás a többi között az egyéni háztáji gazdaságok és kisegítő üzemágak fejlődési perspektíváját, valamint az állattenyésztés, illetve hustermelés további előrelépésének gyakorlati kérdéseit vitatja meg./mti/

- . -
- 24 -

15.10/ig

1540

17.

bb.41. könnyebb jármű olcsóbban jár - véget ért a nemzetközi műanyagkollokvium szegeden

dob/az/zsu hgy

1981. október 8.

a szegedi technika házában csütörtökön befejezte négynapos munkáját a mechanoplast vi. nemzetközi kollokvium, amelyen tíz országból csaknem háromszáz műanyaggyártással, felhasználással és kutatással foglalkozó szakember vett részt. ötvenöt előadás alapján vitatták meg a szintetikus műanyagok műszaki alkalmazásának kérdéseit. a nagy műszaki értékű, fémeket is helyettesítő szerkezeti műanyagok előállításának, felhasználásának lehetőségeit áttekintve, többen is rámutattak: az ilyen anyagok járműipari felhasználása, mivel ez kétszeres anyag- és energiahordozó megtakarítással jár, egyrészt a műanyagalkatrész előállításához jóval kevesebb olaj és energia elegendő, mint például az acéléhoz, másrészt a műanyagok felhasználásával készített gépkocsi könnyebb, tehát kevesebb hajtóanyaggal működik: száz kilós súlycsökkenés minden száz kilométernél egy liter üzemanyag megtakarítást eredményez. külföldi beszámolók szerint készítették már kizárólag műanyag borítású nyergesvontatót, ott van a műanyag a gépkocsi motorterében, valamint kipufogógáz tisztító berendezésekben. ma már egy átlagos személyautóhoz nyolcvan-kilencven kiló műanyagot használnak fel; teljesen műanyagból készült személykocsi kísérleti példányai is futnak már a gyári pályákon. a hazai járműgyártók az autóbuszokba igyekeznek mind több műanyagot beépíteni: az oldalfalakhoz és a padlóhoz próbaképpen háromrétegű - alumínium, üvegszálal polieszter és műanyaghab - szendvicsszerkezeteket készit az ikarusz; ezek amellett hogy könnyűek, színesek is, így megtakarítható a karosszériaépítés közbeni festési-fényezés munkája./mti/

- . -

bb.42. kiállítás keleti fegyverritkaságokból

ráb/az/zsu hgy

1981. október 8.

régi keleti fegyverekből nyitottak csütörtökön kiállítást a tatabányai népházban. a gyűjtemény kolkó istván komáromi lakos tulajdona. a nyolcvan értékes balkáni, török, perzsa és kaukázusi fegyver - szuró, vágó, támadó és védekező eszköz-többsége a xvi.-xviii. században készült. a fegyverművesek művészi kidolgozott remekei közül a legszebb az a diszkard, amelynek markolatát smaragdokkal, gránátokkal és türkizekkel ékesítették. a gyűjtemény legrégebbi darabja pedig egy xvi. századi páncélsodronyng./mti/

- . -

15.20/zsu

-25-

1540

17.

bb.43. száztiz millió forint szolgáltatásfejlesztési alappal gazdálkodnak csongrádban - ülést tartott a megyei tanács

dén/az/zsu kz

1981. október 8.

a hatodik ötéves tervben 110 millió forint szolgáltatásfejlesztési alappal gazdálkodnak csongrádban. a megyei tanács csütörtökön szegeden tartott ülésén ismertették, hogy ebből a pénzből kiemelt támogatást adnak a textiltisztítás fejlesztésére, a meglévő mosószalonok gépi berendezéseinek korszerűsítésére, új falusi patyolat átvevőhelyek létesítésére. ugyancsak jelentős támogatásban részesülnek a gépjárművek és a híradástechnikai eszközök javításával foglalkozó vállalatok és szövetkezetek. jelentős összeggel segítik az új kisipari műhelyek nyitását a szegedi nagy lakótelepeken, valamint szegváron, ruzsán, csanádpalotán, makón és szentesen. bejelentették a tanácsülésen, hogy 1985-ig szegeden dél-magyarországi hatókörzetű látyszerészeti és fogtechnikai laboratóriumot építenek. központilag támogatják a gyógyászati segédeszközök gyártásával és javításával foglalkozó szolgáltatóipart is./mti/

-.-

bb.44. országos hangszerkiállítás szolnokon

laz/ká/zsu kz

1981. október 8.

csaknem 250 hangszer láthatnak az érdeklődők a triál sport, játék és hangszerkereskedelmi vállalat csütörtökön szolnokon megnyitott kiállításán. a vállalat szinte a teljes kínálatát felvontatta: láthatók a kiállításon többek között bolgár, japán, szovjet pengetőhangszerek, csehszlovák, ndk-beli fuvóhangszerek, valamint kínai és magyar vonóhangszerek. mint a sajtótájékoztatón elhangzott: e zeneszerszámok évente 190 millió forint értékben kerülnek a hazai boltokba, s több mint 90 százalékukat importáljuk.

az október 8-tól 12-ig nyitvatartó szolnoki hangszerkiállítás számos egyéb esemény egészíti ki: pénteken szakmai konferenciót tartanak, a megyei művelődési és ifjúsági központ színháztermében pedig öt napon át komoly és könnyűzenei műsorok változnak./mti/

-.-

15.25/zsu

-26-

15.50

17.30

bb.45. bonnardtól miróig - sajtótájékoztató a műcsarnokban

t/is/zsu kz

1981. október 8.

bonnardtól miróig - hommage á tériade - címmel pénteken a budapesti műcsarnokban megnyílik a párizsi tériade művészeti kiadó négy évtizedes működését dokumentáló kiállítás. csütörtökön bernard anthonioz főfelügyelő, a francia kulturális minisztérium művészeti osztályának vezetője előzetes sajtótájékoztatót tartott a sajtó munkatársainak.

a tárlat több ezer lapját először, mint többek között elmondta, 1973-ban a párizsi grand palais nemzeti galériájában tekintették meg az érdeklődők, s világgjáró körut után jutott el hazánkba. a kiadó alapítója tériade /eredeti nevén efstratios eleftheriades/ 1897-ben született görögországban, tizennyolc évesen került marseille-be, majd párizsban tanult jogot. a századelső párizsának varázsa azonban eltéríti az ügyvédi pályától, s egy nagy célnak szenteli életét: egy ma már magától értetődő, de akkoriban még kivételes koncepció szellemi és gyakorlati mozgókozását. munkássága során - a világszerte ismert a nagy könyvek sorozatban - 26 kivételes művészkönyv született, ezek a munkák az alapvetően fontos szöveg ellenére is elsősorban századunk legnagyobb festőinek művei.

a november 1-ig nyitvatartó kiállításon a látogatók egyebek közt megcsodálhatják henri matise jazz című kézzel írt könyvének kollázsait, alfred jarry übű királyának joan miró tizenhárom eredeti litográfiájával illusztrált kiadását, a holtak éneke című kötetet, amely pierre reverdy kézzel írt verseit és több mint száz eredeti picasso litográfiát tartalmaz, valamint a holt lelkek-hez és a la fontaine mesékhez készült chagall rézkarcokat./mti/

-.-

bb.50. elhunyt kis zsigmondné, hajdu ilona

gk/zsu kz

1981. október 8.

kis zsigmondné, hajdu ilona, a szocialista hazáért érdemrend kitüntettje, aki 1929-től volt a párt tagja, szeptember 23-án elhunyt. hamvasztás utáni bucsuztatása október 12-én 13 órakor lesz a farkasréti temető ravatalozójából.

az mszmp v. kerületi bizottsága
magyar partizán szövetség
monimpex külkereskedelmi vállalat

/mti/

15.50/zsu

-27-

16.00

17.30

bb.46. jurij uszanov festőművész kiállítása szegeden

dén/az/zsu kz

1981. október 8.

jurij uszanov festőművész kiállítását csütörtökön nyitották meg a szegedi gulácsy lajos teremben. a moszkvai születésű alkotó tanulmányait 1970-ben a moszkvai képzőművészeti főiskolán fejezte be. a szovjetunióban számos kiállításon sikerrel szerepelt műveivel. 1976-tól tagja a moszkvai képzőművészeti szövetségnek, s miután két éve családi okból hazánkba települt, tagja lett a magyar képző- és iparművészek szövetségének is. mostani szegedi tárlata második magyarországi önálló kiállítása. ezen harmadik festményét - erdő- és utcarészleteit, csendéleteit - mutatja be. kiállítását október 22-ig tekinthetik meg az érdeklődők.
/mti/

-. -

bb.47. felhasználható 17 órától!

magyar-kubai barátsági nap fegyverneken

end/ká/zsu kz

1981. október 8.

az őszi szolidaritási akció keretében csütörtökön magyar-kubai barátsági napot rendezett fegyverneken a hazafias népfront szolnok megyei és nagyközségi bizottsága. a községi művelődési házban rendezett demonstráción José Elías Planells, a kubai köztársaság budapesti nagykövetségének másodtitkára mondott beszédet; beszámolt a karib-tengeri baráti ország fejlődéséről és méltatta a magyar-kubai testvéri kapcsolatok erősödését.
/mti/

-. -

bb.49. bőséges kínálat a hétfői piacokon

i/kg/sa/sl/zsu kz

1981. október 8.

az igényeknek megfelelő kínálatot ígér a zöldség a hétfői piacokra. amint a nagyvásártelepen elmondták, tovább csökken néhány termék ára; olcsóbb a kelkáposzta - 9 forint kilója, s a karfiol, amely különként 4-6 forintért kapható. ugyanakkor kis mértékben emelkedik a tölteni való paprika, a paradicsom és a szőlő ára.

/folyt.köv./

16.00/zsu

-28-

1615

350
171

bb.49. /bőséges ... folyt./zsu

tovább tart a másodvetésű zöldségek kínálata: a zöldhagyma, a fejessaláta, a retek, a soska, és a paraj megfelelő mennyiségben kapható. minden piacon árulják a padlizsánt, a patisszont, és a kínai kelt. van elegendő burgonya, ára különként 4.80-5.40 forint és vöröshagyma, amelyet különként 6.20-6.40 forintért mérnek. árulnak még főzőtököt, karalábét, zellert és céklát.

bőséges az őszi gyümölcskínálat. fokozódik az alma és a körte felhozatala, s van elegendő szőlő is. választéka tovább bővül. kapható még birsalma, héjas dió, gesztenye és mandula is. egyes helyeken még - néhány napig - szilvát és őszibarackot is árúsítanak.
/mti/

-. -

bb.48. a törvénytervezetek társadalmi vitájáról - ülést tartott a hazafias népfront közjogi munkabizottsága

t/gi/gk/zsu kz

1981. október 8.

a törvénytervezetek társadalmi vitáinak tapasztalatairól tárgyalt csütörtökön budapestén a hazafias népfront országos tanácsának közjogi munkabizottsága. amint Petrik Ferenc igazságügy-miniszter-helyettes bevezetőjében hangsúlyozta: a jogalkotók felelőssége igen nagy, mivel munkájukról csak a későbbiekben derül ki, hogy pozitív vagy negatív irányban befolyásolták-e a dolgokat. a törvénytervezetek társadalmi vitáját éppen az ez a szükségesség, hogy ezáltal az alkotói folyamatból lehetőség szerint kiszűrjék a szubjektívizmust, s érvényesüljön az állampolgári ellenőrzés. a demokratizmus érvényesítése a hazai törvény előkészítésben nem új követelmény, ez a gyakorlat mintegy két évtizedes multra tekinthet vissza. a sort a polgári törvénykönyv 1958-59-ben lezajlott vitája nyitotta meg, s a tapasztalatok egyértelműen igazolták az ilyen eszmecserék fontosságát. ugyancsak a tapasztalatok hozták felszínre ezt a nem is könnyen eldönthető kérdést, hogy mely témákat kell az állampolgárok teljes köre, s melyeket az állampolgárok szűkebb köre elé bocsátani. az eddigiek szerint úgy tűnik, hogy a legszélesebb körű vita csak akkor indokolt, ha a tervezett jogi szabályozás közvetlenül érinti az állampolgárok jogait, valamint kötelességeit. igazi és érdemi hozzájárulás azonban csak akkor várható ezektől a fórumoktól, ha a lakosságnak módja nyílik előzetesen áttanulmányozni a tervezetet.

/folyt.köv./
16.20/zsu

-29-

1630

35
171

bb.48./a törvénytervezetek ... folyt./zsu

az sem mellékes körülmény, hogy ezek a tervezetek mikor kerülnek az állampolgárok elé. igazi, érdemi vitára csak akkor számíthatunk, ha még minden lehetséges, ha a javaslatok, megjegyzések még befolyásolhatják a dokumentum végső tartalmát. a miniszterhelyettes az eddigiek közül azokat az eszmecseréket minősítette a legeredményesebbnek, amelyek a vállalati törvény körül bontakoztak ki, de sikeresnek tekinthető a büntető törvénykönyvről szóló törvényjavaslat nyilvános vitája is.

a további tennivalókról szólva petrik ferenc hangsúlyozta: a viták hasznosságát tovább javítja, ha több idő jut a tézisek megtárgyalására. fontos az is, hogy az állampolgár ne csak a törvénytervezetet, hanem az arra épülő végrehajtási jogszabályokat is megismerje. arról is gondoskodni kell, hogy az állampolgárok minden esetben választ kapjanak javaslataikra, még akkor is, ha azokat elutasítják.

dr. takács adám, a hazafias népfront zala megyei bizottságának elnöke, hozzászólásában kifejtette, hogy a társadalmi viták nagymértékben javítják a lakosság politikai hangulatát. olyan stádiumban ismerkedhetnek meg az életüket befolyásoló jogszabályokkal, amikor még nekik is beleszólásuk van a dolgok alakulásába. ez erősíti tiszteletüket a törvény iránt, magukénak érezve azt jobban betartják a paragrafusokban foglaltakat. a gondok között említést tett arról, hogy még mindig sok helyen formálisak a viták, mert a tartalom jogászai nyelven kerül a hallgatóság elé. így az előadó és az állampolgár nem értheti meg egymást, ezen a későbbiekben változtatni kell. sok helyen amiatt nem bontakozott ki élénk vita, mert egy korábbi alkalommal feltett javaslatra, észrevételre nem kaptak választ. arra kell törekedni, hogy csakis olyan kérdések kerüljenek az állampolgárok elé, amelyek közvetlenül érintik mindennapjainkat.

dr. szabó endre, a közalkalmazottak szakszervezetének főtisztjainak helyettese arról beszélt, hogy ezeken a nyilvános vitákon mindenki gyakorolhatja jogait, közelről megismerheti a jogalkotás stációját. arra azonban ügyelni kell, hogy ne kész, megmásíthatatlan szövegről folyjék meddő diskurzus./mti/

--

bb.53. szerkesztőségek figyelmébe!

bb.38./kitüntetés .../ 1. bek. 3-4. sorában a név helyesen:

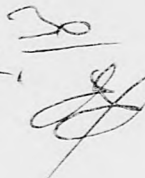
szocialista magyarországi érdemrend

/mti/

16.25/zsu

-30-

16³⁵

17.

bb.51. állattenyésztési tudományos napok kaposvárrott

káp/az/ig kz

1981. október 8.

csütörtökön megkezdődtek kaposvárrott a xiv. állattenyésztési tudományos napok. a tanácskozás jelentőségét növeli, hogy azon, a hazai állattenyésztőkön, kutatókon, a husipar és a kereskedelem képviselőin kívül csehszlovák, jugoszláv, ndk-beli és szovjet szakemberek is részt vesznek. a tudományos napok alkalmával - elsősorban - élőállatokat és husipari termékeket is bemutatnak a kaposvári mezőgazdasági főiskolán.

a latinca sándor művelődési központ színháztermében megrendezett plenáris ülést horn artur akadémikus, a magyar agrártudományi egyesület állattenyésztők társaságának elnöke nyitotta meg, majd dénes lajos mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszterhelyettes tartott vitaindító előadást hustermelésünk jelenéről és jövőjéről. a fejlesztési és termeléspolitikai feladatokról szólva elmondotta többek között, hogy a vi. ötéves terv végére vágóállatból a termelési előirányzat kétmillió-kettőszázezer tonna, ami azt jelenti, hogy a nagyüzemi és kisgazdaságok a tavalyinál 180 ezer tonnával több húst küldenek a hazai és külföldi piacokra. a kitűzött cél akkor érhető el, ha a gazdaságok törekednek a gyepterületek jobb hasznosítására, a takarmányozás szakszerűségére, a kisárutermelés összehangolására. a termelés szervezésében az eddiginél hatékonyabban kell közreműködniük a husipari vállalatoknak is./mti/

--

bb.52. elektrokémikusok tanácskozása

bév/az/ig kz

1981. október 8.

csütörtökön befejeződött balatonfüreden a sóoldadékok kémiai és elektrokémiai foglalkozó tudományos tanácskozás, amelyen a szocialista országok kutatói vettek részt. a szimpózium napirendjén olyan új eljárások szerepeltek, amelyekkel a kémiai technológiák energia igényét csökkenthetik. így például foglalkoztak az alumíniumkohók energia szükségletének mérséklését szolgáló eljárásokkal. beszámoltak az új nagyhatású akkumulátorok kifejlesztéséről is, amelyekben az ólmot különböző sóoldadékok helyettesítik./mti/

--

- 31 -

16.30/ig

17²⁰

19³⁰

bb.54. kutatók és gyártók eszmecsereje a korrozívvédelemről

bév/az/zsu kz

1981. október 8.

harminc nagyvállalat és tudományos intézmény korróziós szakembereit hívta össze veszprémben az akadémiai bizottság. a csütörtöki eszmecsere a korrozívvédő anyagok gyártásának, kutatásának képviselői találkoztak azoknak az üzemeknek a mérnökeivel, amelyekben a legnagyobb a korrozív veszélye. kölcsönösen ismertették egymással terveiket, tapasztalataikat, és összegezték a nagyvállalatok igényeit is. ezek szerint a kutatóknak és gyártóknak sürgősen fel kell készülniük - a mérgező hatásuk miatt - a korrozívvédelemből kiszorított ólomvegyületek helyettesítésére. ugyancsak fontos feladatnak tartják a szabadtéri acélszerkezetek, földalatti rendszerek védelmére szolgáló új festékek és módszerek kidolgozását./mtti/

-.-

bb.55. a iii. csongrád megyei fotókiállítás

tób/az-zsu kz

1981. október 8.

csütörtökön a szentesi ifjúsági és művelődési házban megnyitották a iii. csongrád megyei fotókiállítást. a tárlaton a fotóklubokban és alkotó csoportokban tevékenykedő amatőrök legjobb nyolcvan felvétele látható.

a csongrád megyei továbbképzési és módszertani intézet külön díjjal jutalmazta a szentesi fotókiállítás tiz képből álló kollekciójáért. a szentesi mórlicz zsigmond művelődési központ tárgyjutalmát a szegedi fotóklub „solar” alkotócsoportja érdemelte ki. a zsűri hat szerzőt részesített egyéni jutalomban. a tárlaton látható felvételek többek között a szegedi ifjúsági napok látványos felvonulását, az alföldi tanyavilág jellegzetes részleteit, tiszamenti tájakat, csongrád megyei nevezetes műemlékeket örökítik meg./mti/

-.-

bb.56. felhasználható 19 órától!

kamarazenei művek ősbemutatói szegeden

dén/st/zsu kz

1981. október 8.

csütörtökön szegeden a tiszai szálló dísztermében tartott koncerttel befejeződtek az idei szegedi kamarazenei napok. a szegedi kamarazenei párt Tamás vezényelte. énekkel közreműködött Gregor József és Terebessy Éva, hegedűn Rákosi Géza, cimbalmon Szeverényi Ilona, fuvolán pedig Lass Zoltán.

/folyt.köv./
17.00/zsu

-32-

14.30

19.30

bb.56./kamarazenei ... folyt./zsu

a műsorban Bach: v. Brandenburgi versenye és Albinoni: Adagioja mellett két ősbemutatóra került sor. ez alkalommal hangzott elő először Petrovics Emil v. Kantátája és a szegeden élő fiatal zeneszerző Molnár László: College II. című alkotása./mti/

-.-

bb.57. felhasználható 18 órától!

véget ért pécsen a magyar-ndk vasúti tanácskozás

kász/az/zsu kz

1981. október 8.

a MÁV és az NDK vasútja, a Deutsche Reichsbahn vasúti munkacsoportjának tizenhetedik ülése csütörtökön jegyzőkönyv aláírásával ért véget pécsen. a két ország vasúti szakemberei egyebek között megállapították, hogy az áru fuvarozási szerződéseket mindkét fél teljesítette. megállapodtak abban, hogy külkereskedelmi vállalatokat továbbra is ösztönzik a konténeres áruszállítás arányának növelésére. a KGST országok nemzetközi konténerfuvarozási egyezményének 19. ülésére készülve egyeztették álláspontjukat a korszerű szállítási forma fejlesztéséről. módosították a két ország között az idén életbe lépett darabáru fuvarozási egyezményt, hogy az jobb összhangban legyen a többi ország közötti hasonló jellegű megállapodásokkal.

az ülés résztvevői szakmai tapasztalatcserét folytattak. megtekintették az NDK vasútja által kifejlesztett új fékezési eljárást, amelyet a dunavári rendezőpályaudvaron alkalmaztak hazánkban először. a német fékezésaruk jobbak a hagyományos hazaiaknál, s a MÁV budapesti gépjavitó üzeme már elkezdte kísérleti gyártásukat.

a vasúti munkacsoport következő 18. ülésének előzetes napirendjén többek között a tehervonatok menetrendjéről, a hazai és az NDK-beli vasúti igazgatóságok és üzemek együttműködéséről tartandó szakmai tapasztalatcsere szerepel./mti/

-.-

17.05/zsu

-33-

17.05

19.30

ezután José Eduardo dos Santos és kísérete felkereste az Ikarus karosszéria és járműgyár székesfehérvári gyárát, ahol Juhász Ádám ipari államtitkár és Balla Károly, a nagyüzem igazgatója fogadta őket. Uttörők virágcsokorral köszöntötték a magasrangú vendégeket akiknek utja a hatalmas szerelőcsarnokba vezetett. megnézték azt a korszerű szerelősort, amelyről 20 percenként gördül le egy-egy kész autóbusz. a nagy érdeklődéssel kísért üzemlátogatás után a vendégek megtekintették az Ikarus autóbuszokat, majd az egyikbe szállva ők maguk is meggyőződtek a világpiacon is jegyzett kényelmes buszok jó tulajdonságairól: rövid utazást tettek a gárdonyi géza művelődési házig.

a székesfehérvári házigazdák elmondták, hogy a 4000 dolgozót foglalkoztató nagyüzemben évente több mint 7000 autóbuszt gyártanak s ezenkívül ugynevezett összeszerelhető részegységeket is készítenek. utóbbiból az idén 350 garnitúrát exportáltak angolába, jövőre pedig mintegy 400-at indítanak utnak az afrikai országba. José Eduardo dos Santos nagy figyelemmel hallgatta azt a tájékoztatót, amelyből kiderült: a vállalati tervek előkészítéséből, a döntések meghozatalából, azok ellenőrzéséből a kétféle munkások is kiveszik a részüket.

az angolai párt- és állami küldöttség fejér megyei programja az Ikarus gyár kísérelti üzemcsarnokában rendezett forró hangulatu magyar-angolai barátsági nagygyűléssel zárult. az angolai és a magyar himnusz hangjai után Takács Imre nyitotta meg a barátsági nagygyűlést, amelynek elnökségében foglalt helyet többek között Juhász Ádám, Soós Gábor, Nagy Gábor, Garai Róbert, Koleszár Sándor, továbbá a megye, a város párt- és tanácsi vezetői.

a barátsági nagygyűlésen elsőként Losonczi Pál mondott beszédet.

köszöntötte az angolai párt és állami küldöttség tagjait, majd így folytatta:

- a magyar nép kezdettől fogva támogatta az angolai hazafiakat a gyarmatosítók elleni harcban, a fajüldöző agresszorok és az imperialista zsoldban álló szakadárak elleni küzdelmében, s támogatja ma is, amikor a függetlenség kivívása után angolai barátaink a szocialista fejlődés feltételeinek megteremtésén fáradoznak.

/folyt.köv./

17.30/zsu

-34-

1800

19.30

jól tudjuk, milyen gigászi feladat a gyarmati multból örökölt gazdasági és társadalmi nehézségek leküzdése, milyen rendkívüli erőfeszítéseket és áldozatokat követel forradalmi célkitűzések megvalósítása, az új, kizsákmányolástól mentes társadalom megteremtése. azt is tudjuk, milyen súlyos gondokat, mennyi szenvedést okoz angolai népének a nemzetközi imperializmus és a fajüldöző dél-afrikai rezsim összehangolt aknamunkája, sorozatos agressziója.

- nagyra értékeljük, hogy az angolai népi köztársaság ilyen rendkívül nehéz körülmények között is kiemelkedő eredményeket ért el az ország társadalmi és gazdasági életének forradalmi átalakításában. tiszteljük és becsüljük eddig elért vívmányait, amelyek az ország felemelkedését, a gazdasági élet fellendülését, a nép életkörülményeinek javítását szolgálják. a súlyos belső és külső feltételek közepette, szakadatlan harcban elért eredményekben kiemelkedő szerepe van az mpla-munkapárt történelmi jelentőségű kongresszusainak, ahol elhatározták a marxista-leninista ércsapatpárt megteremtését. biztosak vagyunk benne, hogy az angolai nép az mpla-munkapárt vezetésével valóra váltja nagyszerű céljait.

- mindezek ismeretében népünk nagy szeretettel fogadta az mpla-munkapárt és az angolai népi köztársaság küldöttségét, élén José Eduardo dos Santos elnök elvtárssal. biztosak vagyunk benne, hogy az önök mostani látogatása új távlatokat nyit testvéri együttműködésünk elmélyítésében.

Losonczi Pál ezt követően hazánk helyzetéről beszélt: méltatta dolgozó népünk áldozatos, fegyelmezett és szorgalmas munkájának eredményeit, vázolta az egész világon jelentkező gazdasági nehézségekkel is összefüggő gondjainkat, majd így folytatta:

- eddigi tárgyalásaink alapján örömmel számolhatok be arról, hogy nézeteink teljesen azonosak a jelenlegi nemzetközi helyzet valamennyi fő kérdésének megítélésében és összhangban állnak minden állam és nép érdekével, mely őszintén óhajtja a leszerelést, az enyhülést és a békét. határozottan elítéljük az imperialista erők veszélyes törekvéseit, amelyek az enyhülési folyamat aláadására, a fegyverkezési verseny minden eddiginél veszélyesebb és költségesebb fordulójának kiprovokálására, a világ különböző részein újabb feszültséggócok kialakítására irányulnak és nyíltan beavatkoznak független államok belügyeibe, saját állítólagos „létérdekeire”, hivatkozva.

/folyt.köv./

17.35/zsu

-35-

1815

19.30

bb.30./az angolai párt- és állami ... 3. folyt./zsu

- az afrikai földrész napjainkban a társadalmi haladásért folytatott világméretű harc egyik fő hadszínterévé vált. az angolai, a mozambiki, az etióp és más népek nagy győzelmei új helyzetet teremtettek a kontinensen. hosszú küzdelem eredményeként zimbabwe népe is kivívta függetlenségét.

- a dél-afrikai térségben azonban továbbra is súlyos a feszültség. namibia népét továbbra is megfosztják önrendelkezési jogának gyakorlásától. az országot törvényellenesen megszállva tartó dél-afrikai köztársaság és imperialista szövetségét azon mesterkednek, hogy újgyarmatosítási törekvéseiknek megfelelő megoldást kényszerítsenek a namibiai népre.

- támogatásunkról biztosítjuk a namibiai népet, és egyedüli törvényes képviselőjét, a swapo-t. elengedhetetlennek tartjuk, hogy namibia területi integritásának, a namibiai nép önrendelkezési jogának tiszteletbentartásával feltételek nélkül biztosítsák namibia függetlenségét.

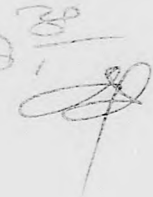
- határozottan elítéljük a dél-afrikai köztársaság háborús cselekményét, amelynek során reguláris katonai egységei összehangolt támadást intéztek a független angolai népi köztársaság ellen, békés városokat és falvakat romboltak le, vagy foglaltak el. pretoria ezen agressziója a terrorizmus megnyilvánulása és súlyosan sérti az államok szuverenitásának és területi sértetlenségének a nemzetközi jogi normákban és az ENSZ alapokmányában foglalt elveit, és rendkívül veszélyes fenyegetést jelent az afrikai földrész és az egész világ békéjére nézve. a namibiai törvénytelenül megszállás alatt tartó fajúldozó rezsim durva provokációja szervesen összefügg a nemzetközi reakció erőinek általános stratégiájával. ez a világ minden részén a feszültség fokozására, válsággóccok kialakítására irányul, hogy ürügyet találjon a fejverkezési verseny fokozására és a nemzetközi haladás visszafordítására.

- egész népünk a leghatározottabban követeli, hogy a dél-afrikai köztársaság haladéktalanul vessen véget agresszív akcióinak és térítse meg az angolának okozott károkat. együttérzésünkről biztosítjuk angola sokat szenvedett népét, és követeljük, hogy az agresszornak minősülő dél-afrikai köztársaság ellen érvényesítsék mindazokat a szankciókat, amelyeket a fajúldozó rendszer büns cselekedetei miatt már eddig is számos esetben kezdeményeztek az ENSZ-ben és más nemzetközi fórumokon.

/folyt.köv./

17.45/zsu

-36-

18.10
19.30

bb.30./az angolai párt- és állami ... 4. folyt./zsu

- a magyar szocialista munkáspárt, a magyar kormány és a magyar nép a jövőben is arra fog törekedni, hogy az angolai és a magyar nép között tovább erősödjék a barátság és az együttműködés. hisszük, hogy ez a törekvésünk mindkét nép javát szolgálja, elősegíti közös céljaink valóra váltását, és hozzájárul a világ haladó erőinek további térnyeréséhez, az emberiség tartós békéjéhez, a szocializmus győzelméért vívott harc sikeréhez.

- mindannyian szívből kívánjuk, hogy az angolai népi köztársaság népe az mpla-munkapárt vezetésével további sikereket érjen el a társadalmi és gazdasági fejlődésben, hazája felvirágoztatásában.

az elnöki tanács elnökének nagy tapsal fogadott beszédét követően José Eduardo dos Santos lépett a mikrofonhoz.
/folyt.köv./

bb.58. gépképirás - kiállítás a petőfi irodalmi múzeumban

is/sa/zsu kz

1981. október 8.

ady endre már-már elfeledett nyelvi leleményét a fotográfálásból magyarított gépképirás-t választotta csütörtökön megnyílt fotókiállítása című a petőfi irodalmi múzeum. a tárlaton - korabeli bútorok környezetében - három kitűnő fotóművész, székely aladár, máté olga és római dénes hagyatékából válogatott felvételeket láthatnak az érdeklődők. a tablóról századunk első harmadának irodalmi kiválóságai, a nyugat nemzedékének nagyjai tekintenek le a látogatókra.

a 120 „gépképirat”, -ot bemutató kiállítás december végéig várja a látogatókat./mti/

-.-

bb.59. a vidám színpad igazgatósága közli

sa/zsu kz

1981. október 8.

hogy a két férfi sakkban című zenés vígjáték pénteki és szombati előadása betegség miatt elmarad. jegyek a váltás helyén visszaválthatók./mti/

-.-

18.00/zsu

-37-

18.10
19.30

bb.60. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu kz 1981. október 8.

bb.36./munkaszüneti napok ../ 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

.. 1981. december 31-re, csütörtökre esik, 1982. december 11-én szombaton ... /mti/

-. -

bb.61. koreai filmkottél

t/cs/zsu kz 1981. október 8.

kim jong szun, a koreai népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete csütörtökön - a koreai munkapárt megalakulásának 36. évfordulója alkalmából - filmkottélt rendezett a nagykövetségen./mti/

-. -

bb.62. magyar-bolgár barátsági nagygyűlés szombathelyen

kre/st/zsu kz 1981. október 8.

magyar-bolgár barátsági nagygyűlést rendeztek csütörtökön szombathelyen abból az alkalomból, hogy az idén ünneplik a bolgár állam fennállásának 1300. évfordulóját. a megyei művelődési és ifjúsági központ színháztermében rendezett nagygyűlésen, amelyen résztvett boncsó pencsev mitev, a bolgár népköztársaság budapesti nagykövete is, molnár béla, a hazafias népfront országos tanácsának titkára mondott ünnepi beszédet, s felszólalt angel siskov, a bolgár hazafias front elnökhelyettese, az államtanács tagja.

a nagygyűlés után a vizöntő együttes adott ünnepi műsort.
/mti/

-. -

18.10/zsu

-38-

18.35

18.30

bb.63. időjárásjelentés

sa/zsu kz 1981. október 8.

a meteorológiai intézet jelenti október 8-án, csütörtökön este:

nápos idő

előrejelzés az ország területére péntek estig:

időnként kissé megnövekszik a felhőzet, eső nem várható. a mérsékelt, változó irányú szél napközben megélénkül. a várható hőmérséklet holnap kora délután 20 fok körül lesz./mti/

-. -

bb.64. felhasználható 21 órától!

magyar-angolai gazdasági tárgyalások

sl/sa/zsu kz 1981. október 8.

a magyar-angolai magasszintű megbeszélések keretében csütörtökön folytatódottak a gazdasági tárgyalások. veress péter külkereskedelmi miniszter és paulino pinto joao, az együttműködési államtitkárság vezetője a gazdasági együttműködés továbbfejlesztéséről szóló jegyzőkönyvet, váncsa jenő mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter és artur vidal gomes mezőgazdasági miniszter mezőgazdasági együttműködési megállapodást írtak alá. a dokumentumok előirányozzák az együttműködés bővítését többek között az angolai közlekedés és járműipar, híradástechnika, lámpagyártás, egészségügyi létesítmények, baromfitenyésztés és takarmánytermesztés fejlesztése területén./mti/

-. -

bb.65. felhasználható 18.30 órától!

hetvenöt éves a magyarországi baptista teológiai szeminárium

gk/zsu kz 1981. október 8.

csütörtökön - a magyarországi baptista teológiai szeminárium alapításának 75. évfordulója alkalmából - ünnepi megemlékezést tartottak budapesten. a jubileumi ünnepségen részt vettek a hazai és külföldi teológiai intézetek vezetői, valamint az állami egyházügyi hivatal képviselői./mti/

-. -

18.20/zsu

-39-

18.45

19.30

bb.66. hazaérkezett a magyar belügyminisztériumi küldöttség jugoszláviából

sa/zsu kz

1981. október 8.

franjo herljevic jugoszláv belügyminiszter meghívására október 5-8. között horváth istván belügyminiszter vezetésével magyar küldöttség tartózkodott jugoszláviában. a tárgyalások során a miniszterek véleményét cseréltek a magyar és jugoszláv belügyminisztériumok közötti együttműködés tapasztalatairól megállapították, hogy az együttműködés a két ország számára előnyösen előnyös, a jövőben is keresni kell ennek hatékonyabb formáit. horváth istván fogadta dragoljub sztjavrev a szövetségi végrehajtó tanács helyettes elnöke, a magyar küldöttség csütörtökön a delutáni órkban érkezett meg a ferihegyi repülőtérre, jelen volt milan veres jugoszlávia budapesti nagykövete./mti/

--

bb.30./angolai párt- és állami ... 5. folyt./zsu

meleg szavakkal tolmácsolta az mpla-munkapárt központi bizottságának és az angolai népi köztársaság kormányának forradalmi üdvözlését, s egyben köszönetet mondott az ikarus gyárban tett látogatásért. kijelentette: e látogatás is lehetőséget nyújtott arra, hogy erősítsük az angolai és a magyar nép barátságát, testvériségét, szolidaritását. kifejezte azt a meggyőződését, hogy a rendszeres eszmecserék és a kölcsönös tájékoztatások révén tovább erősíthetjük a pártjaink és kormányaink közötti együttműködést.

a továbbiakban emlékeztett arra, hogy a népeinket összefűző baráti kapcsolatok az angolai fegyveres nemzeti felszabadító harcok kezdetére vezethetők vissza, majd így folytatta: - a gyarmatosítók elleni küzdelem idején is igaz barátaink voltak a szocialista országok, akikre mindig számíthattunk, akiknek anyagi támogatása, politikai és diplomáciai segítsége döntő szerepet játszott az angolai hazafiaknak a portugál gyarmatosítók felett aratott győzelmében. hálásak vagyunk azért, és nagy örömmel állapítjuk meg, hogy a magyar népköztársaság má is sokoldalú támogatást nyújt számunkra.

jelenlegi kapcsolataink jelentősen hozzájárulnak arra irányuló erőfeszítéseink sikeréhez, hogy megteremtjük a szocialista társadalom anyagi és műszaki alapjait angolában. a magyar párt- és állam részéről megnyilvánuló figyelem és elkötelezettség arról győzt meg bennünket, hogy önök mélyen átérzik a gyarmati örökség felszámolása érdekében tett erőfeszítéseink fontosságát.

/folyt.köv./
19.40/zsu

-40-

bb.30./az angolai párt- és állami ... 6. folyt./zsu

ismerik, milyen nagy nehézségeket kell legyőznünk gazdasági és társadalmi problémáink megoldásában, amelyeket még súlyosbít a dél-afrikai fajüldözőknek és angolai lakájaiknak hazánk stabilitása és területi sérthetatlensége ellen kifejtett összehangolt tevékenysége. az a mód, ahogyan magyar barátaink kapcsolatainkra tekintenek, az az érdeklődés, amellyel mind politikai, mind gazdasági és társadalmi kapcsolataink folyamatos fejlesztését kísérik, kifejezi a magyar szocialista munkáspártnak, a magyar népnek pártunk és népünk iránti bizalmát.

a továbbiakban elismeréssel szöjt arról, hogy a magyar dolgozók kiemelkedő eredményeket értek el a fejlett szocialista társadalom építésében, s ez jól tükrözi a magyar népnek pártja iránti bizalmát.

az ikarus gyár dolgozói a magyar munkásosztály méltó képviselői - hangsúlyozta. az önök személyében köszöntjük a magyar munkásosztályt, az ország dolgozóit azért a nagyszerű hozzájárulásért, amelyet a szocializmus fejlesztése és megszilárdítása, népünk boldogulása érdekében tettek és tesznek. szerénem kifejezni elért eredményeik iránti nagyrabecsülésünket, s tolmácsolni az angolai munkásosztály testvéri jókívánságait.

angola munkásosztályának, dolgozóinak testvéri érzései elválaszthatatlanok attól a közös harctól, amelyet az elnyomás és kizsákmányolás erői ellen közösen folytatunk a békeért, a szabadságért és a társadalmi haladásért. az angolai munkásosztály eszméi arculata a gazdasági és a társadalmi élet átalakulásáért vívott harc nevében, fejlődött. abban a harcban, amelyet az mpla-munkapárt, demokratikus és népi államunk vezető ereje irányít. harcunkban sok eredményt értünk el, de természetesen voltak kudarcaink is.

az angolai népi köztársaság helyzetével kapcsolatban elmondta: - a függetlenség kivívása óta eltelt hat évben elsődleges feladatunk volt, hogy megvédjük forradalmunkat és hazánk területi sérthetatlenségét. országunkat szüntelenül fenyegeti a fajüldöző dél-afrikai rezsím agressziója, valamint a törvénytelenesen megszállva tartott namibia területéről hazánk területére átdobott angolai lakájaiknak felforgató tevékenysége. az imperializmus nyíltan támogatja a dél-afrikai rezsím agresszív és népiirtó politikáját, ezért nemcsak országunk, hanem a többi afrikai állam szuverenitása is veszélyben van.

/folyt.köv./
19.50/zsu

-41-

2015

22

bb.30./az angolai párt- és állami ... 7. folyt./zsu

mi szolidárisak vagyunk a törvényellenesen megszállt namibiával, támogatjuk nemzeti felszabadító harcát.

a hazánk elleni agresszióval szemben fiatal államunk megvédi magát - megvédi magát, s nagy áldozatokat hoz azért, hogy biztosítsa az ország politikai, gazdasági és társadalmi újjáépítését.

pártunk tavaly tartotta első rendkívüli kongresszusát, ahol meghatároztuk az elkövetkező tíz év fő irányait, valamint az 1981-től 1985-ig terjedő időszak gazdasági és társadalmi fejlődésének fő feladatait. Létrehoztuk az országos népi gyűlést és a tartományi népi szerveket annak érdekében, hogy lehetővé tegyünk a néptömegek részvételét országunk irányításában, a kormány tevékenységének ellenőrzésében, forradalmi vívmányaink védelmében. Állami kézbe vettük a volt gyarmatosítók által elhagyott ipari és mezőgazdasági üzemeket, s helyükben állami vállalatokat, ipari és mezőgazdasági termelőszövetkezeteket hoztunk létre. Lehetővé vált a termelési viszonyok nagyfokú átalakítása is, az, hogy az ipari és mezőgazdasági dolgozók számára a munka, a teljesítmény alapján igazságosabb bérezést alakítsunk ki.

jelentős intézkedések révén tovább nőtt az mpla-munkapárt tekintélye, a dolgozók elkötelezett részvétele a nemzeti újjáépítés feladataiban. a demokratikus és népi forradalom, a nemzeti újjáépítés szakaszában lévő angolai népi köztársaság népe azon fáradozik, hogy megerősítse a demokratikus népi hatalom megszilárdításának politikai és anyagi feltételeit, míg országunk lakossága az újjáépítésen munkálkodik, a dél-afrikai reguláris hadsereg katonái harci cselekményeket hajtanak végre ellenünk, pusztítva iskolákat, kórházakat, gyárakat, a védtelen lakosság településeit.

országunk súlyos helyzetben van, rendkívül nagy gondokkal küzdünk. biztosítanunk kell az otthonától megfosztott lakosság legelemibb létfeltételeit. éppen ezért számítunk minden békeszerető és a társadalmi fejlődésért harcoló erő támogatására annak érdekében, hogy ellenállhassunk a dél-afrikai háborús gépezet támadásainak, megőrizhessük területi egységünket, és hogy az angolai forradalmi folyamat elmélyítésével hozzájárulhassunk a szocialista világrendszer fejlődéséhez - hangsúlyozta José Eduardo dos Santos.

befejezésül leszögezte: a magyarországi tárgyalásainkon - amelyeket a barátság és a teljes megértés jegyében folytattunk - kifejezésre jutott, hogy jelenlegi nemzetközi helyzet legfontosabb kérdéseiben azonos nézeteket vallunk.

/folyt.köv./

19.55/zsu

-42-

bb.60. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu kz 1981. október 8.
bb.36./munkaszüneti napok .../ 1. bek. 6. sorában a szöveg helyesen:

.. 1981. december 31-re, csütörtökre esik. 1982. december 11-én szombaton ...

/mti/

bb.30./az angolai párt- és állami .. 8. folyt./zsu

meggyőződésünk, hogy a magyar népköztársaságban tett hivatalos, baráti látogatásunk eredményei teljes mértékben pozitívak, és nagy távlatokat nyitnak együttműködésünk fejlesztéséhez és kiszélesítéséhez.

José Eduardo dos Santos szavait a barátsági nagygyűlés másfélezer résztvevője hosszantartó tapssal fogadta. az országaink és népeink internacionalista alapokon nyugvó testvéri barátságát kifejező nagygyűlés az internacionálé hangjaival ért véget.

az angolai párt- és állami küldöttség a délutáni órákban visszautazott budapestre.

José Eduardo dos Santos és kísérete este az állami népi együttes műsorát tekintette meg az együttes székházában./mti/

bb.67. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu kz 1981. október 8.

bb.30./az angolai .../ 1. folyt. 1. bek. 5-6-7. sorában a szöveg helyesen:

.. akiknek útja a hatalmas szereplőcsarnokba vezetett. a nagy érdeklődéssel kísért üzemplátogatás után ...

/ a közbeeső szöveg kimaradt/

1. folyt. 2. bek. 1-2-3. sora:

.. házigazdák elmondták, hogy az ikarus budapesti és székesfehérvári gyára évente mintegy 14.000 autóbust készít, s ezen kívül ugynevezett összeszerelhető részegységeket is gyárt. az utóbbiból az idén 350 garnitúrát ...

/mti/

20.10/zsu

-43-

bb.68. szerkesztőségek figyelmébe!

zsu kz

1981. október 8.

mai bb.64. sz. hírünk ét/ magyar-angolai gazdasági tárgyalások/ teljes egészében

v i s s z a v o n j u k

s helyette - azonos számmal és azonos címmel - az alábbi anyagot adjuk:

magyar-angolai gazdasági tárgyalások

sl/sa/zsu kz

1981. október 8.

a magyar-angolai magasszintű megbeszélések keretében csütörtökön folytatódtak a gazdasági tárgyalások. veress péter külkereskedelmi miniszter és paulino pinto joao, az együttműködési államtitkárság vezetője a gazdasági együttműködés továbbfejlesztéséről szóló jegyzőkönyvet írt alá. a jegyzőkönyv előirányozza az együttműködés bővítését, többek között az angolai közlekedés és járműipar, híradástechnika, lámpagyártás, egészségügyi létesítmények és a mezőgazdaság fejlesztése területén./mti/

-.-

bb.69. a belpolitikai főszerkesztőség híreinek jegyzéke 1981. október 8.-án zárásig

zsu koz

1981. október 8.

30. az angolai párt-és állami küldöttség csütörtöki programja
31. sikerrel zárult a kézműbörze
32. körültekintő vezetéssel a takarékoságért
33. termelékenyebb, energiatakarékos eljárások
34. idegenforgalom és közmuvelődés
35. bővülő magyar-csehszlovák építésügyi együttműködés
36. munkaidő-módosulás
37. postai világnap
38. kitüntetés
39. táj és kertépítészeti konferencia
40. tudományos tanácskozás
41. könnyebb jármű olcsóbban jár
42. kiállítás
43. száztiz millió fmrint
44. országos hangszerkiállítás

/folyt. köv.

21.35/ig

-44-

bb.69./abelföldi ... folyt./ig

45. bonnardtól mindig
46. jurijszsanov kiállítása
47. magyar-kubai barátsági nap
48. a főványtervezetek társadalmi vitájáról
49. bőséges kínálat
50. elhunyt kiss zsigmondné
51. állattenyésztési tudományos napok
52. elektronikusok tanácskozása
53. szerk. figy!
54. kutatók és gyártók eszmecsereje
55. a iii. osongrád megyei fotókiállítás
56. kamarazenei művek
57. véget ért a magyar-ndk
58. gépképirás - kiállítás
59. a vidámszínpad igazgatósága
60. szerk. figy!
61. koreai filmkötél
62. magyar-bolgár barátsági nagygyűlés
63. időjárás
64. magyar-angolai gazdasági tárgyalások
65. hetvenöt éves a magyarországi baptista teológiai szeminárium
66. hazaérkezett a magyar belügyminisztériumi küldöttség
67. szerk. figy!
68. szerk. figy!
69. hírjegyzék

/mti/

-.-

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: halasi györgy
koronczay emil

21.40/ig

- 45 -

21.55

- v é g e -